

NASLOV

Leto XXXIV

Št. 27

15. julij 1982

Murska Sobota,

CENA 10 DIN

VESTNIK

Delavoljnost ne jenjuje

Medtem ko se brigadirji na Goričkem ob gromkem hura in preseganju norm vnovič kopljejo v lastnem znoju, ko je v slovenski žitnici žetev takorekoč v »špici«, ko po večini delovnih kolektivov stroji neumorno teko, pa v skupščinskih, sejnih in kar je še takih in podobnih dvoran in soban stoli in klopi samevajo. No, ne ravno povsod, kajti še so zagate in dvomja, kako prebroditi nastale nadloge, zlasti tiste z dolgoročnimi posledicami in pezo starih, neporavnanih računov. Posebej velja slednje za zgubarje: mesno in naftno industrijo in še koga, kjer se ob zastavljenih sanacijskih programih nadejajo, da slednjič vendarle pridejo na zeleno vejo. Zdrav optimizem vlivajo širši razvojni okviri, ki so jih začrtali kongresi in konference zveze komunistov, kakor tudi potrjena in sprejeta izhodišča dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije vključno s spremljajočimi izvedbenimi akti, ki si sledijo. V Pomurju smo toliko na boljšem, saj so se vse štiri občine že pred tremi leti dokopale do skupnih idejnopolitičnih izhodišč gospodarskega razvoja regije v tej petletki in lani do družbenega dogovora o skupnih temeljnih planov razvoja Pomurja v tem srednjeročju. Potemtakem gre, če kdaj, potlej prav zdaj za to, da od besed preidemo k dejanjem. Za vse pač ne moremo kriviti zunanjih dejavnikov, čeprav je po drugi strani res, da nam je suho, brezdušno administriranje zrastle čez glavo in mu — odkrito rečeno — ne vidimo konca, kaj šele, da bi mu bili kos.

V pokrajini ob Muri smo v zadnjem času, navzlic vse prej kot roznatim gospodarskim in siceršnjim rezultatom in napovedim, priče zmerom ugodnim tokovom. Samo v ilustracijo naj služi naložba, ki bo v mnogočem prispevala k pospešenemu razvoju manj razvitega območja na višji in kakovostnejši ravni. Gre za nedavno odprt obrat higienskih izdelkov v Lendavi, postavljen skupnim vlaganjem ljubljanskega Leka in sozda ABC Pomurka, o čemer smo podrobneje že poročali. Svojevrsten prepord se obeta sadjarstvu na Goričkem, saj je sozd ABC Pomurka sredi zahtevnih priprav na prenovo največjega slovenskega sadovnjaka. In še bi se dalo naštevati.

Delavoljnost torej tudi v dneh zvišane temperature ne jenjuje, prej bi si upali trditi, da je, kljub dopustom, v polnem zamahu. In prav je tako, saj bi bilo nevzdržno, če bi se brezskrbno podali na oddihe in se tolažili, da se iz primeža vsakovrstnih težav nekako že izvlečemo. B. Zunec

Na srečo le vaja . . .

V bližini vodovodnega zajetja na lokalni cesti med Murskimi Crnci in Krogom je prišlo do hude prometne nesreče, v kateri so tri osebe izgubile življenje, več pa je bilo težko ranjenih. Ob čelnem trčenju osebnega avtomobila v katerem se je peljalo pet potnikov, voznik pa je vozil pod vplivom alkohola, z avtocisterno je začela iz nje iztekati nevarna snov.

Na srečo je šlo le za vajo v okviru akcije Nič nas ne sme presenetiti, ki jo je v sodelovanju z vsemi odgovornimi dejavniki v murskosoboški občini pripravil svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu pri skupščini občine Murska Sobota. Cilj akcije je bil predvsem v tem, da preverijo usposobljenost organov za notranje zadeve, reševalne postaje. Rdečega križa, gasilcev, pogrebništva, cestnega podjetja, sanitarne inšpekcije, vodne skupnosti, preiskovalnega sodnika in tožilca za delovanje v primeru morebitne podobne prometne nesreče.

Akcija, ki sodi v okvir prizadevanj za izboljšanje prometne varnosti na po-

murskih cestah, se je začela natanko ob 10. uri dopoldne. Potem, ko je očividec hude prometne nesreče o tem obvestil stalno službo Uprave za notranje zadeve, je le-ta takoj aktivirala vse udeležence v reševalni akciji. Že čez nekaj minut je prispelo na kraj nesreče vozilo milice, ki

je ukrenilo vse potrebno za nemoten dostop reševalnih ekip, delavci cestnega podjetja pa so zaprli omenjeni odsek ceste v bližini ovinka z glavno magistralno cesto iz Murske Sobotice proti Mariboru. Ker je obstajala velika nevarnost vžiga nevarnih snovi, zlasti ogljikovodika in

njihovega pronicanja v zemljo, so v akcijo nemudoma vključili gasilske enote, rešilni avtomobil pa je odpeljal ranjence. Izkazali so se tudi ostali udeleženci akcije pri reševanju prometne nesreče s hujšimi posledicami. Po oceni strokovnjakov je akcija povsem uspela. Milan Jerše

USPEŠNA AKCIJA REŠEVANJA — Čeprav je šlo le za vajo v okviru akcije Nič nas ne sme presenetiti pa so se vsi udeleženci reševalne akcije v prometni nesreči, kjer je šlo tudi za iztekanje nevarne snovi iz avtocisterne, znova izkazali. Foto: A. Abraham.

Do obilnejše devizne malhe

Kako preseči lansko številko 220 tisoč tujih nočitev v slovenskih zdraviliščih od skupaj tri milijonov vseh, kolikor so jih zabeležili v celotni turistični berji? To je bilo poglavito vprašanje, s katerim so se ukvarjali na seji — 7. julija — v Radencih predstavniki naših večjih naravnih

zdravilišč in predsednica republiškega komiteja za gostinstvo in turizem Bogomila Mitič. Razloga za vznemirjenje sta najmanj dva: zadnji paket deviznih ukrepov zveznega izvršnega sveta in dejstvo, da se v zahodnoevropskih državah počitnice (dopusti, oddihi) vse bolj pomi-

kajo v jesensko sezono. Domala vsa naša večja zdravilišča premorejo solidne nočitvene zmogljivosti in dokajšnjo paleto gostinskih, zdraviliških in sorodnih storitev. Izvzemši Rogaško slatino z 90 tisoč nočitvami tujih gostov in Moravske toplice s 60 tisoč, pa se drugje z ustvarjenim deviznim

izkupičkom ne morejo ravno pohvaliti. Obetavnije tudi kaže v zdravilišču Radenci in Čateških toplicah, kjer zatrjujejo, da se bo število tovrstnih nočitev in s tem priliv deviznih sredstev letos znatno povzpela. Saj že zdaj krepko presegajo iztržke iz istega obdobja lani.

Ob vrsti drugih spoznanj, podprtih s podatki in dejstvi, so se razpravljalci v Radencih zavzeli za večsmerne in dolgoročne aktivnosti. Najprej vsekakor izboljšati ponudbo (in postrežbo!) in se bolj organizirano pojavljati na tujem, posebej na nemško govorečih območjih in v sosednji Avstriji. Najti se morajo domače turistične agencije in — kar je bistveno — nujni so smeješi propagandni posegi in prijemi. Resda gre za dolgotrajen in zahteven proces, vendar nikakor ne za vstran vržen denar. Več ga bodo namreč »izmaknili« iz, se razume da razpoložljive devizne malhe, več se ga bo kasneje nabralo v njej. V slednjem pa tudi tiči smisel in cilj zadnjih deviznih ukrepov zveznega sveta.

Vlado Paveo

Na valovih reke Mure je bilo v soboto in nedeljo tradicionalno kajakaško tekmovanje Mura 82, na katerem je merilo svoje sposobnosti 40 kajakašev iz Hrvatske in Slovenije. Odlično so se spet odrezali domači tekmovalci, ki so osvojili šest posamičnih zmag. Na sliki: Franc Titan (Mura), ki je v kajaku enosedu osvojil odlično drugo mesto, za izvrstnim Matakovičem je zaostal le za točko. Več o kajakaštvu preberite na športni strani.

Tekst in posnetek Tonček Gider

POSTANEK NA POTI DO MORJA — Pretekli torek se je v Murski Soboti zaustavila skupina dvanaestih otrok naših delavcev na začasnem delu v okolici Stuttgarta, ki so naslednji dan nadaljevali pot z otroci iz soboške občine proti Baški na otoku Krku. S tovarišico Erno Kranjc smo jih nekaj posneli pred dijaškim domom, kjer so prenočili pred nadaljevanjem potovanja proti morju. Tam bodo letovali pod okriljem občinske skupnosti otroškega varstva in počitnic v domovini se nadvse veselijo. Posebej jih zanima kakšen je novi — Titov most, ki povezuje otok Krk s kopnim. bb Foto: Janez Kurbus

Na Zavrhu ne morejo brez stolpa

Pomanjkanje pitne vode, zdravil in elektrike niso edine tegobe Bejruta. Iz dneva v dan je v mestu več ruševin in ljudi brez strehe nad glavo.

Izraelci proti Beginu

Izraelska invazija na Libanon je v Izraelu izzvala velike notranje politične pretrese. V Tel Avivu je prejšnji teden demonstriralo 100 tisoč ljudi, nekoliko prej pa se je na ulicah zbralo dvajsettisoč demonstrantov, ki so nosili tudi zastave palestinske osvobodilne organizacije.

Premier Begin je tako bolj zaskrbljen zaradi dogodkov v lastni deželi kot pa zavoljo mednarodne diplomatske aktivnosti, ki nasprotuje njegovi agresivni politiki. Vodja neke manjše levičarske stranke Uri Enver si je celo dovolil da je obiskal vodjo palestinske osvobodilne organizacije Arafata. Številni poslanci so parlamentu zahtevali odstop obrambnega ministra Šarona.

Izraelci čutijo težke gospodarske posledice vojne v Libanonu. Podražili so bencin in večino prehranbenih proizvodov. Uvajajo nove davke in takse, izraelska industrija je ohromljena, ker ji je večino strokovnjakov pobrala vojska.

Demonstrantom v Tel Avivu in drugod so se priključili tudi nekateri oficirji, predvsem pa ranjenci, ki so se vrnili z bojišča.

Poznavalci bližnjevzhodnih razmer trdijo, da Begin sicer dobiva na bojišču, da se lahko zgodi, da bo izgubil svojo največjo bitko — zaupanje povprečnega Izraelca.

globus

LONDON — Nekemu Angležu se je posrečilo, da je kljub močni straži prišel v prostore britanske kraljice Elizabete v Buckinghamski palači. Sumijo, da se je hotel prilastiti kraljičine dragulje, atentat pa policija izključuje, ker ni bil oborožen.

WASHINGTON — Vlada ZDA je sprejela načrt o strateškem premiku glavnine svojih oboroženih sil z Daljnega vzhoda v jugovzhodno Azijo in Indijski ocean, če bo potrebno pa tudi v Perzijski zaliv.

NEW YORK — Na posebnem zasedanju Generalne skupščine OZN o razorožitvi so sprejeli sklepno poročilo o svojem delu, niso pa sprejeli temeljnega dokumenta, ki je bil glavna točka dnevnega reda že od začetka posebnega zasedanja.

RIO DE JANEIRO — »Brazilija ima možnost izdelati atomsko bombo, vendar je ne želi imeti,« je izjavil vodja generalnega štaba admirala Theophilo Albano Aratanha.

DUNAJ — Predstavniki Poljske in 460 zahodnoevropskih bank so se na Dunaju dogovarjali o odplačilu dolgov. Letos bi Poljska morala tem bankam vrniti posojila v višini štirih milijard dolarjev. Kot se je izvedelo niso dosegli soglasja. Poljaki niso predlagali podaljšanje rokov za odplačilo temveč nova kratkoročna posojila za uvoz surovin in reprodukcijskega materiala.

RIO DE JANEIRO — Argentina je začela novo diplomatsko akcijo, da bi si pridobila upravo nad Falklandskimi otoki. V tej zvezi so poslali posebne misije v Brazilijo, zatem pa še v Caracas in Ciudad Mexico.

Šahovnica ob libanonski obali

V vodah ob libanonski obali je pet ladij ameriškega šestega ladjevja s 1800 vojaki, ki naj bi po predlogu ZDA pomagali pri umiku borcev Palestinske osvobodilne organizacije. Palestinci so ameriški predlog zavrnili in zahtevajo, da pridejo v Bejrut mednarodne vojaške sile.

Na ameriški predlog o evakuaciji Palestincev iz Bejruta je ostro reagirala Sovjetska zveza. Brežnjev je — kot poročila TASS — izjavil: »da bo morala Sovjetska vlada oblikovati svojo politiko pač v skladu z ameriškim predlogom.«

Libanonski muslimanski voditelji in vodstvo PLO so si edini, da morajo še pred umikom palestinskih borcev iz Bejruta, v mestu razporediti tuje čete, ki naj bi poskrbele za varnost.

Član centralnega komiteja »Al Fataha« Halid al Hasan je

v nekem intervjuju izjavil, da je Sirija pripravljena sprejeti Palestince iz Libanona, če to želijo.

V Moskvi so medtem delegaciji lige arabskih držav zagotovili, da bo Sovjetska zveza uporabila vsa razpoložljiva politična sredstva, da bi se končal izraelski napad na Libanon. Sodijo, da je v tem trenutku možna uporaba samo teh sredstev, ne pa sovjetske vojaške sile na Bližnjem vzhodu.

Medtem se je predvčerajšnjim v Nikoziji na Cipru sestal koordinacijski biro nevrščeni državi, ki je obravnaval izraelsko invazijo v Libanon. »Izrael je treba izolirati, Palestinci pa morajo dobiti svojo pravico do samoodločbe,« je pred sestankom nevrščeni državi v Nikoziji izjavil predstavnik PLO Abu Šafir.

Sovjetska zveza nasprotuje tudi predlogu, da bi poslali v

Bejrut francoske vojake, ki naj bi prišli — kot so naknadno potrdili v Parizu — v Libanon le ob soglasju OZN.

Medtem so se v saudskem mestu Taifu sestali tudi zunanji ministri članic sveta za sodelovanje držav arabskega zaliva. Glavna snov sestanka je bil izraelski napad na Libanon in iraško-iranska vojna ter predlog o sklicu arabskega vrha v zvezi z Libanonom.

Radio Izrael že nekaj dni trdi, da vladi »pohaja potrpljenje«, ker se je obleganje Bejruta spremenilo v »vojno izčrpavanje«, ki Izraelu ne ustreza. — predvsem zaradi vsakodnevnih izgub in vse ostrejših obsodb mednarodne skupnosti. Obrambni minister Šaron je na seji izraelskega kabineta v imenu armade zahteval, da je treba položaj, do katerega je prišlo z obkolitvijo Palestincev v Bej-

rutu razrešiti s splošnim napadom na zahodni del mesta. V Izraelu z vse večjim razočaranjem spremljajo tudi ravnanje Washingtona, ki je vse manj navdušen za idejo, po kateri naj bi ameriški marinci prišli v Bejrut. Reagan je pred dnevi demantiral tudi vest, da se bodo ZDA pričele pogajati z Arafatom, če bodo Izraelci vztrajali pri predlogu, da izvedejo vojaške akcije v zahodnem Bejrutu, ki je bil vse pretekle dni, z redkim časovnimi presledki, pod močnim topniškim ognjem. Silovit topniški ogenj so izvajali tudi Palestinci, ki so z izstrelki iz svojih katjuš zadeli neko izraelsko skladišče municije.

V ponedeljek popoldne so izraelske topovske granate zadele tudi stanovanje jugoslovanskega veleposlanika Radmila Trojanovića. Na srečo v stanovaju ni bilo nikogar.

PAPEŽ NEZA-ZELEN

Slovaški list »Pravda«, po njem pa moskovska »Izvestija«, pišeta, da predvideni obisk papeža Ivana Pavla II., ob praznovanju 800 letnice czerstohovske »poljske črne matere božje avgusta letos ni zaželen, ker bi utegnil povzročiti nove napetosti v državi. Uradno stališče poljske vlade o obisku je znano. Obisk papeža bo možen takrat, ko bodo pogajani za varnost in ko bo v deželi vladal mir. Dejstvo je, da so se razmere na Poljskem po lanskem 13. decembru močno normalizirale, vendar jih ne smemo idealizirati, je rečeno v članku omenjenih časopisov.

V žarišču dogodkov

STRAH IN

NEZAUPANJE

Letos 29. junija so se v Ženevi ponovno pričeli pogajati o omejevanju strateškega oboroževanja. Zaradi izredne zapletenosti, lahko trajajo ta pogajanja — kot trdijo nekateri — celo desetletje. Po najnovjšem ameriškem predlogu naj bi obesupersili zmanjšali skupno število jedrskih konic na svojih balističnih izstrelkih oziroma nosilnih raketah, tako da bo ostalo vsaki približno 5 tisoč jedrskih konic. Samo polovica teh konic bi bila lahko »nasajena« na kopenske rakete, vse druge konic pa naj bi bile na podmornicah. Ko bi se obe supersili dogovorili o tem, naj bi enako zmanjšali druga strateška orožja.

Reaganov predlog ocenjujejo kot strah pred močnimi in natančnimi sovjetskimi medcelinskimi raketami, ki po ameriških trditvah že ogrožajo 1052 ameriških kopenskih raket v silosih, ki da jih lahko s »prvim udarcem« uničijo.

V Moskvi so pred pričetkom nadaljevanja pogajanj v Ženevi zatrjeli, da so se pripravljene pogajati, vendar ne tako kot to predlaga Reagan. V Sovjetski zvezi na-

mreč trdijo, da bi ameriški predlog prizadel zgolj sovjetsko oborožitev. Tri četrtine sovjetske jedrske moči sloni na medcelinskih kopenskih raketah, in te bi rad Reagan občutno omejil.

Tudi sovjetski protipredlog ocenjujejo kot strah pred ameriški »presenečenji«, povezanimi z velikanskimi izdatki za vojaške raziskave v ZDA.

Propagandna vojna obeh supersil o tem kako ena ali druga zaostaja v »tehniko obrambe« (beri: ubijanja), dobiva v izraelskem napadu na Libanon svoj komentar, ki je najbrž zadovoljil Američane. Sovjetske pa presenetil. Ameriško orožje v izraelskih rokah je skoraj popolnoma onemogočilo sovjetsko orožje, s katerim so upravljali pretežno Sirci. Izraelska letala F-15 (ameriške izdelave) so sestrelila 79 sirskih letal tipa mig (sovjetska izdelava), ne da bi pri tem izgubili eno samo letalo. Morda je nekaj uspeha treba pripisati tudi boljši izurjenosti izraelskih pilotov, vendar je imela pri vsem tem glavno besedo ameriška tehnologija, zlasti pa elektronika.

Izraelci so z ameriškim orožjem uničili tudi sirske baterije SAM-6 zemlja-zrak, ki so pred devetimi leti Izraelcem prizadejale hude udarce. Na bojišču so se pomerili tudi sovjetski tanki T-72 in izraelski tanki »merkava«, oboroženi s 105-milimetrskimi topovi, ki so bili kos izrednemu oklepu sovjetskega tanka.

Računalniški radar v letalu F-15 opazi nasprotnikovo letalo daleč izven vidnega polja. Pilotu pove, kdaj se je sovražni radar »prilepil« na njegovo letalo. Hkrati mu elektronika začne motiti bližajoče se sovražne rakete in programirati lastni raketni napad. Američani trdijo, da so bili Izraelci uspešni predvsem zaradi ameriške rakete zrak-zrak AIM-9L, ki sovražno letalo »poišče«. Seveda brez izurjenosti tudi z najbolj izpopolnjenimi raketami ni mogoče doseči zadovoljivega uspeha. Leta 1973 je neka sirska baterija raket SAM-6 sestrelila dve izraelski in tudi dve lastni letali.

Mnogi se sprašujejo ali preiskus orožja v bližnjevzhodni vojni lahko vpliva tudi na potek pogajanj v Ženevi.

Nekatere okoliščine potrjujejo, da sta obe supersili z velikim zanimanjem sledili poteku dogajanj. Takoj po pričetku oboroženih spopadov med Izraelci in Sirci so v Sirijo prišli strokovnjaki, ki se razumejo na rakete. Američani uspehov izraelskega orožja niso sprejeli kar tako. Vojaški strokovnjaki so prepričani, da bi se sovjetsko orožje obnašalo drugače, če bi z njim upravljali sovjetski piloti in tankisti, ne pa Sirci.

Diplomatski stiki med obema supersilama zadnje čase niso najboljše. Gospodarski odnosi so skrhanji zavoljo ameriških sankcij (prepoved izvoza tehnologije in podobno). Reagan bi najraje ponovno prepovedal izvoz pšenice v Sovjetsko zvezo, če s tem ne bi preveč prizadel svojih farmerjev. Tudi drugače je politično ozračje neugodno. Ameriški predsednik Reagan je v svojem nedavnem govoru v britanskem parlamentu spodbijal celo legitimnost sovjetskega družbenega reda in pozival k nekakšni križarski vojni proti njemu.

čeprev je pred tem nekajkrat izjavil, da je namen njegove politike do Sovjetske zveze le v utrjevanju ravnotežja in krepitvi miru.

Vse to ima vendarle priokus po ideološki vojni. Ameriški komentator Shulman takole ocenjuje Reaganovo politiko do Sovjetske zveze: »Desničarji, ki bi se radi korak za korakom približali konfrontaciji, podpirajo te ukrepe, ker hočejo pripraviti teren za ideološko gnano kampanjo, s katero bi radi prisilili sovjetski režim h kapitulaciji ob ameriških pogojih in povzročili njegov propad z izkoriščanjem resnih ekonomskih problemov v Sovjetski zvezi in z njimi povezanih težav v Vzhodni Evropi.«

Toda naj se zgodi karkoli, pravi Shulman, sovjetski voditelji bodo še pospešili svoje oboroževanje na ameriški izziv. Ameriški zvezniki z zaskrbljenostjo spremljajo to usmeritev v ameriški zunanji politiki, ki jo v zahodni Evropi čutijo predvsem v ameriškem na-

sprotovanju gradnji plinovoda iz Sibirije v zahodnoevropske države. Reaganovi zavezniki se strinjajo, da je treba obsoditi sovjetsko intervencijo v Afganistan, vendar poudarjajo, da se je treba z Moskvo pogajati, ne pa začeti antikomunistično križarsko vojno. Spominja na tiste čase, ko je ameriški zunanji minister Dulles razdelil svet na »dobrega« in »zlega«, pri čemer so bili Američani »dobri« in sovjeti pa »zli«.

Kaj potem žene supersili, da se vendarle pogajata — se sprašuje zunanji politični komentator Dela Božidar Benko. Vsekakor strah pred prihodnostjo in vsem, kar ta prihodnost skriva, čez nekaj let bo se teže obvladovati tigrin, na katerem jezditu obe supersili in ves svet. Ta tigr se imenuje oboroževanje na vseh azimutih. Jadrskih, konvencionalnih, nacionalnih in blokovskih. Tiger ponihja čedalje bolj nevarna in čedalje bolj neubogljiva. Za ideologije se ne zmeji.

ogledalo tedna

Vse več je kriminala

Neka naša delegacija je bila na Kitajskem, v najbolj obljudeni deželi tega sveta, skoraj milijardo prebivalcev, in med odmorom, po službenem pogovoru vpraša eden od naših gostitelje ali imajo kaj lopovov. »Seveda jih imamo, kot povsod, vendar ne veliko,« je odgovoril eden od gostiteljev. Naši so bili radovedni in so vrtali dalje: koliko je to — »ne veliko.« »No, takole okoli dvajset milijonov,« so dopolnili svoj odgovor Kitajci. »Toliko kot pri nas!« je na to ustrelil kot iz topa eden od naših.

Tako kot v vsaki šali je tudi v tej nekaj pretiravanja — pa tudi nekaj resnice — ugotavlja Borba. Priče smo namreč pravemu napadu na družbeno lastnino, na različne načine in z dobro preizkušenimi metodami. Včasih posamični primeri postajajo vse bolj številni, sodeč vsaj po tem, koliko jih odkrijejo. Organizirane skupine, dobro povezane, vse bolj agresivno vtikajo svoje prste v družbeni žep.

Na resnost problema je pred nedavnim opozorilo tudi predsedstvo SFRJ. V poročilu, ki ga je obravnavalo je

rečeno, da je v zadnjih letih vse več primerov ogrožanja družbene lastnine, kriminala in protizakonitega delovanja posameznikov in skupin.

Porastlo je tudi število gospodarskih prestopkov, predvsem tako imenovanih »koristnih malverzacij«, ki se jih poslužujejo tako posamezniki kot tudi delovni kolektivi.

S tem v zvezi predsedstvo SFRJ poziva k večji zakonski odgovornosti in ni slučajno, da so o tej problematiki govorili tudi številni delegati na 12. kongresu ZKJ.

Kale, megdan, čaršija

Beograd se začne s kale (trdnjavo) ob Donavi, pred katero je megdan (poljana), za katero je nastala čaršija (trgovsko obrtniško središče), ki se je končala na terasah (tehtnica), od koder se je razprostrlo administrativno upravno državno središče nastajajoče srbske države. Od tega je ostala okr-

darska zbornica Jugoslavije in zaključkom v prehod Bežistan s hotelom Kasino. Ta tehtnica je ponovno pretehtala k obnavljanju nekdanjega videza Beograda, koje pred nekaj leti vrnjen na prostor med hotelom Moskva in Balkan vodnjak »Miloševa česma! na mesto, kjer je nulta točka Beograda.

mesta je bila za stara mestna središča rešilna, kajti sicer, kot že rečeno, bi se modernistično-modistični arhitekti povojnega časa zlahka izživljali v rekonstrukcijah starih predelov mesta, ki so zdaj vendarle v glavnem ohranjeni in kjer zdaj varovalci mestnih jeter težijo za tem, da premišljeno vračajo v mesto stari red stvari, da bi nekoč ostalo vse, kar sodi v zgodovino mesta in njegove kulture, z vsemi poslopji, v katerih so živeli velikani misli in dejanj, med katerimi je prav v Beogradu veliko takšnih, ki so postala znamenita zaradi revolucionarnih dogajanj vključno z akcijami narodnoosvobodilnega gibanja.

Morda prav ta beograjska izkušnja vrednosti graditve novega brez rušenja vsega starega, skupaj z vsemi vrednostmi, ki jih je dala zgodovina, (kakor so sicer postorili marsikod po Srbiji, kjer so ostali brez mestnih jeter, da bi dobili neutemeljeno sodobnost arhitekture brez korenin v življenju), lahko motivira vsakogar za ustvarjalnost, ki ne bo temeljila samo na negaciji vsega minulega dela življenja zaradi precenjevanja svojih sedanjih vrednosti. Samo tisti, kdor je povsem zaposlen z ustvarjanjem, ne izgublja preveč časa z rušenjem in dovoljuje času selekcijo vsega, kar je nastalo odvečnega, da bi najboljše stvaritve imele v življenju dovolj prostora za trajanje. Zato je tudi izgradnja samoupravljanja z vsemi svojimi močmi pomembnejša od samo rušenja česar koli že dosedanjega, kar že tako odмира po naravi samo od sebe.

Viktor Sirec

PISMO IZ BEOGRADA

njena beograjska trdnjava, sredi katere je zdaj Vojni muzej, ki zajema ves razvoj Beograda in dežele od turških časov sem in nazaj do bizantinskih in Singiduma, veliki park, ki mu zdaj pravijo, zaokroženo s trdnjavo, Kalemegdan, a tam, kjer se je naprej razprostirala čaršija, je znana Knez Mihajlova ulica, spremenjena v sprehajališče Beograjčanov in turistov in obnovljena v nekdanjo zunanost slikovitih meščanskih poslopjij tedanjega okusa, da bi se sčasoma obnovilo tudi vse okolje tega grebena hribočka k Savi spuščene in v nasprotno smer in dobila, razen trgovske vsebine znova obrtniško, pa po vsebini drobnega gospodarstva, ki ga doslej niso izdatneje negovali.

Nadaljnja usoda mestnih jeter Beograda je zdaj na terasah (tehtnici) zaustavljena s povojnim posegom nekega zaljubljenca v tedanjo modo rekonstrukcij mest, ki je težila za rušenjem starega mesta in izgradnjo novih betonskih mestnih središč, kakor je tudi nastal kompleks blagovnice Beograd s premostitvijo začeta Nusičeve ulice pri posloplju, v katerem je Gospo-

ziroma od koder se začno vse Beograjske ulice in njihovi kilometri.

Za Terazijami se začena, razen nadaljevanje beograjske čaršije, trgovinskega območja, ki se razprostira vzdolž ulice Maršala Tita in Bulvarja revolucije, za skupščino SFRJ in Srbije, tudi administrativno upravno središče od nastanka srbske države pa do dandanes, ko je tu mestna skupščina, skupščina Srbije, skupščina SFRJ in navzdol vzdolž ulice Kneza Miloša razni sekretariati, izvršni sveti in ambasade, kakor so bila to nekoč ministrstva in druge državne institucije z nastankom tedanjega Novoga Beograda, ki je bil na križišču ulice Kneza Miloša in Nemanjine ulice, v katere so se stekale nekdanje poti od Bulevarja revolucije do Balkanske ulice, Sarajevske ulice in ostalih tistega časa. In tako se pahljačasto širi Beograd starega predvojnega razvoja vse do avto ceste, ki stari Novi Beograd povezuje s sedanjim Novim Beogradom, ki je uradno onstran Save, proti Zemunu, sicer pa vsenaokrog, kjer so nova mestna naselja.

Prav ta velika beograjska ihta izgradnje novih delov

O Jadranu ne najboljše

Glasovalec iz novice z Jadrana niso prav nič razveseljivi. Manj je tujcev, še manj pa domačih turistov. Skoraj vsi hoteli ponujajo praste noče.

Na makarski rivieri, kjer je najrazvitejši domačega turizma, je celo 5000 domačih gostov, kar jih je bilo lani v enakem obdobju. Kar, da naslednjem obdobju ne bo bolje. Vse bolj pogostne so informacije, da naši hotelarji računajo, da se rezervirani gosti (beri domovni) tokrat znova rešili sezona, kot pred leti. Vendar je to račun brez kremarja kajti naše domačih turistov je predvsem posledica prevelikega števila hotelov in slabi znanj-

penzijskih cen. Zelo malo domačih turistov si lahko privoščijo, da ho plačalo za notski penzion 700 do 1000 dinarjev. Vemo: življenjski standard je v objemu napačno krivulje.

Za padeč tujega turizma niso največji krivci cene, niti množina, kriva je naša neustrezna politika ponudbe in pa slabo obnašanje naših informacijskih virov. Tujec se ne pritožuje več zaradi visokih cen za hotelski penzion, pač pa je nejevoljen, ker mora za 23. ur iz gostinskih objektov, ker mora biti do devet ure zjutraj na zajtrku, ker dobiva hladne obroke hrane itd. Pa kar se natakarij tako radi »zmotijo« pri se-

(po Večerni)

Izvoz kot del stabilizacije

Akcijsko gledano lahko rečemo, da so stabilizacijska prizadevanja — vsaj glede planov in načrtov za boljše gospodarjenje — v občini Ljutomer prišla v predzadnjo fazo. Izvršni svet SO Ljutomer je sprejel in potrdil plan za izboljšanje gospodarske situacije v občini Ljutomer, poleg tega pa je potrdil oceno možnosti izvoza in vključevanja ljutomerskega gospodarstva v mednarodno delitev dela. Te dokumente so podprli tudi na seji občinske konference ZK Ljutomer.

Glede izvoza lahko rečemo, da stanje niti ni takšno, da bi ga lahko pohvalili. Delež izvoza v strukturi dohodka v občini je le med 3 in 4 odstotka, kar je relativno malo, če gledamo republiško poprečje. Nekateri OZD so sicer v srednjeročne planske dokumente zapisale, da bi do konca tega obdobja te številke porasle na 10 odstotkov, kar pa je še vedno pod republiškim poprečjem. Zalostno pa je to, da gospodarstvo občine Ljutomer (z izjemo Tehnostroja in Imgrada) nima srednjeročnih planov izvozno usme-

rjenih. Govorimo samo o OZD, ki se končajo na nivoju občine in niso povezane v večje DO izven občine. Mogoče je lansko leto presenetila DO Križevske opekarne, ki je pravočasno rešila energetske probleme in nima podobnih težav kot ostale v Pomurju.

Izvozna prizadevanja pa zavirajo tudi kadri, saj v občini ni dovolj usposobljenih za takšne posle. Nekateri OZD se srečujejo z nekvalitetnimi reprodukcijskimi materiali, ki zavirajo možnosti za izvoz. Najbolj žalostna ugotovitev pa je ta, da v nekaterih OZD sploh ne razmišljajo o izvozu, kot enem pomembnejših faktorjev v prizadevanjih za stabilnejše gospodarstvo. To so predvsem kmetijske organizacije, ki po liniji najmanjšega odpora iščejo izgovore po sistemu — saj vendar nimamo kaj izvažati, ali pa — saj nimamo možnosti za izvoz.

Takšno ravnanje je vendarle nedopustno! Še nekaj o drugem dokumentu, ki je nastal na podlagi republiškega. V njem so v trinajstih točkah navedene naloge, ki čakajo OZD, KS,

SIS, družbenopolitične organizacije in društva za odločne in konkretno akcije za izboljšanje gospodarstva. V teh trinajstih točkah so v glavnem konkretizirane naloge kot: zbiranje odpadnih sekundarnih surovin, zmanjšanje porabe energije, boljše organizirano delo...

Seveda pa je ta dokument, ki ga bodo dobili direktorji, delavski sveti, krajevne skupnosti in društva, le osnova za podrobnejše plane v posameznih okoljih. Naloga je zavezujoča, saj morajo biti ti plani narejeni do konca tega meseca. Tako se je ta predzadnja faza tudi končala.

Čeprav so dokumenti sprejeti, se šele sedaj pričinja pravo delo. Gre namreč za to: ko se ugotovijo napake, potem je delo skoraj napol opravljeno. Potrebno je te napake le odstraniti ali pa jih popraviti. Napake v občini Ljutomer pa so v glavnem odkrite: gre samo za to, če jih bodo znali odstraniti in odpraviti. Potem bo že kmalu to opazno — če drugače ne — rezultati gospodarjenja bodo boljše. Dušan Loparnik

Za melioracije primanjkuje 75 milijonov dinarjev

Potem, ko so potrdili poročilo o delu izvršnega odbora in zaključni račun za prejšnje leto, so delegati skupščine območne vodne skupnosti Mura na zasedanju v Murski Soboti namenili osrednjo pozornost predlogu aneksa k samoupravnemu sporazumu o temeljih plana OVSMura za obdobje 1981-1985. Le-ta izhaja iz skupno usklajenih osnov razvoja vodnega gospodarstva SR Slovenije v tem srednjeročnem obdobju, ki je spričo težavnejših gospodarskih razmer moralo spreminiti svoje planske dokumente. Zakon o zagotavljanju sredstev za usposabljanje zemljišč za družbeno organizirano kmetijsko proizvodnjo v obdobju 1982-1985 pa daje vodnemu gospodarstvu dodatne naloge, in sicer ob enaki

skrbni za urejenost vodnega režima. Po kmetijskem intervencijskem zakonu o melioracijah jim za obsežna dela v Pomurju v srednjeročnem obdobju do leta 1985 primanjkuje 75 milijonov dinarjev.

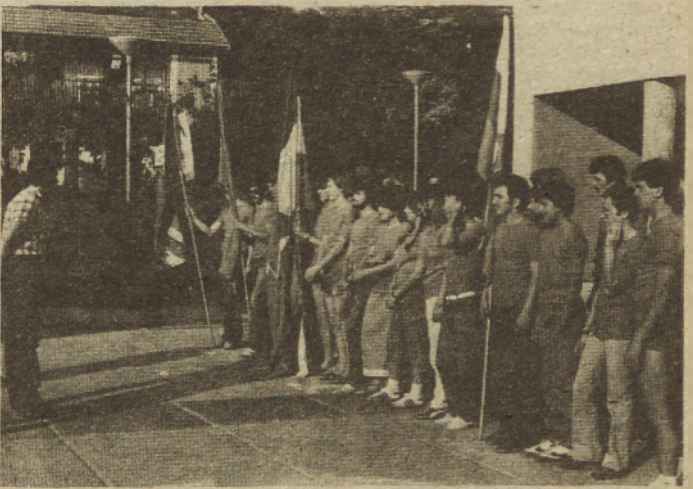
Na skupščini območne vodne skupnosti Mura so se delegati zavzeli za stališče, da bi naj s pomočjo Zveze vodnih skupnosti Slovenije zagotovili potrebna gmotna sredstva, hkrati pa so pozvali vse investitorje melioracij, da čimprej zagotovijo ustrezne programe za omenjena dela. V nadaljevanju so delegati sprejeli tudi rebalans finančnega načrta in program vodnogospodarske dejavnosti na vodnem območju Mure za leto 1982. Rečeno je bilo, da je pri odhodkih bistveno povečanje

sredstev zaradi novih zakonskih obveznosti glede obračunavanja amortizacije od vodnogospodarskih objektov in naprav v splošni rabi, kakor tudi spričo nameravanega povečanja vzdrževalnih del. Tako bi vrednost vzdrževanja vodotokov v letošnjem letu, kjer gre predvsem za popravilo korita in nasipov v odseku Gančani-Ivanci na potoku Ledava, odstranjevanje naplavin v reguliranem odseku Ščavnice in nekatera manjša dela, znašala 56,47 milijona dinarjev. Poleg tega velja upoštevati sofinanciranje urejanja mejnega odseka reke Mure s SR Hrvatsko in pokrivanje stroškov za več dodatnih del na zadrževalniku Radmožanci.

Milan Jerše

MDB Ljudska pravica v Makedonijo

40 mladincev in mladink, ki sestavljajo letošnjo mladinsko delovno brigado Ljudska pravica v lendavski občini, je odpotovalo na zvezno delovno akcijo v Sreževu v Makedoniji, kjer bodo sodelovali pri gradnji ceste. Brigado sestavljajo delavci in srednješolci, komandant brigade pa je Jasna Zver iz Turnišča. V brigadi je tudi 55-letni Franc Gruškovnjak iz Turnišča, ki se je mladinskih delovnih akcij udeležil že večkrat. Sodeč po dosedanjih akcijah, v katerih je sodelovala brigada Ljudska pravica, bomo tudi letos priča dobrim rezultatom. Lendavski brigadirji bodo na akciji do 8. avgusta. Jani D.

Zavod za časopisno in radijsko dejavnost Murska Sobota
Samoupravna delovna enota VESTNIK — RADIO slovenski program

OBJAVLJA

prosta dela in naloge

novinar — radijski reporter

za nedoločen čas

POGOJI:

- visokošolska ali višješolska izobrazba novinarske ali druge družboslovne smeri,
- eno leto delovnih izkušenj,
- kandidati bodo morali opraviti praktičen preizkus svojih sposobnosti za radijsko delo.

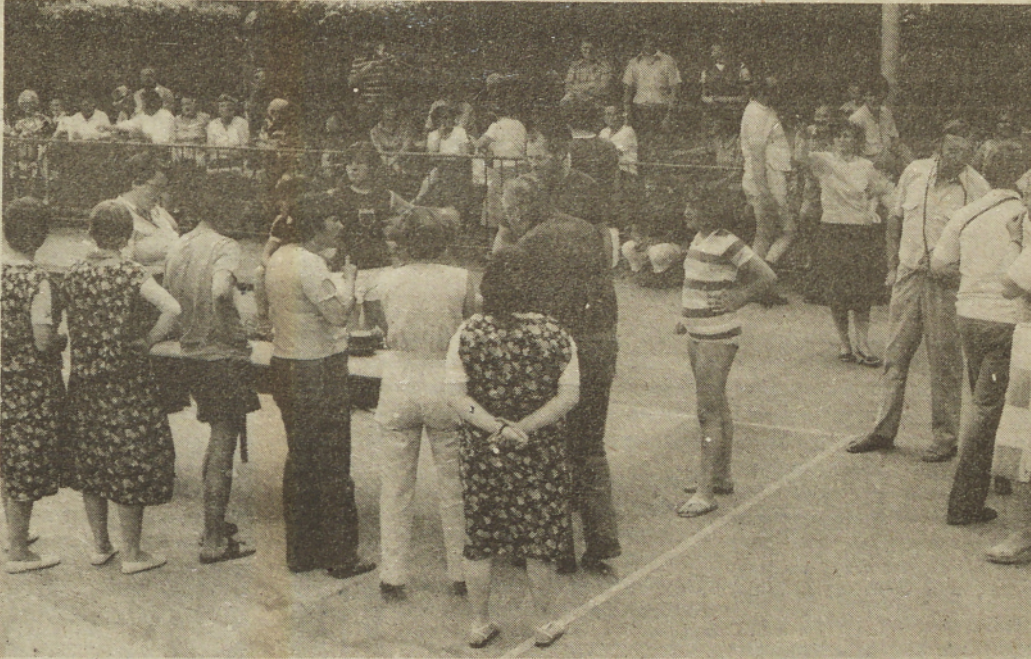
Prijave z dokazili pošljite v 15 dneh po razpisu na naslov: Zavod za časopisno in radijsko dejavnost Murska Sobota, Titova 29/1.

LENDAVA — Na seji izvršnega sveta skupščine občine so razpravljali o poročilu o uresničevanju nalog in ugotovitev predlogov in sklepov skupščine SRS pri izvajanju sanacijskih postopkov po zaključnih računih iz leta 1981. Na dnevnem redu se je bila tudi obravnava samoupravnega sporazuma o usmeritvi dela prodajne cene bencina in plinskega olja. Sprejeli so tudi predlog sklepa o določitvi manj razvitih krajevnih skupnosti v občini.

LJUTOMER — V četrtek se je sestal izvršni svet skupščine občine Ljutomer. Na svoji redni seji je med drugim posvetil pozornost oceni možnosti vključevanja ljutomerskega gospodarstva v mednarodno delitev dela. Ob teh stabilizacijskih prizadevanjih pa so na tej seji sprejeli tudi program aktivnosti za izboljšanje stanja gospodarstva. V programu so zajeti najrazličnejši ukrepi, ki pa bodo le kot vodilo za sestavo podrobnih programov v OZD občine Ljutomer. Oba dokumenta bosta v veliki meri prispevala k boljšim pogojem gospodarjenja v zaostrenih gospodarskih razmerah.

LJUTOMER — Člani občinske konference Zveze komunistov Ljutomer so se podrobneje seznanili s prizadevanji družbenopolitičnih organov in organizacij, ki skupno z izvršnim svetom SO Ljutomer pripravljajo podrobnejše programe za izboljšanje gospodarskega položaja v občini Ljutomer. Prizadevanja so usmerjena predvsem v izvoz, boljše delo, večjo produktivnost, nadomeščanje reprodukcijskih (uvoženih) materialov... Člani občinske konference ZK so prizadevanja podprli in se zavzeli, da bodo kot komunisti z ostalimi pripomožli k naštetim prizadevanjem.

POSNETEK S SREČANJA SLUŠNO PRIZADETIH — Preteklo soboto je bilo v Murski Soboti srečanje članov društev slušno prizadetih iz Kopra, Pulja in Murske Sobote. Popetsteno je bilo s kulturnim programom in družbenimi igrami ter razstavo kulinarčnih specialitet. Slednje so pripravili člani društev sami, pričujoče srečanje pa sodi v okvir že tradicionalnih tovrstnih stikov med koprskim in soboškim društvom, ki so se mu letos prvič pridružili še Puljčani. bb, foto: A. Abraham

V Radoslavcih so bili „za“

Minulo nedeljo so v krajevni skupnosti Radoslavci krajanji z referendumom sprejeli podaljšanje samoprispevka iz let 1978-82. Od skupno 469 volilnih upravičencev se je referendumu udeležilo 399 ali 85 odstotkov. Kot zanimivost lahko omenimo, da so vaščani vasi Sitarovci, ki so volili na volišču v Prečetincih, že do 9.30 ure opravili svojo dolžnost in glasovali 100-odstotno. Z novim samoprispevkom bodo v naslednjih petih letih dogradili nov vaško-gasilski dom, ki so ga pričeli obnavljati in do-

grajevati preteklo leto. Pripravili bodo dokumentacijo za obnovo krajevnih cest na območju krajevnih skupnosti, prav tako bodo v naslednjih letih dokončali vodovodno omrežje v vaseh Godemarci, Prečetinci in Radoslavski breg. Tako bo vsaka vas v tej krajevni skupnosti deležna pridobitev iz referendumskega programa.

Na koncu pa še to: Vsa tri volišča na nedeljskem referendumu so bila lepo in vzorno okrašena in so tako še s svojim videzom pridala k slavnostnemu vzdušju. D. L.

Peter Vujec — šestdesetletnik

Te dni obhaja Peter Vujec svojo šestdesetletnico. Bil je eden izmed mladih ljudi, ki so bili takoj ob osvojitvi vključeni v prve akcije pri izgradnji nove družbe in njenega nerazvitega gospodarstva. Solidno znanje diplomiranega ekonomista si je pridobil kasneje ob rednem zavzetem delu na delovnih mestih, kamor so ga pošiljale različne povojne kadrovske službe in odvisno od posameznih obdobij povojnega gospodarskega in družbenega razvoja. Samo eno službo je nastopil po lastni volji in se zanj tako odločil. To je bila njegova ponovna vrnitev, l. 1958 v Pomurje. Bilo je to v dneh, ko smo začeli pripravljati načrte za hitrejši razvoj pokrajine ob Muri, ko je bilo predvsem potrebno graditi trdne in realne temelje razvoja na sicer skromnih naravnih bogastvih in poiskati primerne zaposlitve za številne ne dovolj zaposlene roke delovnih ljudi v Pomurju. Peter Vujec je imel takrat za seboj že izkušnje tajnika Okrajne združne zveze v Soboti, strokovnega delavca Glavne združne zveze, Ministrstva za kmetijstvo in ljubljanske „Agrotehniko“. Postal je načelnik oddelka za gospodarstvo in finance Okrajnega ljudskega odbora, po nekaj letih pa prvi glavni direktor KIK Pomurka, ustanovitelj in organizator kombinata. Izdelal je vrsto raznih študij in raziskovalnih nalog, naj omenim le dela v zvezi z „Muro“, razvojem Statine Radenci, „Pomurke“, Tehnostroja in „Merkurja“. Pozneje je bil P. Vujec podpredsednik Gospodarske zbornice SR Slovenije, namestnik republiškega sekretarja za gospodarstvo, poslanec zveznega zbora zvezne skupščine. Po izteku mandata je bil na Zavodu za gospodarsko planiranje, direktor Poslovnega združenja za kmetijstvo in živilsko industrijo. Zadnjih sedem let

pa je na Gospodarski zbornici SRS član predsedstva GZ SRS in član izvršnega odbora. Izven redne zaposlitve je P. Vujec opravljal vrsto pomembnih nalog predvsem v zvezi s problemi hitrejšega razvoja manj razvitih območij ožje regije ter na republiški in zvezni ravni. Bil je delegat Skupščine SRS v Fondu federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja manj razvitih republik in pokrajin, član komisije IS SRS za skladnejši razvoj SR Slovenije, kjer dela še danes, dalje član komisije predsedstva CK ZKS za vprašanja zdomecev, predsednik odbora za hitrejši razvoj Pomurja, predsednik odbora in projektnega sveta za projekt o nadaljnjem razvoju agroživilstva v severnozgodnji Sloveniji. Vse to in še marsikaj je P. Vujec v 37 letih svoje delovne dobe vložil svoje znanje in svojo delovno vneto. Lahko bi naštevati vrsto referatov in študij. Toda te vrstice ob njegovem življenjskem jubileju bi hotele v njegovi domači pokrajini spomniti predvsem na že vloženo in še vedno predano delo za njen razvoj: za razširitev njene materialne baze, pri organiziranju prenešenih obratov, pri raziskavah naravnega bogastva (pesek, plin), za odpiranje novih delovnih mest, za združevanje sredstev in dela ter zemlje, za odpiranje regije in njeno dolgoročno povezovanje z organizacijami združenega dela izven Pomurja itd. Ob njegovem jubileju naj mu bo v zadovoljenju predvsem to, da se je marsikaj od omenjenih zamisli in študij že uresničilo, da je njegova domača pokrajina naredila kljub vsem težavam velik korak naprej. Želimo mu mnogo zdravja in energije pri nadaljnjem delu, njemu in vsem nam pa tudi, da bi se uresničilo še mnogo zastavljenih ciljev.

Rudi Čačinovič

Za diferenciran pristop v ssih

Z uvodno obravnavo na seji murskosoboškega izvršnega sveta se je dejansko začela široka javna razprava o dogovoru o spremembah in dopolnitvah dogovora o temeljih družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981-85. Zato bo o tem zelo pomembnem razvojnem dokumentu naše republike še veliko govora vse tja do meseca septembra, ko bi naj strnili bistvene pripombe iz javne razprave. Pozornost pa je veljala tudi poročilu izvršnega sveta skupščine SR Slovenije o uresničevanju nalog in ugotovitev, predlogov in sklepov slovenske skupščine z dne 28. oktobra 1981 pri izvajanju sanacijskih postopkov po zaključnih računih za leto 1981. Člani murskosoboškega izvršnega sveta so menili, da v omejenem gradivu niso upoštevani predlogi Mesne industrije ABC Pomurka, ki so bili v redu ocenjeni, za odpravo izgub. Tako tudi niso nakazane konkretne rešitve v poročilu slovenskega izvršnega sveta za skorajšnje pokritje primanjkljaja v murskosoboški Mesni industriji, za kar so se zavzeli tudi ob nedavnem obisku predsednika izvršnega sveta skupščine SR Slovenije Janeza Zemljariča.

Sicer pa so na seji spregovorili o revalorizaciji programov samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti za leto 1982 v murskosoboški občini. Predvsem so se zavzeli, da je treba uskladiti skupno porabo z resolucijskimi določili. Preden bi ugotovili dejanske presežke in realni obseg potrebnih sredstev zaradi hitrejši rasti materialnih in življenjskih stroškov od načrtovanih ter tudi hitrejši rasti dohodka v gospodarstvu, je potrebna ponovna ocenitev programov interesnih skupnosti. Ker še ni natančnih polletnih rezultatov gospodarjenja in temelji sedanji predlog na ocenah določenih gibanj, so predstavniki posameznih interesnih skupnosti, kot so poudarili, nad vse odgovorno in zavzeto pristopili k ponovnemu preverjanju finančnih načrtov. Le-ti so sprejeli diferenciran pristop, ne pa linearnega, kar pomeni, da bodo sredstva v interesnih skupnostih delili po dejanskih potrebah. Člani murskosoboškega izvršnega sveta pa so se seznanili tudi z informacijo o izvajanju dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka, o čemer bo prav tako govor na zasedanjih skupščinskih zborov ob koncu tega meseca.

Milan Jerše

Naši brigadirji ob Moravi

Že v petek, 2. julija, je pripela na svoje delovišče brigada Bratstvo in enotnost iz Murske Sobote. Naših petdeset brigadirjev je združenih s pobrateniimi Paračinci v brigado Bratstvo i jedinstvo. V soboto so se udeležili prve delovne akcije v Srbski tovarni stekla, v nedeljo pa so skupaj s tamkajšnjimi borci položili venec na spomenik Branka Krsmanoviča.

Na trasi planirajo nasipe, pulijo travo ob reki Moravi in odnašajo travo v bližnji gozd. Na dan vstaje srbskega naroda so se udeležili svečanosti

MELINCI

60 let uspešnega dela

Minulo nedeljo so gasilci v Melincih proslavili 60-letnico dela. V bogatem kulturnem programu, ki so ga povežali s praznovanjem obletnice rojstva tovariša Tita in v počastitev minulih kongresov, so nastopili pionirji, mladi recitatorji in domači mešani pevski zbor. Ob drugih je posebno priznanje dobil Ignac Kobilec, edini od še živečih ustanoviteljev društva v tem kraju.

POPRAVEK

V najavi vsebine 7. št. Delegatskega vestnika je bilo pomotoma objavljeno, da bo seja zborov občinske skupščine 16. julija. SEJE ZBOROV SO PREDSEDNIKI SKLICALI ZA PONEDELJEK 26. JULIJA 1982. Delegatom ter delovnim ljudem in občanom se za neljubo napako opravičujemo.

Razpisna komisija za imenovanje ravnatelja Osnovne šole Cankova

razpisuje

prosta dela in naloge

- ravnatelja osnovne šole Cankova za 4 leta (ni reelekcija)
- kandidati morajo izpolnjevati pogoje, predpisane s 137. členom Zakona o osnovni šoli,
- imeti morajo ustrezne moralno-politične lastnosti in organizacijske sposobnosti

Nastop službe s 1. 9. 1982 oziroma po dogovoru. Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev s kratkim življenjepisom, opisom dosedanjega dela in družbenopolitične aktivnosti v 15 dneh po objavi razpisa z oznako „za razpisno komisijo“. O izbiri bodo obveščeni do 16. avgusta, po sklepu sveta šole.

INA-NAFTA LENDAVA
Razpisna komisija delavskega sveta delovne organizacije

RAZPISUJE

v skladu s splošnimi samoupravnimi akti in sprejetimi sklepi prosta dela in delovne naloge delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

vodje gospodarsko-računskega sektorja

Poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:

- visokošolsko strokovno usposobljenost ekonomske smeri
  - pet let delovnih izkušenj na ustreznih določenih nalogah.
- Kandidati morajo izpolnjevati zahteve moralno-političnih pogojev v skladu z družbenim dogovorom o temeljih kadrovske politike.
- Od kandidatov se pričakuje sposobnost vodenja in organiziranja ter aktivno zavzemanje za razvoj samoupravljanja.
- Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 4 let.

Pismene ponudbe s potrebnimi dokazili sprejema kadrovska služba, INA-Nafta Lendava, z oznako „ZA RAZPISNO MISIJO“ 15 dni od dneva objave.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh od poteka objave.

Vinogradniško gospodarstvo Kapela — Radenci

proda na javni dražbi

naslednje nepremičnine:

- Stanovanjsko hišo št. 1 na Parččaku, s pripadajočimi gospodarskimi objekti (svinjaki in kupa) in stavbno zemljišče, na katerem ti objekti stojijo, parc. št. 695/1 stavbišče v izmeri 1521 kv. m, k. o. Rihtarovci
Izklicna cena 1,200.000 dinarjev.
- Stanovanjsko hišo z gospodarskimi objekti (Ivanušova kmetija) v Vidmu ob Ščavnici (Biserjane), ki stoji na zemljiščih parc. št. 49/2, 633 in 634 k. o. Jamna v skupni izmeri 1481 kv. m
Izklicna cena din 420.250. —
- Stanovanjsko hišo (viničarijo zasedeno od stanovalca Rožmana) del št. 6 v Zg. Kocjanu, stoječa na stavbišču parc. št. 616/4 v izmeri 862 kv. m k. o. Kapelski vrh
Izklicna cena din 198.417. —
- Stanovanjsko hišo (viničarijo zasedeno od stanovalke Kocbekove) št. 8 v Rožičkem vrhu in stavbišče parc. št. 8/1 v izmeri 391 kv. m k. o. Rožički vrh.
Izklicna cena din 45.309. —
- Stanovanjsko hišo (viničarijo zasedeno od stanovalca Vogrina) št. 30 na Kapelskem vrhu in stavbišče parc. št. 8/2 v izmeri 702 kv. m k. o. Kapelski vrh
Izklicna cena din 167.083. —
- Stanovanjska hiša (viničarija zasedena od stanovalca Holca) del št. 6 Zg. Kocjan, stoječa na stavbišču parc. št. 615/1 v izmeri 1242 kv. m k. o. Kapelski vrh
Izklicna cena din 222.267. —

Dražba bo v soboto dne 31. julija 1982 s pričetkom ob 8. uri v upravi VG Kapela-Radenci, Kapelski vrh 4. Vsi zainteresirani lahko dobijo informacijo vsako sredo, četrtek in petek od 10. do 12. ure na upravi VG Kapela-Radenci.

Interesenti morajo eno uro pred pričetkom dražbe vročiti 10 odstotkov izklicne cene, kot varščino v blagajni uprave VG Kapela-Radenci. V kolikor dražitev na dražbi ne uspe se mu varščina vrne.

Uveljavitev ZK znotraj združenega dela

Da bi se približali z resolucijo za letošnje leto načrtovanim gospodarskim dosežkom, bodo morali v murskosoboški občini v prihodnje občutneje povečati fizični obseg proizvodnje, predvsem pa okrepiti napore za povečanje izvoza. Pokazatelji namreč opozarjajo, da bodo gospodarski rezultati za prvo polletje slabši od četletnih. Pozitivna gospodarska gibanja se ocenjujejo le za 14-odstotno rast izvoza, industrijske in kmetijske proizvodnje ter sredstev minimalne amortizacije, ki so v skladu z občinsko resolucijo. To jasno izhaja iz ocene gospodarskih gibanj za prvo polletje letošnjega leta, ki je izdelana na osnovi zbranih podatkov pri komiteju za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj ter SDK, o čemer so podrobneje razpravljali na seji občinske konference zveze komunistov v Murski Soboti.

Murskosoboški komunisti so zlasti opozorili na velik porast porabljenih sredstev, ki naraščajo kar za 4 odstotke hitreje od celotnega prihodka. To dokazuje, da v organizacijah združenega dela še vedno niso izkoristili vseh notranjih rezerv, še posebej glede porabe surovin, organizacije dela, racionalnosti poslovanja in zmanjšanja materialnih izdatkov nasploh. Zaskrbljujoče je tudi močno povečanje zalog gotovih izdelkov in neplačane realizacije, da ne govorimo posebej o že znanih izgubah, hitri rasti kreditov za obratna sredstva, slabši likvidnosti in ekonomičnosti poslovanja. Poleg tega sredstva skupne porabe naraščajo hitreje od rasti dohodka, sredstva splošne porabe pa nekoliko hitreje od predvidene resolucijske rasti.

Posebno poglavje pa je izvajanje dogovora o uresničevanju družbene usmeritve

razporejanja dohodka v prvem tromesečju letos. Določila dogovora je namreč prekoračilo 19 organizacij združenega dela s področja gospodarstva in 12 v družbenih dejavnostih. Izvršni svet skupščine občine je že zahteval obrazložitev za takšne kršitve dogovora, kjer bodo morali upoštevati tudi določene specifičnosti.

OK ZKS ni sprejela novih sklepov, ampak je prevladalo mnenje, da se ZK lahko uveljavi znotraj vsake delovne

sredine, kjer deluje. Člani ZK se morajo povsod zavzemati za neposredno odgovornost do združenega dela, saj pokazatelji gospodarskih gibanj dovolj resno opozarjajo na nujnost večje aktivnosti OO ZK, ki se morajo konkretno opredeliti do posameznih problemov. Analiza lastne gospodarske situacije je zato bistvenega pomena, kar bi naj komunisti storili ob obravnavi periodičnih obračunov združenega dela.

Milan Jerše

Ocenili zasnovo SLO in DS

Ko so komunisti lendavske občine na seji občinske konference obravnavali poročilo o uresničevanju zasnove splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, so ugotovili najprej to, da so lanskoletne akcije NNNP uspele, da so bili zlasti aktivni komiteji za splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito v krajevnih skupnostih. Manj pa so zadovoljni z varstvom družbenega premoženja, saj je prav na tem področju največ slabosti. Vzgoja in izobraževanje občanov za obrambne namene bo še naprej ena od poglavitnih nalog, v krepitev obrambnih priprav pa se morajo vključiti seveda tudi vse osnovne organizacije ZKS, še posebej pa komiteji za SLO in DS.

Na seji občinske konference so se pogovarjali še o gospodarskem položaju v občini. Ugotovitev, da je v prvem trimesečju letošnjega leta kar 7 temeljnih organizacij imelo izgubo, seveda ni spodbudna, vendar pa se položaj počasi izboljšuje. Razveseljivo je, da se je povečal izvoz. Problem INA Nafta še vedno ni rešen, v nekaterih temeljnih organizacijah združenega dela pa bo potrebno uvesti ukrepe družbenega varstva; to zadeva TOZD Varis delovne organizacije Gorenje Varstrov. O tem bo v kratkem razpravljala tudi občinska skupščina. Tudi okrog zaposlovanja se zatika; sedaj je že jasno, da letošnji plan ne bo uresničen. Še več, če se bo zaposlilo le 50 odstotkov od predvidenih delavcev, bo to že uspeh.

Jani D.

Konkretnejši gospodarski ukrepi

Analiza izvajanja družbenega plana SR Slovenije v letih 1981—1982 z oceno možnosti njegovega uresničevanja v prihodnjih letih je dokaj dobro pripravljena, saj prikazuje realno stanje v gospodarstvu in družbenoekonomskih odnosih nasploh. S tem daje tudi usmeritve za spremembe in dopolnitve dogovora o temeljih družbenega plana SRS za obdobje 1981—1985. To so poudarili na seji izvršnega sveta skupščine občine v Murski Soboti, ko so obravnavali ta pomemben dokument. Iz bogate in plodne razprave je moč razbrati, da se v murskosoboški občini zlasti zavzemajo za sprejemanje ustreznih ukrepov, ko gre za razporejanje družbenega proizvoda, katerega delež za investicije, opredeljene za prednostne, celo upada. Na ta način bi zagotovili skladnejši regionalni razvoj v naši republici, kar velja tudi za večjo izvozno usmeritev kot doslej. Pri tem so menili, da je treba vztrajati na povečanju izvoza, predvsem tistega, ki bistveno ne vpliva na zmanjšanje domače proizvodnje.

družbenega plana SR Slovenije v prvih dveh letih srednjeročnega obdobja pa so opozorili na preveč leporečja v tekstu, kot je »bomo, moramo, bomo zagotavljali«, in se zavzeli za odgovornejši pristop k uresničevanju že sprejetih nalog. Prav tako se niso mogli strinjati z oceno iz poročila, po katerem problem zaposlovanja pri nas ni izrazit. Člani murskosoboškega izvršnega sveta so poudarili, da je problem zaposlovanja po posameznih območjih dokaj različen, zato ga ne kaže posploševati, ampak upoštevati dejanske možnosti tam, kjer je višek delovne sile.

Na seji so sprejeli tudi operativni načrt ukrepov in aktivnosti za zagotavljanje odplačevanja posojil, najetih v tujini, in za ohranjanje proizvodnje. V kratkem ga bodo dopolnili še s konkretnimi nosilci in roki, kar bi naj pripomoglo k ugodnejšim gospodarskim gibanjem v murskosoboški občini, ki jih bodo nenehno spremljali. To velja za nekatere pokazatelje v organizacijah združenega dela, kot so dohodek, rentabilnost, produktivnost, zaposlovanje, izvozni rezultati, investicije, varčevanje z energijo in podobno.

Milan Jerše

Posvet o družbenih planih

Občinska konferenca SZDL Lendava je sklicala posvet o uresničevanju planskih dokumentov, družbenih planov Jugoslavije, Slovenije in občine, ki so se ga udeležili predstavniki republiškega izvršnega sveta, zbornice in sindikatov ter predstavniki občine in družbenopolitičnih organizacij ter direktorji nekaterih večjih delovnih organizacij. Gospodarske težave, ki jih imamo v državi, se seveda močno odražajo tudi na gospodarjenju v občini, še zlasti pa na INA Nafto.

Razveseljivo je, da se je v letošnjem letu povečal izvoz, vendar je ta dosežen v težavnih razmerah tudi na račun izgube. Gospodarstvo lendavske občine letos ne bo

doseglo planiranega fizičnega obsega proizvodnje, saj je ta že sedaj manjši za 7 odstotkov. Investicijska aktivnost je skoraj v celoti zamrla, zgrajen je le obrat Leka. Delovne organizacije se premalo resno lotevajo sprememb svojih planskih aktov, če pa to delajo, stvar zelo poenostavljajo, zmanjšujejo naložbe in zaposlovanje. V skladu z dogovorom na izvršnem svetu skupščine bodo posebne delovne skupine obiskale vse organizacije združenega dela, interesne skupnosti in druge skupnosti, pregledale poslovanje in zahtevale, da se stabilizacijski programi uresničujejo in da se planski dokumenti dopolnijo in spreminijo.

Jani D.

Na podlagi 8. člena odloka o priznanjih in nagradah občine Murska Sobota (Uradne objave, št. 8/73) Komisija za podeljevanje priznanj in nagrad občine Murska Sobota objavlja

RAZPIS za vložitev predlogov za podelitev priznanj in nagrad občine Murska Sobota

Skupščina občine Murska Sobota podeljuje priznanja in nagrade temeljnim organizacijam združenega dela, drugim samoupravnim organizacijam in skupnostim, krajevnim in samoupravnim interesnim skupnostim, društvom in posameznikom (v nadaljnjem besedilu kandidatom) za izredno uspešno in družbeno pomembno delo, s katerim so dosegli nadpovprečne rezultate trajnejšega pomena in imajo posebne zasluge pri razvoju samoupravnih socialističnih odnosov, krepitvi SLO in družbene samozaščite, ter so bistveno prispevali k razvoju in ugledu občine Murska Sobota.

Kandidati za občinsko nagrado in priznanje so lahko z vseh področij življenja in dela, zlasti gospodarstva, vzgoje in izobraževanja, kulture, telesne kulture, zdravstva, socialnega varstva in drugih.

Priznanje in nagrade se v smislu 1. točke podeljujejo po naslednjih kriterijih:

- za nadpovprečne uspehe, dosežene na področju gospodarstva, zlasti tudi kmetijstva, ki se odražajo v rasti organizacije, produktivnosti, širitvi materialne osnove, novi tehnologiji dela ter v poglobljanju socialističnih samoupravnih odnosov;
- za nadpovprečne in večletne uspehe pri uresničevanju vzgojnih in izobraževalnih ciljev, povezanih s potrebami združenega dela, ki so pripomogli k boljši kvalifikacijski strukturi delavcev, ki s svojim znanjem spreminjajo pogoje dela in zagotavljajo večjo kvaliteto na vseh področjih združenega dela;
- za nadpovprečno uspešno delo na področju kulture, znanosti in telesne kulture, ki prispeva k družbenemu napredku, povezovanju delavcev in delovnih ljudi v občini na teh področjih, krepi samoupravne odnose in razvija širše povezovanje v domovini in izven njenih meja;
- za nadpovprečne dosežke pri organiziranju in zagotavljanju zdravstvenega in socialnega varstva delovnih ljudi in občanov;
- za nadpovprečne delovne rezultate v drugih dejavnostih.

Predloge za podelitev priznanj in nagrad občine M. Sobota dajejo družbenopolitične organizacije, samoupravni organi TOZD in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, organi samoupravnih interesnih skupnosti, krajevne skupnosti, skupščine občine in njeni organi.

Predlog mora vsebovati:

- podatke o kandidatu;
- kratak življenjepis (za fizične osebe)
- navedba ali se ga predlaga za
- a) častnega občana
- b) zahvalno listino
- c) zahvalno listino z denarno nagrado
- izčrpano obrazložitev in predložitev dokumentacije za utemeljitev predloga.

Predloge za podelitev priznanj in nagrad občine Murska Sobota je treba vložiti do 20. septembra 1982 Komisiji za podelitev priznanj in nagrad skupščine občine Murska Sobota.

Komisija za podelitev priznanj in nagrad skupščine občine M. Sobota

mala anketa

Raziskovalni tabor — enkratno doživetje

Letošnji mladinski raziskovalni tabor je bil v Petišovcih, mladi pa so proučevali socialno geografske razmere tega narodnostno mešanega območja. Nekaj udeležencev tabora smo povprašali po oceni dela v taboru in življenju v njem.

MARIJA GREINER, dijakinja celovške gimnazije: Je prvič na tovrstnih taborih, posebej pa jo je zanimalo, kako živijo ljudje na narodnostno mešanem območju. Veliko je slišala o dvojezičnosti in življenju madžarske narodnosti pri nas, sedaj pa v praksi vidi, kako se dejansko uresničujejo pravice narodnosti. Še bolj se bomo morali boriti za svoje pravice tudi pri nas na Koroškem. Raziskovalni tabor pa je vsekakor veliko doživetje, veliko smo se naučili.

DARJA REBSLJ, dijakinja gimnazije v Kranju: Pravi, da so takšni raziskovalni tabori koristni za mlade, saj ob tem, da spoznajo druge kraje, mladi veliko dobijo tudi pri znanju geografije. Geografija če bi bila tako praktično dana učencem bi bila bolj privlačna, ker pa se v šolskih klopeth tako ne dela, je večsih zemljepis nadležen predmet za marsikaterega učenca. Raziskovalni tabor v Petišovcih pa je zame pravo doživetje, saj so ljudje prijazni, na takšnem narodnostno mešanem območju pa še nikoli nisem bila. Vidim da ljudje tu živijo v dejanski slogi.

BEATA KRIVEC, iz Ljubljane: Je prvič na tovrstnih taborih, ljudje so nam šli na roko, vendar opažam da so bolj zaupljivi do tistega, ki govori v obeh jezikih, kar pa je pravzaprav normalno. Delo v taboru je bilo zanimivo, obiskali smo kakih 250 gospodinjstev, jih anketirali, sedaj pa urejemo podatke, ki bodo koristni verjetno tudi za ta kraj in občino. Še se bom udeležila takšnih taborov, saj se v njih človek res veliko nauči, kar mu bo koristilo v življenju, še zlasti tistim, ki se usmerjajo v študij geografije.

ZMAGO URISK, iz Dobrovnika: Bil sem že v podobnih taborih, delo je zanimivo, srečujemo se z novimi ljudmi, z mladimi, skratka tabor, kot je ta v Petišovcih, je enkratno doživetje. Res, da smo tokrat v kraju, kjer je vse blizu, kjer je razvoj šel daleč naprej, tu je večina ljudi zaposlena, vendar pa se zdi čudno, da ni kulturnega življenja, da so mladi preveč zaprti vase. Sicer pa lahko ugotavljamo, da tu ljudje živijo v slogi, pa čeprav gre za kraj, kjer živijo tri narodnosti, Slovenci, Madžari in Hrvati. Letošnji tabor je bil prav zaradi tega še bolj privlačen in pomemben. Upam, da smo vsi udeleženci veliko pridobili na znanju.

BENO PRAVIČEK, dijak mariborske gimnazije: Je prvič na tovrstnih taborih in meni, da so to nepozabna doživetja za mlade. Veliko se naučiš, veliko ljudi spoznaš in geografija ti postane veliko prijetnejša kot v šolskih klopeth. Ko sem se odločil za letošnji tabor, sem predvsem želel spoznati nove ljudi. Sprva sem seveda menil, da tega dela v taboru ne bom zmogel. Sedaj šele vem, kako se rišejo karče, kako se anketira, čemu služijo podatki in podobno. Ker bo geografija moja opredelitev, sem vesel, da sem se tu v taboru veliko naučil.

Jani D.

Koristen raziskovalni tabor
Letošnji mednarodni 11 mladinski raziskovalni tabor je bil organiziran v Petišovcih, v naselju kjer živijo pripadniki treh narodov — Madžari, Slovenci in Hrvatje. 18 udeležencev tabora, med njimi tudi nekaj dijakov slovenske gimnazije v Celovcu, je anketiralo 240 gospodinjstev in izdelalo karte, predvsem pa raziskovalo, v kakšnem vzdušju živijo krajanje v tej krajevni skupnosti, ki sodi med najbolj razvite v občini. Na zaključku tabora, bil je pripravljen v prostorih osnovne šole Drago Lugarič v Lendavi, so udeleženci na kratko strnili svoje ugotovitve. Zaključka so se udeležili predstavniki občinske skupščine, družbenopolitičnih organizacij in krajevne skupnosti Petišovci. Tabor je tudi letos uspešno organiziral Univerza Edvarda Kardelja v Ljubljani.
Jani D.

Mlini gredo vase, lastniki pa ne

»Narod si v temle ubijajočem švicu želi sočnosti, krepčil in osvežil, ne pa, da bi ga gnjavili z nadlogami in tegobami, ki jih je že itak več ko preveč. A hudir je v tem, da se jim tudi v dolini Ščavnice ne bo dalo izmuzniti: pa naj je posredi njena snažnost, regulacije in podobno.« Skorajda neizogiben je bil dvogovor naših popotnikov, preden sta se podala na drugi pohod.

(NE)PROSTOVOLJNI TOVORI

Mimogrede ju je star novinarski maček — potem, ko je prebral prvo nadaljevanje — prijazno posvaril na vrzel, ki ju je malone vrgla s tira. Namreč, da se Ščavnica ne izliva v Muro pri Gibini.

GOSPO(DAR)STVO ŽENSK

Tokrat ju je ne ravno droči potok zapljusnil k Flegarjevemu mlinu, kjer sta imela kaj videti in občutiti. Pri svojčas trdnem in blizu in daleč znanem mlinu — »dnevno je zrnje pripeljalo

mirovalo. Danes, hja, danes je pa itak že vse na knof. Samo pritisneš nanj, pa je!« Kanček grenkobe sta obiskovalca zaznala v slednjih besedah nekdanje mlinarice, ki je z rokom in okom gladila notranjost poslopja in gostobesedno pravila: »Poglejte tole, kako je močno! Saj ni čudno, koliko materiala je šlo vanj.« Samoumevno je sledilo nekaj originalnih nazivov opreme in delov.

Za nekaj pa Flegarjev mlin v Zgornji Ščavnici vendarle še služi. »Ja,« se je domislila Flegarjeva mamka, »Petovar iz Lenarta ima na podstrešju 12 ton ribsa, da se posuši. Saj potlej dobim prge.« Spet se je pripravljalo k nevihti in treba se je bilo podvizati.

Popotnika sta še dognala, da ženske niso včlanjene v zadruge — »same zmoremo« — da se večidel ukvarjajo s poljedelstvom in živinorejo in da imajo v ta namen vse potrebne strojne pripomočke. Tudi gozda je precej in vabijo vas, da se ob priliki ogledate pri njih, saj bi vas hitro zaposlile. Če ne z drugim, zanesljivo s »kalanjem« drv.

RAČUNICA IZ LETA 1922

Naša znanca sta sklenila, da se za uro ali dve še zadržita v Zgornji Ščavnici. Potju je v nadaljevanju privedla k Jožetu Rožmanu in ženi Martini, ki jima je mlinarstvo že dobri dve desetletji edini vir preživljanja.

»Slab hektar zemlje imava, šest otrok, sem pa sva prišla 1962 iz Voličine. Presneto morava paziti, kako obrniti vsak dinar, da se prebijemo skozi mesec. Za naju je sezona pomlad in jesen.« je bil gostobeseden eden zadnjih mlinarjev na Ščavnici.

Pri obračunavanju storitev si pomagata z nevsakdanjim pripomočkom. Gre za knjižico Praktični računar iz leta 1922, ki je menda še dandanašnji — »pogledaš procenite in veš, kako in koliko!« — v rabi. Zares zanimivo!

Vroča želja Rožmanovih je, da bi mlinsko poslopje — »smeljemo z elektriko« — vsaj nekoliko popravili, a kje dobiti denar. »Prav prilegla bi se nama pomoč, kajti sama tega preprosto ne bi zmogla.« Zunaj je lilo kot iz škafa, pomenek v hiši — v mlinu se pogovarjati ni dalo, saj je delal s polno paro — pa tudi ni jenjal.

Žena Martina vodi neke vrste knjigovodstvo in gosta sta, ko že tolikokrat, slišala, da tudi njima ne prizanese davčni vijak. Seveda se na to »spolzko«, področje niso spuščali, marveč rekli še to in ono o našem tedniku — »že 20 let sva naročnika« — da bi se slednjič naša popotnika poslovila. Vreme se je zjasnilo.

»Zdaj pa hajd v Spodnjo Ščavnico in naprej proti Ljutomeru.« sta si dala korajžo in lada je zakopala.

Popotnika: Branko ŽUNEC
Vlado PAVEO

Pri Flegarjevih v Zgornji Ščavnici so očitno dobro založeni z »energijo«.

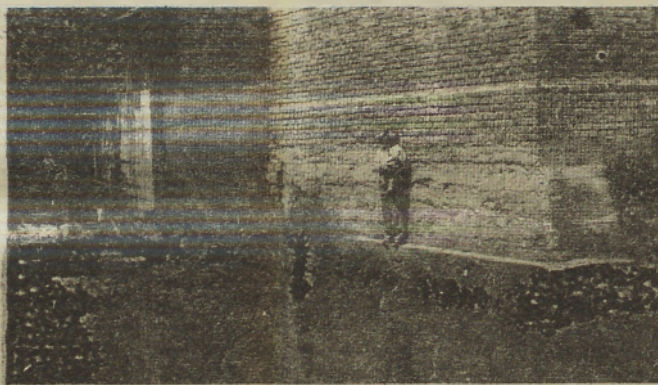
marveč se v Pristavi najprej združi s potokom Mirico, naprej pa teče Murica, ki se potlej pri Gibini zlije v Muro. Kasneje vnovič preverjeni podatki so to potrdili, obenem pa v precejšnji meri omajali »avanturistično nečimrnost in žilico« in snedli par ur mirnega spanja. Vrh tega so ju žrli vsi mogoči drugi umisleki. Denimo, kako priti do prav vseh, ki žive v neposredni bližini ščavniške struge, jih obelodaniti in pri tem »igrati z odprtimi kartami«. Ali pa: koga izbrati koga izpustiti, kajti, če bi hoteli vse, potlej bi iz vsega nastalo pravcato skrpučalo, če ne celo gromozanski zmazek.

No, naj bo tako ali drugače, zdaj, ko se jima je v kosti zalezala potovalna mrzlica, ne kanita odnehati. Prisega z izviru torej drži »kot pes ježa«.

tudi po deset in več furmanov« — gospodarji dandanes na šesthektarski kmetiji troje generacij žensk: 76-letna Amalija Flegar, 52-letna Amalija Špindler in 23-letna Marina Bauman.

»Mlinsko poslopje je staro kakih 95 let, njega dni pa ga je imel v lasti Ignac Breznik. Z danes pokojnim možem Francem Flegarjem sva ga prevzela pred približno 45 leti. Mamka Amalija je hudomušno dodala: »Se prej pa je mene zgrabil tu na Ščavnici.«

Ogledovala sta se naokoli in spremljal ju je plaz pojasnil: »Premogli smo enajst vajencev, mleli pa vse: pšenico, koruzo, oves, Lušno je bilo, često smo zaigrali, zapeli in kajpak trdo delali. Mlin je sprva gnala voda, potem pa elektrika. Pred sedmimi leti, ko je preminil mož, so stope dokončno ob-

Eden zadnjih mlinarjev na Ščavnici Jože Rožman si s številno družino pomaga, kakor ve in zna.

Od mlatilnice do kombajna

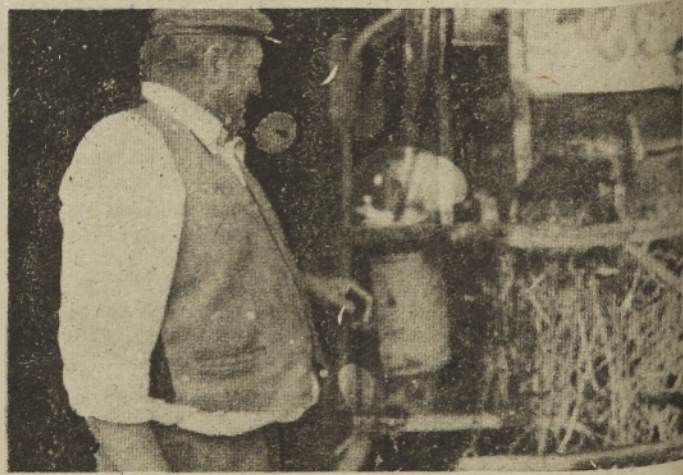
Čas žetve je bil nekoč za pomurskega kmeta najbolj pričakovani in najtežji. Žetev in še posebej mlačev pa sta bila tudi pravi praznik. Na mlačev so se pripravljali že nekaj dni prej, gospodar je moral pripraviti vse potrebno orodje, prostor za spravilo zrnja, slame in plev. Tudi gospodinja ni imela lahkega dela, saj je morala pripraviti kar majhno gostijo za vse mlance, teh pa je bilo navadno kar okrog dvajset. Mlačev je bila res pravi praznik. Kljub napornemu delu so bili vsi veseli, velikokrat so tudi zapeli, še posebej, če se je delo zavleklo pozno v noč.

Alojz Kovač iz Sodišincev je star že 70 let, toda delo ga še vedno veseli. Pri njem sem se ogledala zato, ker je nekoč veliko delal z mlatilnico in bi lahko povedal veliko zanimivih stvari, saj mladi kmetje najverjetneje več ne poznajo tega, nekoč tako cenjenega stroja. Kljub zgodnji uri, bilo je nekaj čez šest, je bil že v garaži pri kombajnih.

imam tudi obrtno dovoljenje. Delo z mlatilnico je bilo težko, predvsem pa zelo umazano, saj sem vsak večer prišel domov črn kot dimnikar. Spoznal sem veliko ljudi; pri enem gospodarju je navadno delalo čez dvajset ljudi. Kljub težkemu in umazanemu delu pa je bilo skoraj vedno veselo.

Ko so vse snopje zvozili domov in se pripravili, sem prišel z mlatilnico. Vstati sem moral že ob dveh zjutraj, da sem zakuril pod peč v lokomobilu, da se je voda do pričetka mlatenja dovolj segreti. Začeli smo zgodaj zjutraj in če je bil premožnejši kmet, smo delali samo pri enem kar cel dan, včasih vse do desetih ponoči. Delavci so bili razporejeni na različnih opravilih okrog in na mlatilnici. Navadno so bili posamezniki na različnih delovnih mestih tako usposobljeni, da so vedno delali isto.

Dva sta metala snopje na mlatilnico, dva sta na mlatilnici snopje odvezovala, šest jih je nosilo

Pogovor z njim je zmeraj zanimiv, tako tudi tokrat ni zgrebil besed: »Mlatiti sem začel 1935. leta. Skupaj s sestro sva kupila mlatilni stroj, seveda sem okrog delal z njim jaz. To je bila mlatilnica in lokomobil. Delovalo je še na principu parnega stroja. Ta lokomobil je bil že samohoden, prej so morali vpregati konje.«

1943 je kupil drugo mlatilnico in lokomobil, saj je prva že dotrajala. Delo s parnim strojem je bilo zelo težavno. Dnevno se je zakurilo tri do štiri kubike drv, poleg tega je moral nekdo stalno nositi vodo v kotel, da je bilo dovolj pare.

»Ko smo 1947. leta kupili traktor na fesi plin, je bilo delo lažje, pa tudi cenejše. S tem sem delal petnajst let, šele nato smo dobili traktor na nafto.«

Vse od petintridesetega leta sem delal z mlatilnico po večini kmetij v okoljskih vaseh. Vse do danes pa tudi s kombajni, seveda dela sedaj v glavnem sin. Od tistega leta

slamo, trije so skladali slamo v oslico, eden je bil planer, trije so nosili zrnje. Jaz sem imel veliko dela okrog mlatilnice, da je delo potekalo nemoteno. Seveda je moral eden biti vedno pripravljen s pijačo, kajti vročina je bila neznošna, pa tudi delo je šlo lažje od rok.« Držal se je lastnega pregovora: »Mlatilec je moral biti vedno najprej dober z gospodinjjo, če je hotel imeti veliko posla.«

Pred dvajsetimi leti je kupil prvi kombajn, imel ga je prvi v zasebnem sektorju. Takrat so mu ljudje govorili, da dela sam sebi konkurenco, saj je bilo očitno, da bo kombajn izpodrinil mlatilnico.

Po desetih letih je kupil nova kombajna v Nemčiji, enega zase, drugega pa za sina, ki je tudi imel obrtno dovoljenje.

Sedaj ni več takega velikega dela, kot v času ročne žetve mlačve. Vse se opravi v nekaj urah. Sosedje pa pridejo skupaj je, če se skregajo, kdo bo prej žet.

Bernarda Peček

Že prvi rezultati brigadirjev obetavni

Bliža se konec prve izmene republiške mladinske delovne akcije »Goričko 82«, že v nedeljo pa jih bodo zamenjali mladi iz drugih občinskih konferenc zveze socialistične mladine. Na nedavni drugi seji skupščine republiške MDA »Goričko 82« so že ocenili dosežene rezultate v prvi dekadi. Lahko rečemo, da so bili brigadirji dokaj uspešni, kar dokazujejo že uspehi z delovišča, kjer je znašala povprečno dosežena norma 137,09 odstotka. Mladi iz štirih slovenskih občin pa so dosegli tudi 8401,5 učinkovitih ur in 11517,4 normnih ur.

Na delovišču cestnega odseka med Šafovci in Markovci so brigadirji v času desetih dni izkopal 1523 kubičnih metrov jarkov z brežinami, 330 kubičnih metrov izkopa ruše, planirali teren na površini 6556 kvadratnih metrov, prevozili s samokolnicami 1296 kubičnih metrov zemlje, razen tega so podirali vejevje in opravili še druga dela. Imeli pa so tudi udarniški dan skupno z domačini iz Markovec in Čepinec pred gasilskim domom.

Najbolj se je izkazala mladinska delovna brigada »Pohorski bataljon« iz Slovenske Bistrice z 158,31 odstotka doseženo normo, sledijo na MDE »Stane Žagar-mlajši« iz Kranja s 134,6, MDB »Bogo Flander« iz Ljubljane-Siška

s 131,90 in MDB »Kozjanski odred« iz Sevnice s 126,42 odstotka. Tudi na udarnem dnevu, ki je bil prejšnji torek, so prednjačili brigadirji iz Slovenske Bistrice, saj so dosegli kar 204,3 odstotka norme. Sevnški brigadirji so imeli rezultat 177,3, Kranjčani 170,4 in Ljubljanačani 169,6 odstotka norme.

Ugodna ocena velja tudi za različne interesne dejavnosti, kjer se mladi brigadirji precej udejstvujejo. Zlasti gre za

področji informiranja in športa ter splošnega ljudskega odpora. Organizirana je mladinska politična šola in razni tečaji, kot so cestno-prometnih predpisov, prve pomoči, folklorni tečaj, tečaj za kosarkarske in nogometne sodnike itd. Brigadirji so tudi obiskali prireditve ob tednu kulture v Murski Soboti, spoznali prekmurske običaje in okolico Gornjih Petrovec, kjer je naselje akcije, zanje pa so pripravili tudi več izletov.

Navzlic temu pa so na skupščini izmene menili, da bodo morali v prihodnje narediti še več na področju kulture in idejnopolitičnega dela, ker še niso dosegli zaželjene množičnosti. Možnosti za marsikatero interesno dejavnost so, če brigadirji pokažejo dovolj zanimanja, pa tudi uvedba kake nove dejavnosti ne predstavlja nobene ovire.

Milan Jerše

NORME PRESEGAJO VSAK DAN — Brigadirji prve izmene republiške mladinske delovne akcije »Goričko 82« so že na polovici izmene v povprečju presejali normo za okrog 37 odstotkov, še bolj pa na udarni dan.

BAJRAMI BAJRAM PONUJA SLADOLED — S svojim triciklom in s hladno, sladko, sebinsko ga je na Goričnem v okolici Cankove, kjer živi, moč srečati takoj, ko zavije toplo sonce. »Sladolec, kupite sladolec!« ponuja tudi ob nedeljah na prošenjih in »bučah« in v teh vročih dneh mu trgovina cvete.

bb Foto: Štefan Celec

kulturna obzorja

IZŠLO PRI POMURSKI ZALOŽBI

V začetku tega meseca je domača založba v Cankarjevem domu v Ljubljani predstavila dve knjižni noviteti Jomačih avtorjev. Eden med njima je Bogdan Novak pi-

satiricnega romana **NA DRUGI STRANI LJUBLJANICE**.

Rojen sem bil v Murški Soboti, zato sem jo izbral tudi za rojstni kraj prve knjige. « je zapisal avtor na ovitku 385 stranske, berljive in iskribe knjige. «Na drugi strani Ljublanice sem večinoma pisal ob Miljacki. Mislil sem, da pišem resno knjigo o našem času. Toda, ko sem prebriral zadnje odtise, sem videl da sem napisal knjigo, polno ironije in sarkazma. Morda je tako še boljše, kajti naš čas je ironičen čas, medtem, ko je sarkazem v meni, da se z njim branim pred ironijo našega časa. Ta knjiga se mi je tako spremenila v satiro. Zato bodo o njej mnogi molčali, mnogi pa bodo pljuvali za mano. Upam, da jo bo kdo tudi prebral. Tem slednjim sem knjigo namenil. Zakaj?

Pravijo, da je književnost zrcalo življenja. Jaz sem pa hotel, da bi bila ta knjiga dvorana zreal, takšna, kakršne spremljajo vsak cirkus, torej tudi naše življenje. V teh zrcalih smo visoki in suhi, majhni in debeli, karikirani in smešni.

Sprva se svojim podobam v zrcalih krohotamo. Potem se smejemo. Samo še nasmihamo. Končno se počutimo nelagodno. Oziramo se za izhodom. Grabi nas strah: kaj če izhoda sploh ni? Izhod je. Ko smo spet zunaj, sproščeno zadihamo in gremo vsak posvojiti poti. Zdaj smo v svetu, v katerem se počutimo normalno. Pri tem sploh ne opazimo, da smo stopili iz ene v drugo dvorano zreal.

O tej drugi strani govori moja knjiga.

Govori v izbranem, zgoščenem jeziku, ki priča, da je avtor bil novinar in pričujoča je pravzaprav knjiga o novinarstvu v dveh časopisnih hišah; eni s te in drugi onstran Ljublanice. bb

Na drugi strani Ljublanice

Bogdan Novak

POGLED NA FILMSKO PLATNO

Je Pobesneli Maks res nor?

Nasilje na filmskem platnu je v filmskem jeziku obdelano na mnogo načinov. Pravzaprav je polemika o nasilju zanimiva, saj so kot nasilne filme okarakterizirali že risane filme kot Tom in Jerry, Popeye... Pravo nasilje lahko gledamo tudi v raznih Hong-Kong-karate filmih.

A film Pobesneli Maks — eden redkih filmov avstralske kinematografije — je film, ki nasilje obravnava z nekega širšega zornega kota: nasilje kot problem človeka — nasilje kot njegova borba za obstanek. Za samo fabulo filma se skrivajo nekaj globljega. V bistvu je ves film posvečen borbi proti nasilju. A to na tako prefinjen način — s samim nasiljem. Glavni junaku je naložena naloga, da reši dilemo: ali je možno nasilje rešiti drugače, na lepši, miroljuben

način, ali ga je možno rešiti s tem, da se mu preprosto izognemo, ali pa lahko nasilje reši samo z nasiljem. V končni fazi izbere Maks to zadnjo varianto. Sicer pa bi se o njej dalo mogoče še celo pogovarjati, a je sam film postavljen v takšen čas in takšne okoliščine, da se samemu gledalcu ponuja to kot ednina rešitev. Toliko o filmski zgodbi. Drugo, kar je v filmu vseč je kamera in tehnika snemanja s specialnimi efekti. Tudi ti so pripomogli, da je film dobil tudi s temi pripomočki tisto vzdušje, ki ga sama filmska zgodba zahteva.

Na koncu pa še to: Film Pobesneli Maks je gledljiv film, ki pa gledalca spodbudi k razmišljanju šele po ogledu. Vsekakor pa se velja zamisliti o filmu in njegovem sporočilu. Dušan Loparnik

IZPOD VAŠEGA PERESA

Drago Kuhar: MEDITACIJE

I
čarobni napoj golih stegen
bledih kot belo oblačno nebo
ernina nočnih nogavic na
hrbasta okrepjenih nožnih dlaneh
STOLP
rdečekrvna kri na zidakah razburjenja
temnozelenega telesa v zemljorastni
praproti neskončnega globoko
preznanega jasnovidnega krila
ZIVLJENJE

II
opojni molk
čarobni glas
jasno nebo
— nepravičnega človeka
razorana zemlja
zel gomoljaste oblike
nizkarastoča človeška bilka
— obupanega človeka

III
ali je mogoče
— mogoče
— ali ni mogoče
— mogoče

človek sramotilnosti
— bojazen
v dnu krvave reke plava
— bojazen
očetova roka na dnu materine besede
— otrok
materina slina spajkalo življenjskega bistva
— otrok

IV
nogometna žoga na dnu šolske neprebrane knjige
— jaz
Prešernova ljubezen znotraj Salamunovih gobic
— jaz
gozdovi življenja se razprostirajo od vrat do vrat

V
če bi
bi
ne bi
človek bi
mogoče res živi

VI
stopinja enaka načrtu
načrt

liša enaka kapljici
kaplja
težka si kot vodni hlapi

VII
hlapenje je pretok skozi črevesje na
prostosti gnile in smrdljive nesamostojnosti
neraznobarvne življenjske sle po
praznem kotlu okusne juhe življenja

VIII
nered je miselni tok od pet do
glave ponižnega srmežljivca
ki sedi na vrhu smrtnice cerkve
izpred hotela in pije kavo
prevokovajma za grudo zemlje

IX
meditiraj
po domače krampaj po neobdelani
njivi časa in prostora
odpri lobanjo da boš videl smrdljivo
klet človeškega neučenežnega življenja

TOKRAT V MURI

S paleta in čopičem

Po vzoru poletnih likovnih kolonij, ki tako v pokrajini ob Muri kot tudi drugod niso redkost, je v času od 1. do 5. julija potekala prva likovna kolonija tudi največjem pomurskem delovnem kolektivu

Akademska slikarka Dinka Petković, ki združuje delo v Muri kot modna kreatorica je poskrbela za strokovno plat petdnevne likovne kolonije, za katero sicer trdi, da je mnogo prekratka, vendar bo več moč narediti v naslednjih letih, saj se bo tradicija posuletem poskusu nadaljevala.

— tovarni oblačil in perila Mura. Organizirala jo je komisija z kulturo, ki je bila na pobudo kulturne animatorke Marije Rituper pred kratkim ustanovljena v tej znani tekstilni tovarni, v kateri združuje delo tudi akademska slikarka Dinka Petković. Okoli mlade slikarke, ki se je v pomurskem središču že potrdila z uspelo samostojno razstavo, se je zbralo šest likovnih ljubiteljev zaposlenih v Muri in slikarka Edita Rituper. V sicer kratkih — petih dneh likovne

kolonije jim je uspelo vstopiti v svet slikarstva tako, da so si najprej ogledali razstave, zatem pa se še sami preskusili v osnovah slikanja.

«Pojasniti jim skušam, kaj je pravzaprav slikanje, kakšni so materiali, kako se jih kaže posluževati in kako od začetne, postopoma spoznati tudi nadaljne faze slikanja.» je dejala Dinka Petković, ko smo likovne ljubitelje pred iztekom kolonije zmotili sredi delovne vne. Dela so nastajala v klubskih prostorih in zadnji dan je bilo že kar kaj videti. Tako akvarele, slike s tempero, risbe, med njimi portrete in še kaj.

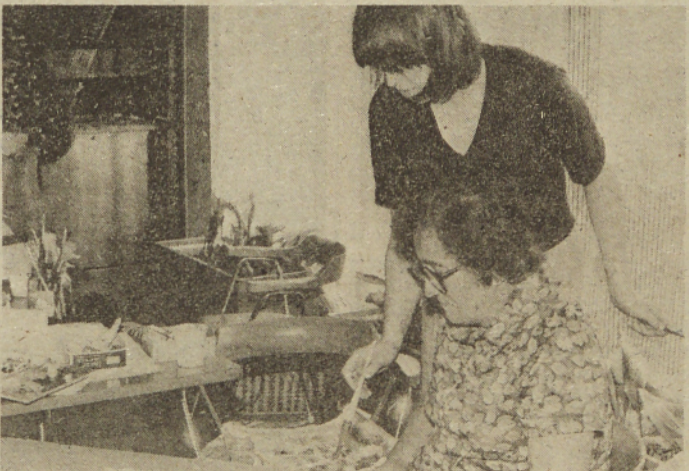
«Naslikano bomo razstavili,» je dejala Marija Rituper, ki je pokroviteljsko bdela nad kolonijo in njenimi udeleženci. Med njimi na Angelo Benčak iz tozda Perilo, Katjo Temlin iz Ženskih plaščev, od koder sta tudi Darja Kerčmar in Jorada Turk, edini moški

predstavnik Ivan Zrinski pa je zaposlen v tozd Oblačila.

Vsi so zavzeto prisluhnili akademski slikarki in potem povedano skušali prenesti na platno. V glavnem jim je uspelo in njihova dela bodo lahko videli prav vsi zaposleni v Muri. Krasila bodo namreč delovne prostore. Še prej pa udeleženci kolonije pripravljajo razstavo ustvarjenega.

Razstava bo predvidoma na ogled v avgustu, ko se bo na delovna mesta vrnila večina zaposlenih v Muri in morda bo katerega med njimi spodbudila, da se likovnim ljubiteljem priključi v naslednjem letu. Prvi bo namreč sledila druga in še katera likovna kolonija; zdaj, ko se je izkazalo, da je zanimanje tudi za to vejo kulture v Muri, kjer že poje zbor, plešejo folkloristi in je kulturno obarvanih prireditvev več kot svojčas.

Brigita Bavčar
Foto: Albert Abraham

Prav delovno je bilo vzdušje v Murinih klubskih prostorih, kjer je potekala prva poletna likovna kolonija, katere se je udeleževalo osem likovnih ljubiteljev. Ti so del svojega kolektivnega dopusta posvetili slikanju in tako je bilo v Muri živahno tudi v vročih julijskih dneh, ko so stroji mirovali.

Padla je prva klapa Sage o Prekmurju

V ponedeljek, 12. julija je v Filovcih padla prva klapa novega slovenskega projekta Strici so mi povedali. Po tem — nagrajnem — romanu rojaka Miška Kranjca bodo slovenski ustvarjalci posneli televizijsko nadaljevanko in celovečerni film. Režiser projekta je France Štiglic, konzultant Branko Šömen, direktor Jože Štivan.

Snemanje se je pričelo s 6. zgodbo z naslovom Šarika. Gre za filmski vpogled v dozorvanje mladega Prekmurca, ki se ne more sprijazniti s študi-

jem bogoslovja. Zgodba pa spremlja njega in njegove strice na poti na prekmursko gostuvarje v Lendavske gorice.

Student Miška v enem dnevu in noči dozori v moškega. Na poti v gorice sreča nekdanjo ljubezen Magdo, ki pa je zdaj poročena in ima otroka. Na gostuvarju se zaljubi v madžarsko dekle Šariko in na poti domov ga zapele Zidinja luš. Temu sledi še srečanje in spor s politikantskim duhovnikom, ki hoče, da naj Miška tolaži ljudi, ne pa da jih ščuva, v vlogi Miška nastopa Igor

Samohor, stric Števek je Danilo Benedičič, stric Marko Polde Bibič in Tompa Bert Sotlar. Poleg naštetih se bo v Prekmurju v letošnjih poletnih dneh našlo tudi druge znane igralice z velikega in malega ekrana. Poleg Filovec in Filovskih goric, Murske Sobotne ter Lendave pa bodo terenska snemanja tudi v drugih krajih pokrajine ob Muri. V naslednji številki Vestnika vam bomo na Kulturnih obzorjih posredovali obširen reportažni zapis snemanja. B. Bavčar

kulturni koledar

CETRTEK, 15. JULIJA

MORAVCI — V restavraciji Moravskih toplic bo ob 20 uri nastop folklorne skupine kulturno umetniškega društva Bratstvo i jedinstvo iz Subotice, ki se bo predstavila s pesmimi in plesi jugoslovanskih narodov.

Razstave

LONČAR PUCKO, 1940

Gornja fotografija, katere avtor je rojak Jože Kološa — Kološ, sodi (kot je razvidno tudi iz pripisane letnice) v njegove ustvarjalne začetke, ki so vezani na rodno Prekmurje. V pokrajini ob Muri je bil Kološ tisti, ki se mu je porodila ideja fotogalerije, katero sicer prej ni mogel realizirati, s pridobitvijo Galerije soboškega kulturnega centra pa je v novih prostorih mesto tudi za umetniško fotografijo.

MURSKA SOBOTA — V Galeriji kulturnega centra je bila do 11. tega meseca na ogled samostojna razstava likovnika Vlada Sagadina in skupinska razstava LIKOS. Trenutno v osrednji soboški galeriji ni razstav, pripravljajo pa se na oživitvev fotogalerije, ki bo predvidoma odprta od 20. julija. V avgustu pa ji bo sledila razstava grafik in umetniških fotografij iz Ingolstadta.

LENDAVA — V Galeriji Lendava je na ogled stalna zbirka, zbirka zgodovine mesta v sliki in muzejska zbirka.

LJUTOMER — V muzeju Edvard Kardelj je razstavljen muzejska zbirka z naslovom Taborska gibanja na Slovenskem.

Kinematografija

KINO PARK Murska Sobotna bo v petek, 16. julija ob 18. in 20. uri in v nedeljo, 18. julija ob 16.18 in 20. uri predvajal avstralski barvni film POBESNELI MAKS. Več o njem v Pogledu na filmsko platno na isti strani.

Knjige

USPEŠNICE TEGA TEDNA v prodajalni Dobra Knjiga v Murski soboti so: priročnik DOLINA SOČE, ki sta ga pripravila Fon in Uršič, založila pa Državna založba Slovenije, velika ilustrirana revija ZEMLJA, ki jo je izdala mladinska knjiga in roman Charlesa Berlitzza BREZ SLEDU v založbi mariborskih Obzorij.

„Okroglih sto nas je, Topolovčanov“

Tako je dejala Karolina Sapač, gospodinja z domačije, ki je označena s hišno številko Topolovci 1, pri kateri smo se zaustavili. Pripeljali smo se po poti, ki vodi v to malo vas na Goričkem iz smeri Cankove, tako, da smo za Lovskim domom zavili levo v nestrpnem pričakovanju, če se bo za gozdom prikazala iskana krajevna oznaka. Zares se je po prečkanju mostu čez Ledavo, ki ima le tritonsko nosilnost in je ovira, da z vasjo

striji. Tako kot on, si jih služi kruh še več vaščanov, ostali pa so po večini kmetje. Tudi predsednik vaškega odbora Jožef Bagula je kmetovalec, na preostalih med štirimi usmerjenimi kmetijami, pa tako kot na njegovi, v Topolovcih 7, pitajo govedo. Številnim kravam navkljub pa mleka ne zbirajo v domači vasi, ampak ga morajo voziti v Domajnce. Nasploh so precej odvisni od cest in negodujejo nad njihovim slabim vzdrževanjem.

žena sredstva vlagajo predvsem v gradnjo novih domov in ti so razkošnejši od ostalih. Tak kot je bil svojčas marof, mimo katerega vodi pot iz Topolovca v smeri Skakovec ali Beznovec. Odvisno, kam se popotnik na križišču odpravi. Če levo oziroma ravno, pride po makadamu preko ledavskega mostu v Skakovce in potem pri križišču in kapelici na asfalt in če desno v Beznovec. Izbrali smo ravno pot, še prej pa postali na domačiji Pitzovih.

v Gradcu, potem pa prevzel pristavo, se oženil z Roganovo Ido in si v Topolovcih ustvaril družino. Od štirih otrok je na pristavi ostal le sin Jože, ki združuje delo pri kmetijski zadrugi Panonka na Cankovi. O tem, da je usposobljen za poklic, ki si ga je izbral, priča vzorno urejen sadovnjak, pa tudi ostala zemlja je dobro obdelana. Poleg starega je zrasel v Topolovcih novi dom, kjer bo živel mladi gospodar in tradicija Pitzov se bo nadaljevala. Marof, na katerega zgradbi je vtisnjena letnica 1828, ki je verjetno tudi leto nastanka, se spogleduje s posestvom Kmetijskega gospodarstva Rakičan, ki je na drugi strani ceste. Tja se nismo odpravili, saj so grozeči temni oblaki in veter napovedovali poletno nevihto.

»Da bi le ne bila prehuda in bi toča ne potolka vsega,« je bila tiha in tudi glasno izrežena želja pri odhodu iz Topolovca.

Brigita Bavčar
Foto: Štefan Celec

POSTANEK PRI MAROFU

Marofu se po slovensko pravi graščinska pristava in stari gospodje — Pitzji — ki so v naše kraje prišli iz Holandije, so to bili v pravem pomenu besede. O tem priča še vedno veličastna zgradba, ki se vztrajno upira zobu časa.

Pod debelimi, poleti prijetno hladnimi oboki, živi gospodar Verner, potomec Pitzov, ki je svojčas živel

Gospodinja Karolina in hčerka Jožica Sapač sta izkopali prve letošnje gomolje in bili navdušeni, kajti kažejo, da se obeta dobra krompirjeva letina.

(tudi zaradi slabe ceste) ni vzpostavljena avtobusna zveza. Tudi trgovine in gostilne ni. Pa vseeno je življenje tod prijetno in o tem, da bi bili nerazviti, pri Sapačevih niti slišati nočejo. »Mi, pa nerazviti, se hučuje zgovorna Sapačeva, kje neki, saj nas je Topolovčanov okroglih sto,« je ves čas ponavljala.

»Soder sipajo kar v »šaneč,« namesto, da bi ga na cesto,« je jezen Jožef Bagula, ki trdi, da bi ga vaščani sami izkopali in bolje skrbeli za zvezo s svetom. Saj je edina, ker telefona ni in ga očitno v sedanjih zaostrenih pogojih gospodarjenja tudi ne bo.

V kratkem, predvidoma v avgustu, pa bodo v Topolovcih pričeli graditi nov transformator.

Mlinščica, ki teče za hišo, je rokav potoka, imenovan po starem mlinu, ki je svojčas hrupno mlel, zdaj pa že dolgo miruje. Na drugi strani mostu je poleg te Sapačove, ob mlinu zrasla še nova domačija, katere lastnik Sapačev Anton je na začasnem delu v Av-

Upajo da bo zbranega denarja dovolj, saj so s sredstvi vedno nekako na tesnem, ker jih je premalo, da bi jih prispevali več. Pozna pa se, da je na začasnem delu v tujini kar nekaj ljudi, saj prislu-

Na domačiji Bagulovih v Topolovcih 7 smo gospodarja Jožeta (ki je predsednik vaškega odbora) in ženo Emo Zmotil pri delu. Kar krepko morata pljuniti v roke, kajti dela je na domačiji veliko, sin Tonček z ženo Cvetko pa je že deset let na tujem, da bo lahko dogradil novi dom v bližini.

Ivan Žižek v svojem svetu.

OHRANJA STARA IZROČILA

Srečali smo ga naključno, sredi polja in gozdov ob Ščavnici, kjer kmetuje skupaj z ženo. Leta 1954 je prevzel očetovo posestvo, kar 10 hektarov meri, pa vendar najde čas zase in za svoj, družini že kar tradicionalen konjiček. Ivan Žižek iz Spodnje Ščavnice 11.

Najprej nas je zbudel v oči majhen in pritrčen cvetlični vrt in drevesni napad ob kolovozni poti do skromne kmečke hiše, ki je urejen zares z obilico ljubezni do narave. Zaradi tega in starin, ki jih že desetletja zbira ta 72-letni mož.

»Že oče, ki je kot žandar prečesal našo malo, za tiste čase pa še veliko, slovensko zemljo, je zbiral stare predmete. Vse, kar je našel. Zapustil mi je precejšnjo zbirko, s tem pa tudi zbirateljsko žilico.«

Ta zbirka pa se je večala iz leta v leto in danes je, čeprav za strokovnjake morebiti neurejena, polna svojevrstnih predmetov iz prejšnjega in začetka našega stoletja.

»Največ imam starinskih ur, najstarejša je nastala iz rok neznanega mojstra leta 1870. Ob njej pa še veliko iz začetka 20. stoletja. Po očetu sem podedoval tudi nekaj starih podob, veliko pa sem jih nabral tudi med ljudmi, ki so jih zanemarili po podstrežjih in skladovnicah. Zbiram tudi stare nabožne podobe in različne okrasne predmete.«

In res smo videli marsikaj izredno zanimivega v njegovi majhni zbirateljski sobi, ki jo je lično preuredil sam in je njegova svetinja.

Ivan Žižek ne ve za vrednosti starin, pa tudi zanima ga ne preveč, čeprav je staro pohištvo iz leta 1901 prava in že skoraj zgodovinska vrednost. In kar oči se mu zasvetijo od zadovoljstva, ko pobožno ročno rezljano delo, ki so ga znale nekaj narediti le spretni in potrpežljivi roke starih mojstrov.

Sicer pa ves Žižkov dom diha s preteklostjo. Z mirom in srečo, ki so ju poznali le še naši dedje, mi pa smo, žal, zanj vse bolj imuni.

»Z ženo se na poljih trudiva, kolikor zmoreva. Prvi korak pa mi je vselej po napornem delu med te moje predmete. Le, da jih je vedno težje iztakniti...«

v Pavelo

ZAVRH NE MORE BREZ STOLPA

Peljemo se po cesti od Murske Sobote proti Mariboru. Prekmurska ravnina ostane za nami, svet okrog ceste se začne gubati, pa spet ravnati, dokler se ne znajdemo med kopastimi hribi, ki postajajo čedalje višji.

Ob lepem sončnem vremenu se vidi Lenart še lepši s hriba, oddaljenega nekaj kilometrov. Star del mesta je kot utrdba, okrog nje so posejane nove stanovanjske hiše, ob robu mesta pa so tovare in obrati, večina zgrajeni v novejšem času. Malo za Lenartom zavijemo levo. Česta je odlična, asfaltirana. Že od daleč opazimo hrib, ki je večji od drugih, oziroma je njegov vrh še položnejši, daljši od drugih. Še nekaj je pritegnilo

našo pozornost. Visoko v višave se dviga stolp. Zanimna nas, čemu služi ta stolp v teh oddaljenih krajih, kjer lahko ljudje ponudijo tujcu samo svojo prijaznost in dobrosrčnost. Toda presenečeni smo. Kraj se imenuje Zavrh in sploh ni tako neznan, kot smo sklepali prej zaradi njegove oddaljenosti. Tu se je nekoč rad zadrževal tudi general Rudolf Maister. Velik borec za našo severno mejo je bil zaljubljen v to pokrajino in res je

lahko bil. Z mesta, kjer je največkrat občudoval lepote kraja, se vidijo skoraj celotne Slovenske gorice. Lenart in jezera so ti pred nogami, na drugi strani pa so griči, zasajeni z rodno vinsko trto, lepimi gozdovi in novimi hišami ali vikendi. Tukaj je tudi stolp, ki smo ga opazili že prej.

Pred stolpom je spominska plošča Rudolfa Maistra. V bifeju čez cesto zvemo, da turistično društvo spet deluje in da je predsednik Valter Lešnik. Toda ni ga doma. Zato pa je tukaj Katrca — ki je zelo zgovorna.

Pogovarjamo se z njo, saj je bila tudi sama včasih zelo aktivna, pa tudi Valterjevo delo redno spremlja in mu pomaga.

»Da, jaz sem tista završka Katrca, kateri je Rudolf Maister posvetil pesmico. Dolgo nisem vedela tega, pokazal mi jo je šele notar Stupica. Pesem je bila napisana 1929. leta in takrat sem bila stara šele deset let.

Maister me je imel zelo rad. Pomagal mi je pri učenju in redno sem ga obiskovala. Nazadnje sem ga videla 1931 leta, umrl je 1936,« se je spominjala preteklosti Katrca Lešnik.

Zvemo, da je bil prvi stolp postavljen pred osemnajstimi leti. Tole sedaj je namreč že drugi, svečana otvoritev pa je bila pred kratkim, 4. julija. Prvi stolp je bil postavljen iz lesa, ki so ga darovali sami krajani. Tudi načrt so dobili zastonj, saj ga je naredil Borut, Maistrov sin. Ko je udarila vanj strela, se je zelo poškodoval, dokončno pa je bil uničen po velikem neurju pred leti, saj ga je kar prelomilo po sredi, tako da je od takrat stal poševno. Postavitev novega

stolpa in ponovno aktiviranje turističnega društva se prepletata.

Z novim predsednikom je turistično društvo na Zavrhu spet začelo delovati. Prva in najpomembnejša naloga je bila postavitve novega stolpa in hkrati sodelovanje v tekmovanju za olepševanje okolja. Ker je novi stolp iz železa, je bilo potrebno veliko sredstev. Toda če so ljudje prizadevni, tudi to ni problem. Veliko so prispevale delovne organizacije iz Lenarta, tudi občinskih sredstev je bilo nekaj, največjo zaslug pa ima Klemos, ki je sam zastonj postavil stolp.

V turistično društvo je trenutno vključenih šestdeset članov in to ne samo z Zavrha, ampak tudi iz okoliških vasi. Zelo aktivni so tudi gasilci, ki so povezani s Selci, pa tudi mladincev ne kaže zanemariti.

Katrca nam je še povedala: »Ko je bil postavljen prvi stolp, se je tukaj kar trlo turistov.

Največ jih je bilo ob sobotah in nedeljah. V kleti združenga doma (prej je bila to Stupičeva vila) so uredili majhno točilnico, bila pa je najbolj znana po vedno svežih gibanicah. Tunsti, največ iz mest, pa so bili veseli tudi mesa iz tunke. Sedaj je tam skladišče. Nekaj takega nam manjka in če hočemo spet pritegniti turiste, moramo misliti na podobno ponudbo. Tudi razglednice in spominčki bi bili zaželeni. Seveda je vse to v načrtih turističnega društva.«

Na Zavrhu je nekaj čez devetdeset hiš, ljudje so tukaj zelo povezani in bi za svoj kraj naredili vse. Mogoče ta poveza-

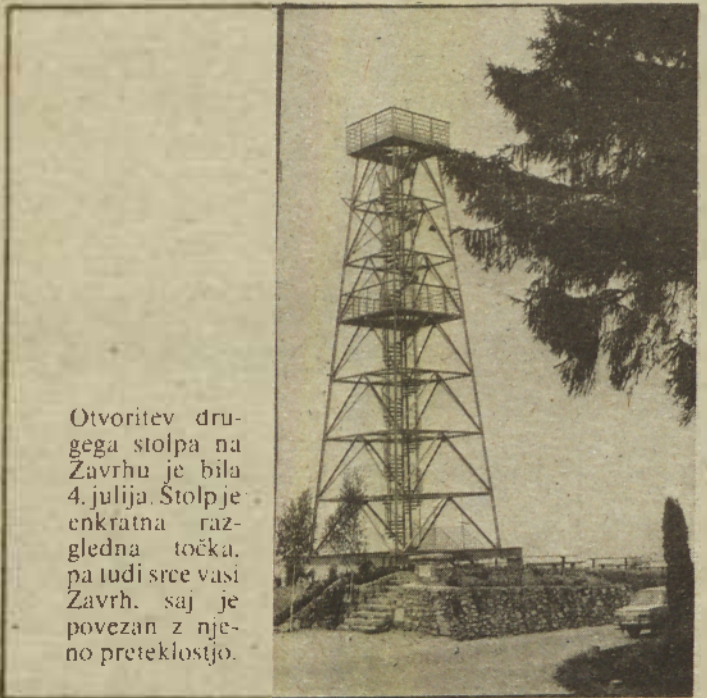
nost izvira iz skupne preteklosti, saj so bili tukaj pred drugo svetovno vojno sami viničarji, ki so delali za premožno gospodo. Iz vasi Zavrh se ljudje niso tako na veliko izseljevali kot iz drugih okoliških krajev. Večina jih je zaposlenih v Mariboru, zadnja leta pa se mladi vse bolj zaposlujejo v Lenartu. Vaški vodovod imajo že zelo dolgo, naredili so ga že pred postavitvijo prvega stolpa. To pa je za te kraje tudi največje bogastvo. 1978 leta so dobili tudi asfaltirano cesto. Tudi za asfalt so zbrali denar sami krajani s samopriskomom in z nabiralnimi akcijami. Z as-

faltom so se izboljšale tudi avtobusne zveze z Mariborom in Lenartom.

Vaščani so zelo zainteresirani, da se njihov kraj čim lepše uredi. Pred otvoritvijo drugega stolpa so vsak dan opravljali prostovoljno vaško delo, sami uredili okolico stolpa in zasadili rože.

Katrca Lešnik je za slovo še dodala: »Zavrh brez stolpa je kot človek brez glave. Mora biti tukaj, saj je del ljudi in del njihove preteklosti.«

Bernarda Pečovnik

Otvoritev drugega stolpa na Zavrhu je bila 4. julija. Stolp je enkratna razgledna točka, pa tudi srce vasi Zavrh, saj je povezan z njegovo preteklostjo.

Katrca Lešnik se se spominja časov, ko so imeli v kleti združenga doma sveže gibanice in meso iz tunke, kar je turistje razen stolpa najbolj vleкло v Zavrh.

Letos na Pomurskem sejmu

Več kot 100 vzorcev vin zasebnih proizvajalcev

Razstava in ocenjevanje vin, spodbuda za kvalitetnejša vina zasebnih kletih in kažipot gostincem. Komisija, ki ocenjuje vino na vinskih sejmih v Ljubljani, bo ocenila anonimne le šifrirane vzorce vin zasebnih proizvajalcev na sejmu v G. Radgoni.

— Preteklo leto sprejeto odločitev Poslovne skupnosti za vinogradništvo in vinarstvo Slovenije, da strokovnjaki, ki ocenjujejo vino na že tradicionalnem sejmu VINO v Ljubljani, priskočijo na pomoč tudi organizatorjem Pomurskega sejma, je dobrodošla vsem zasebnim vinogradnikom širom Slovenije. Zasebni vinogradniki, ki posejajo kar 20.000 od 25.000 hektarjev vinogradov v naši republiki, so na ta način našli prostor, kjer se primerjajo, bolje rečeno tekmujejo med seboj. Slednje vpliva tako na kvaliteto vin iz zasebnih kletih, kakor tudi na njihov nakup namiznih, kakovostnih in vrhunskih vin. Nenazadnje je prav ocenjevanje in klasifikacija vin tisto, kar spodbuja vinogradnike k šolanju kvalitetnejših vin, ki jim omogočajo tudi boljši zaslužek. Slednje ni zanemarljivo, če upoštevamo, da v Sloveniji pridelamo le slabo polovico oziroma — 4.000 vagonov od v trgovinah in gostiških prodanih 9.000 vagonov vina.

Podatek več kot zgovorno govori, da se ob takim dokupu vin iz drugih predelov Jugoslavije in ob še pomembnejšem dejstvu, da bi ob primernih količinah kakovostnih vin (iste sorte) lahko potrojili izvoz na konvertibilno tržišče, neodgovorno obnašamo, saj tačas, ko smo s kakovostnimi vini uspeli prodreti na tržišče Anglije, Zvezne republike Nemčije in v zadnjem času na tržišča skandinavskih držav, ZDA in Japonske nimamo na voljo sredstev za kreditiranje drage obnove in urejanje novih nasadov vinskih trte. Da ob tem posebej ne omenjamo stare bolezni, da so nekateri naši proizvajalci vin menjali že uveljavljena imena

oziroma etikete penecin vin, za »ceno« novih višjih cen in popolnega poloma na tujih tržiščih. Kupci v tujini že več let zaman iščejo DUC DE SLOVENE — CUVEE RESERVEE, CREMANT ROSSEE, EXCELENTE CUVEE. Kako tudi ne, saj jim trgovci ne more pojasniti, da so to zdaj zlata, srebrna in klove še kakšna penina. Prepogosto pozabljamo, da ljudje kupujejo z očmi in da jim preko noči za iste proizvode ni mogoče vsiliti novih imen in etiket. Sicer pa to najbolj občuti edini jugoslovanski proizvajalec šampanjcev, šolanji na klasični način, KK Radgona, ki ima za več kot 15 milijonov neprodanih zalog.

Sekretar Poslovne skupnosti za vinogradništvo in vinarstvo, Fedor Pirhmayjer ocenjuje, da so prav za reševanje naštetih težav vinarstva razstave in ocenjevanje vin, katerih se je v zadnjem času pridružilo tudi ocenjevanje zasebnih vin na sejmskem prostoru mednarodnega kmetijskega sejma v G. Radgoni, kjer bodo na temo vinogradništva pripravili tudi vrsto strokovnih posvetovanj, »mesto« za hitrejše reševanje in odpravljanje prisotnih napak. Sicer pa bo letos po besedah Pirhmayjere poleg blizu sto vzorcev vin zasebnih vinogradnikov v Gornji Radgoni razstavljenih in na voljo za poskušnjo 97 originalnih polnitev vin družbenega sektorja. Tako bo vsaj za obiskovalce sejma vin dovolj. Slednje pa kljub temu, da stimulira proizvajalce za boljše proizvodnjo in omogoča stike med vinogradniki in kupci brez ustreznih naložb v vinogradništvo, še ne bo rešilo neizkoriščenih možnosti, ki se tačas ponujajo s povpraševanjem po našem vinu.

Boris Hegeduš

Izkušnje kmetovalcev

Trojna kooperacija — se splača?

Redki so tisti kmetje, ki združujejo svoje delo na kmetiji s toliko različnimi združnimi organizacijami, kot je Marko Vaupotič iz Noršinec. Pravzaprav Marko niti ni rojen Noršinec, je iz Radomerščaka, a se je pred petnajstimi leti naturaliziral kot pravi vaščan Noršinec. Poleg svojega kmetovanja ima tudi gostilno. Pa to ni vse; omenimo naj, da je tudi družbenopolitično aktiven. Vse to je bil vzrok, da smo ga obiskali. Prvo vprašanje, ki se je vsiljevalo kar samo po sebi, je — kako pričakuje žetev (seveda je bil ta zapis narejen že pred žetvijo). „Pravzaprav lahko računam, da bo žetev obilna — na mojih 1,8 hektarjih zemlje. Ni dosti, a je vendarle nekaj,“ se je razgovoril Marko — kot ga vsi kličejo.

„Seveda moram takoj povedati, da je politika cen takšna, da moti vsakega kmeta. Pri nas bi morali vedeti, kakšna bo cena pšenice že takrat, ko kmet seje, ne pa šele tik pred žetvijo. Pa ta predlog ne velja samo za pšenico. Tudi pri živini bi morali kooperanti vedeti za odkupno ceno takrat, ko dobijo tele v hlev. O teh vprašanjih smo se že večkrat pogovarjali, a nikoli nismo prišli do konca.“

Marko je trojni kooperant

moje gospodarjenje. To je odgovor na vprašanje — zakaj trojna kooperacija. „No, pozabil sem povedati še to, da imamo doma gostilno, ki je enakovredna vsem ostalim dejavnostim.“

Bliža se žetev, doma pa imate tudi precej kmetijskih strojev. Kako ste preskrbljeni z rezervnimi deli, saj vemo, da jih ni. „No, to vprašanje sem kolikor tolikor rešil, saj imam rezervnih delov dovolj, če pa se že zgodi kakšna okvara, mi priskoči na pomoč sin, ki je tudi pri roki, saj je iz takšne stroke, da mi lahko pomaga. Tako da, to lahko mirno rečem, s tem nimam kakšnih posebnih problemov.“

Pa pridelek — kakšen pričakujete?

„Vse je odvisno od vremena. Če bo takšno, kot je, potem bo pridelek dober, pšenica bo dobro obrabila, trs pa bo dal dobro grozdje. Pravimpa, da je vse odvisno od vremena.“

Kdaj pa boste želi?

Po izkušnjah iz prejšnjih let bom nekje med zadnjimi. Nikoli se mi ni mudilo pospravljati pridelka, saj s tem pridobim na kvaliteti.“

Ste družbenopolitično angažirani. Kako pa to usklajujete s svojim delom?

Marko Vaupotič iz Noršinec je ponosen na svojo kmetijo. Trojna kooperacija in gostilna mu dajejo dovolj dela, ki ga seveda rad opravlja. Foto: D. L.

— Živinorejec, poljedelec in vinogradnik. Zakaj tako?

„Iz preprostega razloga. Poglejte, ko dobim mlado tele v hlev, ga osemnajst mesecev krmim, vzgajam, teh 18 mesecev mi to tele ne da nič. Istočasno pa mi požre krmo z dveh hektarjev njiv in seveda tudi močna krmila moram kupiti.“

Potreben je torej nek proizvod, ki mi bo v vmesnem času dajal nek dohodek. Pšenica in sladkorna pesa sta takšna dva pridelka. In ker sem podedoval še gorice, sem tudi to vključil v

„Teško. Če hočeš biti dober delegat, moraš predelati ves delegatski material, kar odžere marsikatero urico. Moraš pa opraviti dolžnost, saj so ti jo zaupali sovaščani in ostali delovni ljudje. Najhuje pa je, če prideš na sestanek nepripravljen, kar se neredko dogaja — drugim. Motijo me tudi delegatska gradiva, ki pridejo na mizo. Teh je še vedno precej in to se ne bi smelo več dogajati. Menim pa, da svojo funkcijo opravljam dovolj odgovorno.“

Dušan Loparnik

Z novosadske borze

V zadnjih dneh so se cene kmetijskih proizvodov na novosadski borzi gibale takole:

ŽITARICE: ječmen, za krmo, letnik 1982 — po borznih cenah v času dobave: koruza, prirodno sušena, letnik 1981, v vrečah — 12,50 do 14,40 din za kg;

MLEVSKI IZDELKI: pšenična moka, tip 800, v vrečah — 14,23 din za kg;

ŽIVINA: prašiči, mesnati beli, s farme — 80 din za kg žive teže; iz mini farme —

79,00 din za kg žive teže; iz kooperacije — 77,00 din za kg žive teže; prašiči za nadaljnje pitanje teže 20 do 30 kg — 130 din za kg; pitano govedo, teže 450 do 550 kg — 101,50 do 103,50 din za kg žive teže; teleta za nadaljnje pitanje (razmerje bikcev in telic 70:30) — 126,00 din za kg;

ŽIVILSKI PROIZVODI: kokošja jajca za predelavo — 3,70 do 4,70 din kos, odvisno od kvalitete.

Turnišče: Cene pujskov

V četrtek, 8. julija so pripeljali rejci na sejmu v Turnišče 126 pujskov, starih od 7 do 10 tednov. Prodali so 110 pujskov, cena pa se je gibala od 3.200 do 4.000 din za par.

Veliko znoja za dobro vino

Vinogradniki znajo šestokrat povedati, da se šele potem, ko oberejo grozdje, začne pomembno delo, saj šele potem človek mora porabiti veliko dela in znanja, da bi dobil dobro kvalitetno vino. Vinogradniška proizvodnja v lendavski občini postaja čedalje pomembnejša gospodarska dejavnost, to pa pomeni, da je tudi vedno več takih vinogradnikov, ki znajo kletariti in ki so s svojim vinom že dosegli dobre rezultate na vinskih razstavah. Tokrat bomo predstavili Stefana Adorjana iz Lendave, ki je dobil na letošnji tradicionalni vinski razstavi v Lendavi prvo nagrado za sorto šipon in drugo nagrado za laški rizling.

»35 arov vinogradov imam v lendavskih gorinah, pridelujem pa laški rizling, šipon pa nekaj jedilnega grozdja za domačo rabo.« Tako je začel svojo pripoved, ko sem ga pobara o izkušnjah in o tem, v čem je skrivnost dobrega vina. »18 let obdelujemo ta vinograd in tako bi lahko dejal, da se tudi toliko let učim. Za dobro vino je seveda pomembnih več dejavnikov, lega vinograda, kvaliteta zemlje pa seveda kletarjenje ali kakor temu drugače pravimo tudi šolanje vina. Skrivnosti pravzaprav ni, potrebna je le dobra volja in pravočasno opravljenje vseh vinogradniških del. Kopanje, seveda poprej rez vinograda, škropljenje in pravočasna trgatve. Nekateri namreč s trgatvijo preveč hitijo, zato pa ne dosegajo zadostne sladkorne stopnje, od te pa je v veliki meri odvisna kakovost vina. Obrano grozdje je potrebno takoj prešati, nekateri tudi s tem delom zavlačujejo, seveda pa je pomembna tudi čistoča sodov. Morda je skrivnost v količini zveplanja, vsekakor pa je pomembno tudi pravočasno pretakanje. V šali, pravimo temu, da gre vino kot učencec postopoma iz razreda v razred, dokler ne dozori in dobi svoje končno spričevalo.«

Stefan Adorjan je udeleženec vinskih razstav v Lendavi od vsega začetka, dobil je že številna priznanja, sodeloval pa je tudi na vinski razstavi v G. Radgoni in tudi tam dobil pohvale. Del svojega grozdja, tako kot tudi drugi vinogradniki, vsako leto proda, del pa obdrži in ta gre v domače sode in v teh se ustvarja zares dobra vinska kapljica. Veliko pomaga vinogradnikom tudi vinogradniška skupnost, ki deluje pri Kmetijski zadruzi Lendava. Ta namreč za vinogradnike pripravlja strokovna predavanja in tako bogati njihovo znanje. Vse to pa, pravi Stefan Adorjan, prispeva k temu, da je vedno več tistih, ki svoje vino dajejo v javno presojo na vinskih razstavah. Tako dobiva tudi lendavsko vično čedalje večji ugled, ugled, ki ga je nekoč davno že imelo, pa zaradi stagnacije vinogradništva izgubilo.

Jani D.

Komisija za delovna razmerja pri TOZD osnovna šola Prežihov Voranc Bistrica, Srednja Bistrica 49/a

RAZGLAŠA

prosta dela in naloge

kuharice

v šolski kuhinji za določen čas (nadomeščanje delavke v času porodniškega dopusta).

Pogoji: kvalificirana kuharica

Nastop dela 1. 9. 1982.

Rok prijave 15 dni po objavi.

Agrokombinat ... Maribor

MARIBOR, Partizanska c. 6

AGROKOMBINAT n. sol. o. MARIBOR

objavlja

na osnovi sklepa zbora delavcev TOZD Ribe prosta dela in naloge

prodajalca rib

za prodajalno v Gornji Radgoni.

Pogoji: KV prodajalec živilske stroke ali mesar sekač in 3 leta ustrezne prakse

Poskusno delo traja 3 mesece. Ponudbe s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi oglasa na naslov Agrokombinat n. sol. o. Maribor, TOZD Ribe, Partizanska c. 6. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po končani objavi.

ARCOMURKA

DELOVNA ORGANIZACIJA

AGROSERVIS, p. o.

Murska Sobota

objavlja

prosta dela in naloge

1. 4 KLJUČAVNICARJEV

Pogoji: opravljen zaključni izpit ustrezne poklicne šole in 1 leto delovnih izkušenj in znanja varilstva

2. 2 AVTOLIČARJA

Pogoji: opravljen zaključni izpit ustrezne poklicne šole in 1 leto delov. izkušenj

Prijave z dokazili je vložiti v roku 15 dni od objave na naslov DO. Prijavljeni kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 30 dni od objave.

DELAVSKA UNIVERZA GORNJA RADGONA

vpisuje

I. V ŠOLO ZA POKLIC VOZNIKA

Pogoji: starost nad 17 let končanih najmanj 6 razredov OS

II. V OSNOVNO ŠOLO ZA ODRASLE — 7. in 8. razred

Pogoji: starost nad 17 let končanih 6 razredov OS

Vpisujemo do 10. septembra 1982.

Ostale informacije dobite na Delavski univerzi v Gor. Radgoni, Trg svobode 2, tel. 74-054.

KAJ JE NAPISANO O NAŠI NOB V POMURJU?

Cesto imamo vtis, da je o naši bližnji revolucionarni preteklosti v Pomurju malo napisanega. Pa temu ni povsem tako. Res pa je, da se o teh dogajanjih v zadnjih letih piše manj, kot prva desetletja po vojni. Z namenom, da se poživi zapisovanje in objavljane spominov na revolucionarna leta naše NOB v Pomurju, objavljamo še neraziskanih dogodkov, zgodovinske ocene teh dogajanj in vzpodbudi zapisovanje in objavljane tudi povojne zgodovine, je pri svetu za revolucionarno tradicijo pri OKSZZL v M. Soboti formirana delovna skupina, ki bi naj vzpodbujala k tej akciji. Prav tako se vršijo priprave tudi v pomurskem merilu za izdajo pregleda o revolucionarnem delovanju predvojnih, medvojnih in povojnih naprednih gibanj kot DKFD, KPA, SKOJ, KP, OF. V te namene objavljamo tudi pregled virov in literature NOB v Pomurju, ki je doslej napisana in bi lahko služila piscem kot pripomoček za nadaljnje proučevanje naše revolucionarne preteklosti, bralcem pa za lažjo orientacijo pisanih virov. Ivo Orešnik

Viri in literatura NOB v Pomurju

A BIBLIOGRAFIJE

1. Slovenska bibliografija 1945 —
2. Skerl F. Bregar: Pomurje let bibliografije o narodnoosvobodilnem boju Slovencev 1945—1959. — Lj. 1962.

B ČASOPISJE

3. *Murazombat* es Vidéke 1941—1945.
4. *Novičas*. Od 15. aprila do 12. maja (št. 19) 1945. Odg. ur. Ferdo Godina M. Sobota.
5. *Poročevalec*. V Murski Soboti od 14. maja do 10. avgusta (št. 70) 1945.
6. *Napredek*. Tekomski in vestnik ZMS za soboški okraj. Od 21. junija do 29. julija (št. 5) 1945.
7. *Volni vestnik*. Za soboški in lendavski okraj. V Soboti 1945 od 18. avgusta do 1. septembra.
8. *Tudósító*. Magyar hetilap. Od 13. do 20. oktobra (2 št.) 1945.
9. *Borec* 1949 —
10. *TV-15* 1963 —

C. KNJIGE IN TIPKOPISI

11. *Zgodovina osvobodilne fronte slovenskega naroda*. V M. Soboti 1945.
12. *Deset let v svobodi*. Lendava 1955.
13. *Prekmurje deset let v svobodi*. V M. Soboti 1955.
14. *Gornja Radgona v Narodnoosvobodilni borbi*. Gornja Radgona 1959.
15. *Mikuž S.*: Spomenik narodnoosvobodilne borbe. Celje 1959.
16. *Medimurje 1919—1959*. Prilogi historiji radničkog pokreta i narodnoosvobodilne borbe u Medimurju od 1919—1959. Čakovec 1959.
17. *Padlim tovarišem*. V M. Soboti 1959.
18. *Komel F.*: Narodnoosvobodilna borba v Sloveniji 1941—1945. Maribor 1960.
19. *Mikuž M.*: Pregled zgodovine narodnoosvobodilne borbe v Sloveniji. V Ljubljani 1960—1973. — 5 knjig.
20. *Novak D., Štubel M., Podlesek S.*: Razstava Narodnoosvobodilna vojna v Pomurju. Šapirograf. V M. Soboti 1963.
21. *Novak D.*: Prlekija v narodnoosvobodilni vojni. M. Sobota 1965.
22. *Štiel H.*: Pomurje v Narodnoosvobodilni vojni 1941—1945. Šapirograf. M. Sobota (1965).
23. *Orešnik I.*: Prekmurje v NOB. Tipkopis. M. Sobota (1966).
24. *Godina F.*: Prekmurje 1941—1945. M. Sobota 1967.
25. *Štubel M., Janež J., Brumen J.*: Padli in umrli za svobodo in žrtve nacizma v Prekmurju. Šapirograf. M. Sobota 1967.
26. *Ferenc T.*: Nacistična raznarodovalna politika v Sloveniji v letih 1941—1945. Maribor 1968.
27. *Majcen F.*: Tudi beseda je bila orožje. V Ljubljani 1968.
28. *Janež J., Štubel M., Brumen J.*: Umirali so v boju za svobodo. M. Sobota — Lendava 1968.
29. *Prekmurska četa*. M. Sobota 1968.
30. *Petdeset let gimnazije v Murski Soboti*. *Liška J.*: Portreti narodnih herojev. M. Sobota 1969.
31. *Mikuž M.*: Zgodovina slovenskega osvobodilnega boja. V Ljubljani 1970.
32. *Janež J.*: Ob mejnikih revolucije. M. Sobota 1971.
33. *Ferenc T., M. Stiplovec, Zevart M.*: Pregledni orisi narodnoosvobodilnega boja na območjih Slovenije. (Problematika in nekaj napotil). Ljubljana 1973.
34. *Hribovšek M.*: Prekmurska brigada. Ljubljana 1975. (Knjižnica NOV in POS 23.2)
35. *Narodnoosvobodilna vojna na Slovenskem 1941—1945*. 3. izd. Ljubljana 1978.
36. *Kolar V.*: Po veliki zmagi. Ljubljana 1978.
37. *Prlekija v boju za svobodo*. Ljubljana 1979.
38. *Godina F.*: Prekmurje 1941—1945. — 2. dopolnjena izd. M. Sobota 1980.
39. *Lendavski zvezki 1980*. 4—5 zvezek. *Ftičar Š.*: Spomeniki NOB in revolucionarnega delavskega gibanja v občini Lendava.

Č ČLANKI IZ LJUDSKEGA GLASA, OBMURSKEGA TEDNIKA, POMURSKEGA VESTNIKA IN VESTNIKA 1949—1981

40. *Kuhar Štefan*: Poslednja borba skojeve Jožeta Kramarja — Juša. — *Ljudski glas* 3 (1951) št. 5. str. 4, št. 6 str. 4, št. 7 str. 2—3.
41. *Štubel Miroslav*: Iz kronike šolnika Miroslava. — *Ljudski glas* 3 (1951) št. 10. str. 2—3, št. 11 str. 2—3, št. 12 str. 2—3, št. 13 str. 4, št. 14 str. 4, št. 16 str. 3—4—5—6, št. 19 str. 3, št. 20 str. 2, št. 21 str. 2, št. 22 str. 4, št. 23 str. 4.
42. *Laci*. — *Ljudski glas* 3 (1951) št. 13 str. 2—3.
43. *Trstenjak Lojze*: Pet let ilegale. Junaška borba štajerskih kurirjev. — *Ljudski glas* 3 (1951) št. 16 str. 3.
44. *Letonja Ela-Atena* pripoveduje. — *Ljudski glas* 3 (1951) št. 16 str. 3.
45. *Spominska svečanost padlih borcev in žrtv NOB*. — *Ljudski glas* 3 (1951) št. 16 str. 6.
46. *Špur Katja*: Prvi maj. — *Ljudski glas* 3 (1951) št. 17 str. 2—3. št. 18 str. 4.
47. (*Kuhar Štefan*) *Š. K.*: Upor je boj rodil. — *Ljudski glas* 3 (1951) št. 25 str. 2, št. 26 str. 2, št. 27 str. 2.
48. *Cop Miha*: Ribičev mlin. — *Ljudski glas* 3 (1951) št. 28 str. 2.
49. *Ob 10-letnici* 31. oktobra. — *Ljudski glas* 3 (1951) št. 43 str. 2.
50. *Klinar Slavko*: Partizanski otok sredi sovražnikovih postojank. — *Ljudski glas* 3 (1951) št. 47 str. 4.
51. *Gomiškova mama*. — *Ljudski glas* 4 (1952) št. 11 str. 2.
52. *Do Prekmurskega tedna bodo v Soboti postavili spomenik Štefanu Kovaču*. — *Ljudski glas* 4 (1952) št. 17 str. 3.
53. *Pušnjak Rado*: Spomin na borbo v Logarovecih. — *Ljudski glas* 4 (1952) št. 29 str. 2—3.
54. *Klinar Slavko*: Založna v rudarskem jašku. — *Ljudski glas* 4 (1952) št. 30 str. 2—3.
55. *Po sledovih borb* — od Radgone do Ljutomeru. — *Obmurski tednik* 5 (1953) št. 31 str. 1.
56. *Spartizanskimi patroljami po Prekmurju in Murskem polju*. — *Obmurski tednik* 5 (1953) št. 31 str. 1.
57. *OF v letih 1941—1945 ob desnem bregu Mure*. — *Obmurski tednik* 6 (1954) št. 15 str. 2.
58. *Červič Stane-Bojan*: Prvi streli. — *Obmurski tednik* 6 (1954) št. 28 str. 2.

59. *Širec Viktor*: Spomini vstajajo. — *Obmurski tednik* 6 (1954) št. 29 str. 2—3, št. 30 str. 2.
60. *Červič Stane-Bojan*: Borba na Vaneči. — *Obmurski tednik* 6 (1954) št. 37 str. 5, št. 38 str. 5.
61. *Tudi v Radvencih se okupator ni počutil varnega*. — *Obmurski tednik* 6 (1954) št. 37 str. 5.
62. *Žalik Martin*: Narodnoosvobodilno gibanje v Prekmurju leta 1941. — *Obmurski tednik* 6 (1954) št. 39 str. 8.
63. *Cigil Koloman*: Iz prvih dni upora v Prekmurju. — *Obmurski tednik* 6 (1954) št. 39 str. 9.
64. *Ravbar Miroslav*: Mladina se je uprla. — *Obmurski tednik* 6 (1954) št. 39 str. 11.
65. *Podlesek Sida*: Iz dni, ko se je začelo. — *Obmurski tednik* 6 (1954) št. 39 str. 10.
66. *Upor je boj rodil*. — *Obmurski tednik* 6 (1954) št. 39 str. 10—11.
67. *Godina Ferdo*: Trnje. — *Obmurski tednik* 6 (1954) št. 39 str. 11.
68. *Kuhar Štefan-Bojan*: Dragi domači! Zadnje pismo domačim iz zapora. — *Obmurski tednik* 6 (1954) št. 39 str. 19.
69. *Velnar Jože*: Žrtve niso bile zaman. — *Obmurski tednik* 6 (1954) št. 40 str. 2.
70. *Ulrih Ela-Atena*: Tudi Prekmurje je naše. — *Obmurski tednik* 6 (1954) št. 40 str. 4—5.
71. *Murska Sobota v letih 1941 do 1945*. — *Obmurski tednik* 6 (1954) št. 40 str. 6.
72. *Žrtve za svobodo*. — *Žrtve rasizma*. — *Obmurski tednik* 6 (1954) št. 40 str. 6.
73. *Kuhar Štefan-Peter*: Zadnji dnevi narodnega heroja Daneta Šumenjaka. — *Obmurski tednik* 6 (1954) št. 40 str. 7.
74. *Spomini vstajajo*. — *Obmurski tednik* 6 (1954) št. 40 str. 7.
75. *Zrinski Rudi*: Bilo je 31. oktobra 1941. — *Obmurski tednik* 6 (1954) št. 42 str. 2—3.
76. *Varga Jože*: Spomini na tridnevno konferenco aktiva OF decembra 1944 v Strehovcih. — *Obmurski tednik* 6 (1954) št. 50 str. 2.
77. *Korošec Filip-Bor*: S partizansko četo po Prekmurju. — *Obmurski tednik* 6 (1954) št. 50 str. 2—3.
78. *Šiško Maksimiljan*: Bilo je v Porabju. — *Obmurski tednik* 6 (1954) št. 50 str. 2.
79. (*Ulrih Ela*) *Atena*: Tovariš — puška. — *Obmurski tednik* 6 (1954) št. 50 str. 3.
80. *Sreš Štefan*: Po Goričkem od vasi do vasi. — *Obmurski tednik* 6 (1954) št. 50 str. 2—3.
81. *Balažič Koloman*: Od Bistrice do Strehovskih goric. — *Obmurski tednik* 6 (1954) št. 50 str. 3.
82. *Bobovec Franc*: Spomini na partizana Miška. — *Obmurski tednik* 6 (1954) št. 50 str. 8.
83. *Kosar Franjo*: Partizanska potegavščina leta 1944 ali kako smo prišli do dveh pušk? — *Obmurski tednik* 6 (1954) št. 51 str. 6.
84. *Žalik Lojze-Dušan*: S partizani po Prekmurju. — *Obmurski tednik* 7 (1955) št. 4 str. 2—3.
85. *Že v svobodo zlato so zrl in sapice božale so jih pomladanje*. — *Obmurski tednik* 7 (1955) št. 19 str. 2.
86. *Pušnjak Rado*: S partizani med Muro in Dravo. — *Obmurski tednik* 7 (1955) št. 22 str. 8.
87. *Hrvat Ivan*: Razkrižje v borbi. — *Obmurski tednik* 7 (1955) št. 22 str. 14—15.
88. *Vedre partizanske* — rojene v Prlekiji. — *Obmurski tednik* 7 (1955) št. 22 str. 15.
89. *Kosar France*: Padel je pred vrati svobode. — *Obmurski tednik* 7 (1955) št. 22 str. 15.
90. *Godina Ferdo*: Košček prekmurskega partizanstva. — *Obmurski tednik* 7 (1955) št. 27 str. 8.
91. *Junija 1941*. — *Obmurski tednik* 7 (1955) št. 27 str. 8.
92. *Slavič Joško* — *Primož*: Prleška kmečka hiša je gostoljubno sprejemala borce za svobodo. — *Obmurski tednik* 7 (1955) št. 29 str. 2—3.
93. *Hojs Ivan*: Obmejna Radgona ob svojem velikem prazniku. — *Obmurski tednik* 7 (1955) št. 32 str. 1.
94. *Strajnsak Janko*: Naši prvi odbori Osvobodilne fronte. — *Obmurski tednik* 7 (1955) št. 32 str. 8.
95. *Kurbus Franc*: Partizanski spomini. — *Obmurski tednik* 7 (1955) št. 32 str. 8.
96. *Klemenčič Milan* — *Ivo*: Vedno med prvimi je bila tudi radgonska mladina. — *Obmurski tednik* 7 (1955) št. 32 str. 10—11.
97. *Kosar France*: Zapiski o prvih dneh upora in ljudeh, ki so ga pripravljali. — *Obmurski tednik* 7 (1955) št. 32 str. 12.
98. *Kosar Franjo*: Napad na Apače. — *Obmurski tednik* 7 (1955) št. 40 str. 12.
99. *Filo Jože*: Nekaj besed o novem valu potujčevanja prekmurskega ljudstva od 1941—1945. — *Obmurski tednik* 7 (1955) št. 41 str. 4—5.
100. *Talanyi Franc*: Še pomnite ljudje, kako je bilo v partizanskih časih. — *Obmurski tednik* 7 (1955) št. 41 str. 5.
101. *Talanyi Franc*: Začetki odporniškega gibanja v Prlekiji leta 1941. — *Pomurski vestnik* 8 (1956) št. 26 str. 4.
102. *Rajko*: Partizan pripoveduje. — *Pomurski vestnik* 8 (1956) št. 26 str. 5.
103. *Pergar Ignac-Zvonko*: Bilo je v Strehovskih gorcih. — *Pomurski vestnik* 8 (1956) št. 26 str. 5.
104. *Godina Ferdo*: Trnje. — *Pomurski vestnik* 8 (1956) št. 26 str. 5.
105. *Pušnjak Rado*: Na kosteh in grobovih je zrasla svobodna Prlekija. — *Pomurski vestnik* 9 (1957) št. 21 str. 3.
106. (*Makovec Juš*) — *jm*: V Hedžetovi domačiji. — *Pomurski vestnik* 9 (1957) št. 21 str. 7.
107. *Praprotnik Stane*: Muzej NOB v Ljutomeru njegov razvoj in perspektiva. — *Pomurski vestnik* 9 (1957) št. 21 str. 11.
108. *Mirkac Albert*: Iz partizanskega dnevnika. — *Pomurski vestnik* 9 (1957) št. 26 str. 3.
109. *Golar Manko*: Šli smo v internacijo. — *Pomurski vestnik* 9 (1957) št. 28 str. 4.
110. *Kosar Franjo*: V Petra sem verjel. — *Pomurski vestnik* 9 (1957) št. 28 str. 5.
111. *Klemenčič Milan* — *Ivo*: Radgona pred šestnajstim leti. — *Pomurski vestnik* 9 (1957) št. 32 str. 5.
112. (*Brumen Niki*) *NB*: Procesija. — *Pomurski vestnik* 9 (1957) št. 40 priloga Naše branje str. 2.
113. *Pušnjak Rado*: Srečni dnevi v maju 1945. — *Pomurski vestnik* 10 (1958) št. 18 str. 3.
114. *Pušnjak Rado*: Borba v Logarovecih. — *Pomurski vestnik* 10 (1958) št. 21 str. 5.
115. *Praprotnik Stane*: Dom slavni spominov. Sprehod po Muzeju NOB v Ljutomeru. — *Pomurski vestnik* 10 (1958) št. 21 str. 5.
116. *Kuhar Štefan* — *Peter*: Kako sem dočkal in preživel 17. oktober 1944? — *Pomurski vestnik* 10 (1958) št. 41 str. 8.
117. *Sonaja Franjo*: »Škodovati sovražniku povsod«... — *Pomurski vestnik* 10 (1958) št. 41 str. 8.
118. *Soboški oktober* v luči pomembnejših dogodkov v NOB. — *Pomurski vestnik* 10 (1958) št. 41 str. 8.
119. *Ulrih Ela* — *Atena*: Čez Muro — na levi breg. — *Pomurski vestnik* 11 (1959) št. 16—17 str. 12—13.
120. *Godina Ferdo*: Trnje. — *Pomurski vestnik* 11 (1959) št. 16—17 str. 13.
121. (*Makovec Juš*) — *jm*: Zadnji dan postojanke. — *Pomurski vestnik* 11 (1959) št. 21 str. 5.

122. *Janež Jože*: Franc Talanyi Očka. Ob grobu bivšega aktivista OF. — *Pomurski vestnik* 11 (1959) št. 24 str. 4.
123. *Podlesek Sida*: Povezava narodnoosvobodilnega boja v Pomurju z osrednjim vodstvom. — *Pomurski vestnik* 11 (1959) št. 26 str. 4—5.
124. *Špur Katja*: Hedžetova mama pripoveduje. — *Pomurski vestnik* 11 (1959) št. 26 str. 4, št. 27 str. 4.
125. *Špur Katja*: »Se verujem«... — *Pomurski vestnik* 11 (1959) št. 30 str. 2—3.
126. *Zrinski Rudi*: Preplah med madžarskimi vojaki in orožniki. — *Pomurski vestnik* 11 (1959) št. 37 str. 3.
127. *Skojevec in borec*. — *Pomurski vestnik* 11 (1959) št. 37 str. 3.
128. (*Makovec Juš*) — *jm*: »Držite se dobro, jaz ne bom izdal nikogar!« — *Pomurski vestnik* 11 (1959) št. 37 str. 3.
129. *Skoberne Franc*: Bil je sekretar SKOJ. V spomin Jožetu Kramarju — Jušu. — *Pomurski vestnik* 11 (1959) št. 37 str. 3.
130. *Novak Drago*: Prva žarišča upora v Prlekiji 1941. — *Pomurski vestnik* 12 (1960) št. 22 str. 2.
131. *Sonaja Franjo*: Misli ob 17. oktobru, prazniku občine Murska Sobota. — *Pomurski vestnik* 12 (1960) št. 41 str. 2.
132. *Grimišč Milica*: In prinašali so svobodo... — *Pomurski vestnik* 13 (1961) št. 9 str. 2.
133. *Pušnjak Rado*: Do poslednjega diha. — *Pomurski vestnik* 13 (1961) št. 25 str. 2—3.
134. *Narodni heroj Dane Šumenjak*. — *Pomurski vestnik* 13 (1961) št. 25 str. 2—3.
135. *Horvat Štefan*: Zmaga v neenaki borbi. — *Pomurski vestnik* 13 (1961) št. 25 str. 3.
136. *Na čelu treh tovariš Červič Stane* — *Bojan*. — *Pomurski vestnik* 13 (1961) št. 25 str. 3.
137. *Janež Jože*: Življenjska pot revolucionarja Alija Karloša. — *Pomurski vestnik* 13 (1961) št. 25 str. 5.
138. *Streljanje* (alcev v Pomurju). — *Pomurski vestnik* 13 (1961) št. 47 str. 7—8.
139. *Pušnjak Rado*: Bili smo borci in aktivisti. — *Pomurski vestnik* 13 (1961) št. 47 str. 7.
140. *Novak D(rago)*: Bili smo v taborišču smrti. — *Pomurski vestnik* 14 (1962) št. 23 str. 3.
141. *Klemenčič Milan*: 15. oktober — praznik občine G. Radgone. — *Pomurski vestnik* 14 (1962) št. 39 str. 5 in 6.
141. *Klemenčič Milan*: 15. oktober — praznik občine G. Radgone. — *Pomurski vestnik* 14 (1962) št. 39 str. 5 in 6.
142. *Rapl Rudi*: 17. oktober. — *Pomurski vestnik* 14 (1962) št. 40 str. 5.
143. *Cigil Koloman*: Že v prvih dneh upora je delovala ciklostilna tehnika v Prekmurju. — *Pomurski vestnik* 15 (1963) št. 28 str. 5.
144. *Godina Ferdo*: Trnje. — *Pomurski vestnik* 16 (1964) št. 41 str. 5.
145. *Brumen Joško*: 17. oktober 1944. — *Pomurski vestnik* 16 (1964) št. 41 str. 5.
146. *Ulrih Ela* — *Atena*: Čez Muro — na levi breg. — *Pomurski vestnik* 16 (1964) št. 41 str. 5.
147. *Dva krvava oktobra*. — *Pomurski vestnik* 16 (1964) št. 41 str. 5.
148. *Kreft Ivan*: Med prekomorci so bili tudi Pomurci. — *Pomurski vestnik* 17 (1965) št. 16 str. 6—7.
149. *Hrabra zdravnica Anica*. — *Pomurski vestnik* 17 (1965) št. 24 str. 8.
150. *Ludvik Vljaj*. — *Pomurski vestnik* 18 (1966) št. 44 str. 4.
151. *Prekmurska četa v akcijah*. — *Vestnik* 19 (1967) št. 25 str. 15.
152. *Janež Jože*: Za razvijanje tradicij NOB so odgovorni vsi družbeni činitelji. — *Vestnik* 20 (1968) št. 3 str. 16.
153. *Liška Janko*: Poldki Kosovi v spomin. — *Vestnik* 20 (1968) št. 5 str. 15.
154. *Hribovšek Mitja*: Obletnica ustanovitve 1. prekmurske brigade. — *Vestnik* 20 (1968) št. 18 str. 13.
155. (*Hribovšek Mitja*) *H. M.*: Iz kronike 1. prekmurske čete in brigade. — *Vestnik* 20 (1968) št. 23 str. 8.
156. *Hribovšek Mitja*: Most na Dravi. Pred podelitvijo domaćila prekmurski brigadi. — *Vestnik* 20 (1968) št. 36 str. 9, št. 37 str. 16—17, št. 38 str. 16—17, št. 39 str. 14—15, št. 40 str. 14—15, št. 41 str. 14—15, št. 42 str. 14—15, št. 43 str. 8—9, št. 44 str. 14—15, št. 45 str. 10—11.
157. *Janež Jože*: Taboriščni številka 125 035. — *Vestnik* 20 (1968) št. 46 str. 17.
158. *Čerpnjak Jože*: Prvi dnevi svobode... — *Vestnik* 22 (1970) št. 15 str. 12.
159. *Janež Jože*: Nepozabna pomlad 1945. — *Vestnik* 22 (1970) št. 15 str. 12.
160. *Kuhar Štefan*: Prekmurci in popis nekdanjih aktivistov OF. — *Vestnik* 22 (1970) št. 16 str. 10.
161. *OF nas je združevala*. — *Vestnik* 22 (1970) št. 17 str. 9.
162. *Pušnjak Rado*: Pred 25 leti v Prlekiji. — *Vestnik* 22 (1970) št. 19 str. 14.
163. *Janež Jože*: Osvobodilni boj Prekmurja v sovražnikovi luči. — *Vestnik* 23 (1971) št. 12 str. 23, št. 13 str. 15, št. 14 str. 19.
164. *Janež Jože*: Daleč zdaj si domovina... — *Vestnik* 23 (1971) št. 19 str. 15, št. 20 str. 15, št. 21 str. 11, št. 22 str. 10.
165. *Janež Jože*: Minulost ob severni meji. — *Vestnik* 23 (1971) št. 26 str. 10, št. 27 str. 5, št. 28 str. 10.
166. *Hojs Daniel*: V slovo Lovru Spindlerju. — *Vestnik* 25 (1973) št. 2 str. 13.
167. *Pušnjak Rado*: V varstvu kurirjev pred 30. leti. — *Vestnik* 26 (1974) št. 44 str. 5.
168. *Pušnjak Rado*: V spomin na tragedijo na Grlavi pred 30 leti. — *Vestnik* 27 (1975) št. 1 str. 8.
169. *Pušnjak Rado*: Spomin na borbo v Logarovecih. — *Vestnik* 27 (1975) št. 3 str. 8.
170. *F. S.*: 30 letnica bitke s kozaki. — *Vestnik* 27 (1975) št. 5 str. 1.
171. *Obletnica*. (30 let osvoboditve). — *Vestnik* 27 (1975) št. 5 str. 3.
172. *Pušnjak Rado*: Občinskim združenjem ZZB NOV in muzejem NOB. — *Vestnik* 27 (1975) št. 10 str. 5.
173. *Štefanec Franček*: Partizan Mirko omahnil v smrt na pragu svobode. — *Vestnik* 27 (1975) št. 12 str. 1.
174. *Maučec Feri*: Odkrili spominsko ploščo narodnemu heroju Jakobu — Molku Mohorju. — *Vestnik* 27 (1975) št. 13 str. 10.
175. *Graj Jože*: Omahnili so pred osvoboditvijo. — *Vestnik* 27 (1975) št. 14 str. 1.
176. *L. S.*: Spomin na žrtve. (Videm ob Ščavnici). — *Vestnik* 27 (1975) št. 14 str. 1.
177. *Veberič Lojze*: Zadnji dnevi okupacije. — *Vestnik* 27 (1975) št. 14 str. 7, št. 15 str. 8, št. 16 str. 30.
178. *Sobočan Števek*: Težka so bila leta internacije. — *Vestnik* 27 (1975) št. 16 str. 3.
179. *Graj Jože*: Zakaj so morali umreti? Spominska slovesnost v Illovcih. — *Vestnik* 27 (1975) št. 17 str. 1.
180. *B. M.*: Odkrili spominsko ploščo Janku Ribiču. — *Vestnik* 27 (1975) št. 32 str. 1.
181. *Umrlje Ivan Nemeč-Vojko*. — *Vestnik* 28 (1976) št. 9 str. 10.
182. *Jerše Milan*: Žarek svobode močnejši od trpljenja. Spomini taboriščnika. — *Vestnik* 28 (1977) št. 27 str. 3.

(Nadaljevanje na 11 strani)

Kaj je napisano o naši NOB v Pomurju?

(Nadaljevanje z 10. strani)

183. Jerše Milan: Spomini na prekmursko četo in brigado so še živi... (Pogovor s preživeli borci). Vestnik 29 (1977) št. 45-46 str. 4.
 184. Žunec Branko: Živa priča iz Dachaua. Pripoved nekdanjega taborščnika. — Vestnik 29 (1978) št. 41 str. 7.
 185. Orešnik Ivo: V aprilu pred 35 leti. — Vestnik 32 (1980) št. 36 str. 8.
 186. Kurbus Janez: V spomin velikim junakom. — Vestnik 32 (1980) št. 36 str. 8.
 187. Hribovšek Mitja: Zapisani življenju in naši resnici. — Vestnik 32 (1980) št. 51 str. 4.
 188. Jerše Milan: Jubilej Side Podlessek. — Vestnik 32 (1980) št. 66 str. 4.
 189. Stolnik Janko: Zimsko popoldne na Grlavi. — Vestnik 33 (1981) št. 4 str. 11.
 190. Iskra, ki je vzplamela v upor. — Vestnik 33 (1981) št. 33-34 str. 4-5.

Avtorsko kazalo

B. M. 180
 Balažič Koloman 81
 Bobovec Franc 82
 Brumen Joško 25, 28, 145
 Brumen Niki 112

Ciglit Koloman glej Ciglit Koloman
 Ciglit Koloman 63, 143

Čerpnjak Jože 158
 Červič Stane-Bojan 58, 60
 Čoh Miha 48

F. S. 170
 Ferenc Tone 26, 33
 Filo Jože 99
 Fučar Stefan 39

Godina Ferdo 24, 38, 67, 90, 104, 120, 144
 Golar Manko 109
 Graj Jože 175, 179
 Grimšič Milica 132

H. M. glej Hribovšek Mitja
 Hojs Daniel 166
 Hojs Ivan 93

Horvat Stefan 135
 Horvatič Ivan 87
 Hribovšek Mitja 34, 154, 155, 156, 187

Janež Jože 25, 28, 32, 122, 137, 152, 157, 159, 163, 164, 165
 Jerše Milan 182, 183, 188
 — jm glej Makovec Juš

Klemenčič Milan-Ivo 96, 111, 141
 Klinar Slavko 50, 54
 Kolar Vilko 36
 Komel Franta 18
 Korošec Filip-Bor 77

Kosar Franjo 83, 89, 97, 98, 110
 Kreft Ivan 148
 Kuhar Stefan-Bojan 68
 Kuhar Stefan-Peter 40, 47, 73, 116, 160
 Kurbus Franc 95
 Kurbus Janez 186

L. S. 176
 Letonja Ela-Atena glej Ulrich Ela-Atena
 Liško Janko 30, 153

Majcen Franček 27
 Makovec Juš 106, 121, 128
 Maučec Feri 174
 Mikuš Metod 19, 31
 Mikuš Stane 15
 Mirkač Albert 108

NB glej Brumen Niki
 Novak Drago 20, 21, 130, 140

Orešnik Ivo 23, 185

Pergar Ignac-Zvonko 103
 Podlessek Sida 20, 65, 123
 Praprotnik Stane 107, 115
 Puzenjak Rado 53, 86, 105, 113, 114, 133, 139, 162, 167, 168, 169, 172

Rajko 102
 Rapl Rudi 142
 Ravbar Miroslav 64
 Slavič Joško-Primož 92
 Sobočan Stevek 178
 Sreš Stefan 80
 Štupovšek Miran 33
 Stolnik Janko 189
 Strajnsak Janko 94

Š. K. glej Kuhar Stefan-Peter
 Širec Viktor 59
 Šiško Maksimilijan 78
 Škerl F. Bregar 2
 Škoberne Franc 129
 Šonaja Franjo 117, 131
 Špur Katja 46, 124, 125
 Štefanec Franček 173
 Stiel Herman 22
 Štibel Miroslav 20, 25, 28, 41

Talanyi Franc 100, 101
 Trstenjak Lojze 43

Ulrich Ela-Atena 44, 70, 79, 119, 146
 Varga Jože 76
 Veberič Lojze 177
 Velnar Jože 69

Zrinski Rudi 75, 126
 Žalik Lojze-Dušan 84

Žalik Martin 62
 Zevart Milan 33
 Žunec Branko 184

dopisniki so zabeležili

Kam z mladimi?

Najvažnejše za mlade je šola. Važno je, da jim uredimo te prostore in lahko govorimo, da smo zanje skoraj vse naredili. Tako mislijo nekateri. Vendar to nikakor ni res. Šola je res pomembna, saj se mladi v njej marsikaj naučijo. To jim je neke vrste odskočna deska za prihodnost.

Vendar pa jih šola ne nauči uspešnega samostojnega življenja, torej zelo malo odloča, kakšen bo mlad človek v prihodnosti. O tem ne odločajo niti knjige niti ljudje, ki mladim v glave zabijajo svoja mnenja.

Mladina spoznava življenje in dobiva svoje poglede na življenje zunaj: na cesti, v gostilni, med prijatelji. Zato

je tudi pomembno, kje in kako mladi preživijo prosti čas. Morali bi poskrbeti za prostore, v katerih bi mladi preživeli prosti čas in se dobivali ob večerih. Za to pa v Murski Soboti ni poskrbljeno, kakor tudi v mnogih drugih mestih ne. Na vaseh se mladi nekoliko lažje organizirajo in si najdejo prostor, v katerem se zbirajo, čeprav je tudi tu zabav, kljub temu da si jih mladi želijo, vse manj.

Rock koncertov in disko večerov bi v pomurskih mestih lahko bilo več, saj so ti redki dobro obiskani, vendar pa o njih ne odločajo le mladi. In potem se prostori. Tu pa se seveda zatakne. Vsak le pravi: »Kaj, da bi v naših pro-

storih imeli koncert?« In potem našteva kajenje, popivanje in podobne razvade, ki pa so na mladinskih zabavah tako prepovedane. In tako Murska Sobota ostane po rock koncertih sodeč v primerjavi z drugimi slovenskimi mesti vedno nekje »bogu za hrbtno«

Pa tudi domače skupine imajo letno le en ali dva nastopa, v katera je vložen ves trud tega leta, kljub temu da je velik interes tako skupin kot obiskovalcev.

Vsekakor bi morali že zdavnaj bolj poskrbeti za prosti čas mladih. Tu se seveda precej trudi klub mladih, ki deluje v soboškem gradu, vendar pa ne uspeva zainte-

resirati širše množice, pa tudi prostori niso primerni za večje število mladih.

Ti zato ostanejo prepučeni cesti in si morajo tam najti zabavo, drugi pa sedijo doma med štirimi stenami, saj se starši bojijo, da se med vrstniki ne bi »pokvarili«.

Starejši niso nikoli popolnoma razumeli hotenja mlajše generacije, čeprav so se morda na vse načine trudili, da bi jih razumeli. Vedno je prihajalo do konfliktov, saj starejši nikoli niso razumeli, da so večkrat dajali mladim vse, ko pravzaprav ti niso želeli nič in da jim niso dajali nič, ko so potrebovali vse.

Jože Gabor

OO ZSMS MALA POLANA

Najaktivnejši v lendavski občini

Osnovna organizacija ZSMS Mala Polana je pred nedavnim dobila priznanje kot najaktivnejša mladinska organizacija v lendavski občini. Mladi iz Male Polane so si to nagrado resnično zaslužili, saj so aktivni na vseh področjih.

Osnovna organizacija je začela delovati pred tremi leti, za predsednika pa so takrat izvolili Draga Horvata, ki je ostale mladince vedno znal navdušiti za delo. Pred letom pa je postal predsednik Mirko Škalič.

Mladi so si z delom in začetno zagnanostjo, ki še ni ponehala, uredili mladinske prostore in okolico. V predsednikovi beležki je že zapisano precejšnje število delovnih akcij, na katerih je vedno bilo vsaj 15 mladincev. Naj ob tem omenimo, da je vseh članov OO ZSMS Mala Polana okrog 40. Aktivni so na različnih področjih. Vsi skupaj pa sestavljajo zares uspešno mladinsko organizacijo. Na kulturnem področju so mladi prav tako uspešni, saj večkrat organizirajo družabne večer, ob kakem pomembnem dogodku ali prazniku pa organizirajo tudi proslave.

Tudi na športnem področju so uspešni, posebno rokometna ekipa in ekipa namiznega tenisa, ki tekmuje v občinski ligi.

Mladinska organizacija ni edina v krajevni skupnosti, saj sta tu še osnovni organizaciji ZSM Velika Polana in Brezovica, pa tudi v okoliških vaseh imajo mladinske organizacije, vendar med njimi žal ni povezovanja in skupnega delovanja. Osnovna organizacija iz Male Polane se je pobratila z OO ZSM Turnišče in takrat so se dogovarjali o sodelovanju, a iz tega, razen enega srečanja, ni bilo nič.

V drugih mladinskih organizacijah se pritožujejo, da je mlade težko navdušiti za kako delo v mladinski organizaciji. Res, tudi v Mali Polani je tako. Vendar pa so mladi zadovoljni, ko vidijo rezultate svojega dela, in to jih spodbuja k nadaljnjim akcijam. Prav gotovo pa delovna akcija, na kateri se trije trudijo, da bi opravili neko večje delo, ne more biti uspešna. Mladi morajo biti ednotni, in to mladi iz Male Polane prav gotovo so. Uspešni so zaradi delavnosti in sposobnosti, da se organizirajo in s skupnimi močmi opravijo delo, potem pa vsi skupaj tudi uživajo njegove plodove.

Jože Gabor

BELTINCI

Letos brez počitka

Na nedavni razširjeni seji predsedstva KO SZDL Beltinci so se dogovorili o nadaljnji aktivnosti v krajevni skupnosti. Posamezne naloge so časovno opredelili in določili njihove nosilce.

Ker ob koncu leta preneha veljati sedanji odlok o krajevnem samoprispevku, so največ pozornosti posvetili pripravam na referendum za podaljšanje krajevnega samoprispevka, ki bi naj bil že v oktobru. Do zбора občanov, ki bi naj o tem dokončno odločil, bodo pripravili program namenske porabe referendumskih sredstev.

A. H.

GORNJA RADGONA

91 krvodajalcev

V torek, 6. julija, je občinski odbor Rdečega križa Gornja Radgona pripravil krvodajalsko akcijo. Na odzvem krvi so se krvodajalci odpeljali z avtobusom. Kri so odvzeli 91 darovalcem, predvsem iz delovnih organizacij Avtoradgona, Gorenje-Elrad, občinske uprave in Elektro Gornja Radgona.

Kot je povedala predstavnica OO RK Gornja Radgona, je za darovanje krvi med prebivalci radgonske občine veliko zanimanja. Prav zato so se odločili za odzvem krvi v KS Radenci in Videm ob Savinji. Tam bo kri odzvel mal republiški zavod za transfuzijo. Akcija bo predvidoma 19. in 20. avgusta L. K.

Kdo bo popravil most na Ledavi?

Most na Ledavi — Būdinski mot v k. o. Mlajtinci je povsem dotrajan. Ni nikogar, ki bi ga popravil. Lastniki zemljišč pa negodujejo. Lastniki zemljišč so iz več krajevnih skupnosti in kdo je potemtakem dolžan most popraviti, da bo prevoz varen? Menijo, da bi, poleg prizadetih kmetovalcev, morala za varen promet poskrbeti Vodna skupnost M. Sobota. SIS za ceste in komunalno dejavnost in KS Tešanovci. Za ta problem je bilo že postavljeno tudi delegatsko vprašanje na zboru KS skupščine občine, v pismenem odgovoru na zastavljeno vprašanje pa žal ni nič otipljivega.

A. H.

Društvo upokojencev Murska Sobota dosledno uresničuje svoj program. Z avtobusom so se odpravili na izlet po Sloveniji. Areh, Bolfenk, tragično prizorišče konca Pohorskega bataljona, Ptujška gora... Pa še marsikatero druge kraje so si ogledali, za spomin pa so ohranili tale posnetek.

GABERJE

Več sodelovanja

Letošnji program dela, ki so ga mladi v Gaberju sprejeli v začetku leta, počasi uresničujejo. Treba je reči, da je mlade moč zaslediti v vseh organizacijah in društvih, denimo pri nogometnem klubu in KD Zarja. Kot pravijo, bodo mo-

rali mladi v Gaberju tesneje sodelovati s krajevno skupnostjo. V naslednjih mesecih bodo organizirali „vesele igre“, izlet na Madžrasko, v avgustu pa skupaj s KD Zarja še tradicionalni nastop amaterskih pevcev.

J. Žerdin

NOV DOM V ŠRATOVCIH — V Šratovcih bodo v kratkem odprli nov vaško gasilski dom. Kot so nam povedali, je predračunska vrednost 158 starih milijonov. Del sredstev so zbrali z različnimi akcijami, del pa bodo zbirali v prihodnjih dveh letih. Dom bi naj bil dokončno dograjen do 1985 leta, ko bodo šratovski gasilci praznovali 85-letnico. Na sliki delovna akcija gasilcev in vaščanov pri betonoranju temeljev.

L. Kramberger

DOBROVNİK

Tekmovanje lovcev

Lovska družina iz Dobrovnika, ki združuje 60 članov, je ob novem strelišču izvedla tradicionalno tekmovanje v streljanju na glinaste golobe. Tekmovalo je 78 strelcev iz lovskih družin Polana, Lendava, Dobrovnik, Petišovci, Ivanovci, Prosenjakovi, Dolina in Mlajtinci. Ekipno je zmagala lovška družina Lendava, drugo mesto so zasedli lovci iz Petišovca, tretje pa člani lovške družine Polana. Med posamezniki je bil najboljši Mirko Horvat.

J. Žerdin

Krvodajalci ANDREJCI

Vesele igre

Tudi v novoti delovni organizaciji Gorenje-Varstroj v Lendavi deluje aktiv Rdečega križa. V delovni organizaciji imajo 130 krvodajalcev. Na priložnostni slovesnosti so najaktivnejšim krvodajalcem podelili priznanja za odzvem krvi. Za peti odzvem je priznanje prejelo enainvajset, za deseti šestnajst in za petnaesti štirje delavci.

J. Žerdin

V Andrejcih bodo v nedeljo, 18. julija, zgodaj dopoldne pripravili vesele igre. Mladina in krajevna skupnost Martjanci so se dogovorili, da bodo sodelovale ekipe iz Andrejec, Nemčavec, Noršinec, Sebecorec, in morda tudi iz Martjanec. S pripravami so že začeli.

-js-

Nekdanja plesalka Karin iz Hamburga je poskušala svojo srečo kot fotomodel. Ni ji uspelo in njeni načrti so se razblinili kot milni mehurčki, s katerimi se tako rada ukvarja.

Računalniki postavljajo diagnoze

Čakalnice v bolnišnicah in ambulantah so bolj ali manj polne tudi zaradi tega, ker so zdravniki le ljudje in ne zmorejo posameznega pacienta pregledati v nekaj minutah, pa tudi pravico do krajšega odmora imajo. V svetu se je začel uveljavljati zdravnik, ki je čisto drugačen; pogled opravi v polmuri minuti, napiše diagnozo in predpiše način zdravljenja, ne da bi se kdaj utrudil, in ni mu potrebno kdaj pa kdaj skočiti na skodelico kave. Ta zdravnik je računalnik.

Pred desetimi leti, ko so strokovnjaki sestavili prve programe za uporabo računalnika v medicini, ni nič kazalo, da bo kdaj kaj iz tega. Danes pa že uspešno dela nekaj računalnikov v nekaterih ameriških bolnišnicah.

Računalnik v medicinskem središču v San Franciscu opravi pregled v 90 sekundah in napiše diagnozo. Zdravniku je potem potrebno računalniško diagnozo le preveriti in v bolj zapletenih primerih primerno popraviti. Zdravniki v tej bolnišnici pravijo, da je računalnik zanesljiv v 85 odst. primerov in da je delo zdravni-

kom tako olajšal, da porabijo ob njegovi pomoči le še petino prej potrebnega časa za pregled in diagnozo.

Toda, ti za zdaj še redki računalniki so le začetek obsežnejšega in bolj drznega programa, kako računalnike čim bolj izkoristiti v medicini. Projekt izdeluje 20 strokovnjakov iz ZDA, Evrope, Japonske in Avstralije.

„Namen projekta je računalnik programirati tako, da ne bo postavil le diagnoze, marveč bo predpisal tudi zdravila in pojasnil škodljive stranske učinke,“ pravi Saul Amarel, vodja oddelka za računalništvo na univerzi Rutgers, kjer tečejo priprave. Ne gre le za banko podatkov, kot so zastavljeni programi sedaj delujočih računalnikov v medicini, marveč za tak program, v katerem bo elektronska pamet upoštevala tudi nepredvidljive primere, torej za samostojno dopolnjevanje programa.

Ker je projekt zelo zahteven, so sestavljali programa prebili na stotine ur v pogovorih z zdravniki, da bi tako prodrljiv sistem razmišljanja zdravnika

pri postavljanju diagnoze. Rezultati so bili presenetljivi, saj je računalnik začel postavljati take diagnoze kot njegov „oče“. V diagnozi je bilo zaslediti „slog“ posameznega zdravnika, ki je sodeloval pri programiranju.

Nekateri zdravniki so v dveh njihovi spoštovani kolega. Menijo, da so računalniki dobri le kot banke podatkov, za diagnosticiranje pa so še premalo bistri. No, čas bo pokazal ali imajo prav.

ČE ŠE NISTE VEDELI

Zakaj imamo glavo? Kaj je glava?

Glava je vse, kar ima kapo. Človekova glava je okroglina na človeku in ni koristna, glava od živine pa je podaljšek živali in je koristna, ker jo jemo. Imamo glavo od leva in ta je zelo nevarna. Brez glave te je konec. Glava je glavna stvar, iz nje dobimo pamet. Kadar si na morju, ti glava plava na vodi, če jo hočeš olepsati, si zavežeš pentljo. Glava je naprava za izmišljanje. Glava ima oči, oči pazijo, da ne padeš na glavo. Glava ima tudi robove, če je živalska. Glava ima brke za moškega, da se oženi. Glava je za to, da jo umivamo, da kimamo, da z njo govorimo, da jo obračaš na vse strani, da vanjo dajo zdravila. Glava je za to, da si vse zapomniš, pa ti potem ni treba spraševati.

P. S.: To je le nekaj najznačilnejših odgovorov dva tisoč dečkov in deklic iz Srbije, starih od 4 do 14 let, v okviru enega tistih slovitih „inteligentnih testov“, ki so bili v modi pred dobrimi desetimi leti. Dva psihologa raziskovalca sta na podlagi zbranih odgovorov sestavila knjigo.

Spolni hormoni in matematika

Psihologi že dalj časa vedo, da so nekatere duševne sposobnosti med spoloma različne. Tako so dečki praviloma bolj nadarjeni za matematiko, fiziko in druge tehnične vede, medtem ko deklice običajno kažejo več talenta za učenje tujih jezikov. Najrazličnejši testi so pokazali, da so razlike zares in da ne gre za diskriminacijo enega ali drugega spola. Tako pač je. Vendar pa znanost do danes ni odgovorila, zakaj je tako.

Enega od možnih odgovorov dajeta nevrolog Daniel B. Hier in William F. Crowley, ki sta našla fiziološko podlago za te razlike. V reviji New England Journal of Medicine sta objavila izsledke nekaterih svojih raziskav, iz katerih sledi, naj bi o sposobnosti odločali spolni hormoni, predvsem

moški spolni hormoni androgeni.

Ugotovila sta, da se sposobnost prostorskih predstav, ki je temeljnega značaja za uk-

matematike in nji podobnih strok, razvija v bistveni odvisnosti od androgenov.

Nova teorija ima več nasprotnikov kot zagovornikov.

DETEKTIVI IŠČEJO BOLNE

Ne boli samo nas glava zaradi bolniških izostankov z dela. V Evropi so na prvem mestu še vedno Švedi, takoj za njimi pa so se uvrstili Nemci. V Zahodni Nemčiji vsak delavec ostane doma na bolniški v povprečju 19 dni. Vendar pa ne gre zgolj za bolehanje. Kar skrbi delodajalce, je to, da se za temi številkami skrivajo tudi dnevi, ko delavci zdravi in čili delajo izključno za svoj žep, uradno pa so na bolniški.

Brez strahu, da jih bo kdo obtožil nečloveškega ravnanja, so nekateri poslovneži najeli detektive, ki imajo nalogo, da ugotovijo, kdo je zares bolan, kdo pa se na ta način poskuša okoristiti. Zasebni detektivi so tako odkrili pravo zlato jamo. Za vsako opravljeno nalogo računajo okoli 500 mark. Za ta denar pa seveda postrežejo z dokazi, da je nadzorovani čil in zdrav igral bolnika.

Izkazalo se je, da skoraj 90 odst. vseh domnevno obolelih ni bilo bolnih, marveč so „fušali“. Prav to pa je hudo zaskrbelo tudi nemške sindikate. Za takšne bolnike, ki delajo na črno, ko bi morali ležati v bolniški postelji, se je težko boriti.

stare koprive najbolj pečejo

»Bilo mi je dvajsti let, no ja, bija sen še mlodi, a vseeno že goden za ženiti. Ker pač nesen meja staršev pa ne svojega rojstnega doma, so me poznati lidje spitalavi pa za jebovati: »No, Ivek, ti se še neš osmradija?« Jaz se na tote besede nescn sekira, če pa sem že nekda som s soboj sklena, ka se pač nen pa nen žena, nikdor, pa če bi zlota bila. En čas mi je to fše skup klapalo te pa me je le pomalem začelo nekaj v teli gibati pa v glavi misliti pa v očeh videti. Začēja sen malo preveč za pucami gledati, večer pa je že zmetno bilo iti spot. Večkrat se mi je že tudi kaj lepega sanjalo kak sem jo kušava pa rat meja, pa če glih nesen zna ne eno pa ne ovo...«

Matone z očmi na pečljih požiramo štorijico, ki jo je na pustno nedeljo leta 1972 pri Lenartu pravil Ivan Vrhar. A berimo, kaj se je Ivek u zgodilo na »eni muziki!« »Mela je zeleno bluzo, zeleno jejnko, pa zelene niske solje. Vidla se je tak kak zelena veja, samo en žmeten ftič bi se moga na jo vvesti pa bi se že všibnila. Pajdoši

KAK' SE JE IVEK „OSMRADJA“?

smo za mizoj popevali pa sem pa to gledali. Nesen moga je z očmi zapistiti, vse forme mi je tuklo po moji debeli nori glavi, samo to ne, kak bi priša v guč z joj...«

Potlej se je Ivek le okorajzil, se z deklino zavrtel, zvedel njen naslov, le na to, da bi jo spremljal po muziki »domu«, vidite, na to pa »se ne spotja.«

Čez čas je šel k njej v vas. »To je bilo eno soboto dopoldne. Napotja sen se v breg pov grabo, po v breg, po v grabo. Peciki sen na rami nesa pa ga riva pa kleja po veseli bija ka gren provkrat k puci.« Našel je Ivek »puco, jenega oču no mater, pomaga jim je gnoj nakapati« in tako jim je bil všeč, da ga je oča povabil naslednjega dne na »eno muziko.«

»Preci dugo smo ga že tam pili. Oča se ga je že malo nakresa pa je odiša domu. Mija pa sma ostala na muziki. Plesali smo v nekšnem ogradi pa sen si še tiste sposobene hlače raztrga na nekši kol, polek mlade jabuke. Pa vrag po hlačah, sen si misla. Spotim se ka sva bila pri enih vekih vrotah na škednji, pa sva si gučala eno pa ovo pa kak se majo eni radi pa kak drugi pa tretji. Jaz pa štidi-ran, kak bi do tega priša, da bi ji da puseka. Nikak pa nikak neje prišlo do tega le-

pega cajta. Glih sen jo namena pitati, če jo lahko kušnem. Pred ten dva mimo prideta. Tak sta se objovala pa kuševala, da sen še tega najč fkinu ne vida. To me je malo ojunačilo pa sen jo kušna. No totega kušovanja sva se ne mogla rešiti, tak ka bi skoro pozabila iti domu. Vse lepo pa sladko je le minilo, po sva priša drugi den ob treh domu, te pa je bilo zodja runda pusekov, takšnih, ka sen opa v meter pa pol globoki jorek na glavički. Tak je bilo. Ozaja za kučojo so meli stranišče, polek pa je bila pot, na desno za hišo pa jorek. Mija sva še se glih za poslovilno lizala, naenkrat pa zagledam jeno mamo, ka grejo hitro proti nama. Potli sen zazvedja ka je mati šla na stranišče, ne pa nad noj. Jaz sen se te fejt straša pa skoča kak nor za hišo, ka me pač mati ne bi vidli. To pa naglavički v jorek, pa glih tan, ki je bilo malo nekšne gložovine pa še malo vode, naenkrat se mi je tak zblisnilo pred očmi, ka sen vida jo pa oče pa matere. Drugo nič ne ven kak to, ka sen se ne moga domu pelati na mopeki. Prste sen meja fejt porezane, ka mi je krf samo tekla, za vuhjo pa še se mi je zapiča en slivov trn...«

To so vam bili časi, kaj? -brž-

Drugje smo prebrali

So ljudstva, ki imajo rada na jedilniku ocvrte mravlje s čokoladno omako, Brazilci si oblizujejo prste, ko jedo kobilice, pečene seveda v bananovih listih... da, tudi ocvrte gosence so dobre!

Eskimi so bili zaradi prehrane — predvsem mleko in sušeno meso severnih jelenov — dolga stoletja sora-zmerno nizke rasti. Sedaj, ko so spremenili hrano, so v povprečju vsako leto za 2 do 3 milimetre večji.

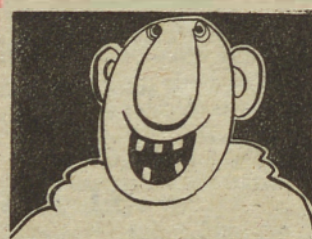
Neki kitajski znanstvenik je naredil prvega robota, ki je sposoben brati in pisati kitajščino. V kitajščini je približno 60 tisoč pisnih znamenj, stalno pa se jih uporablja 6 do 8 tisoč.

Vsak sedemnajsti prebivalec Dunaja je Jugoslovanski državljan. V avstrijski prestolnici živi sedaj 86.700 jugoslovanskih delavcev in njihovih družinskih članov.

Nekemu Hermanu Fraenklu iz Jeruzalema je uspelo, da je vzgojil kumaro, dolgo 120 centimetrov.

za razvedrilo

ZANESLJIVO

— Je to srce, precej dragi ste mesarji, zares sveže?
— Je, še EKG bi to potrdil.

ZVEDAVA NAJSTNICA

— Milika, je to res, da je bil ljubček v tvoji spalnici?
— Res. Potrkal je na okno
— Kaj pa je bilo potem?
— Odprla sem okno in ga spustila v spalnico.
— Kaj pa je bilo potem?
— Stekel je suknjič in me objel.
— Kaj pa je bilo potem?
— Sedla sva na posteljo, poljubil me je.
— Kaj pa je bilo potem?
— POTEM PA JE PRI-

SLA MAMA IN NI BILO NIČ.

PREHITRA VOZnja

— Petdeset dinarjev da bom plačal za malo hitrejšo vožnjo? Saj me pa poznate.
— Prav v tem je problem, ker ste ena od naših »rednih strank«.

POMIRITEV ZA OČKA

— Se spomniš, očka, obljudil si mi nalivno pero, če bom v šoli vsaj zadosten?
— Seveda.
— Res imaš srečo. Denar, ki si ga namenil za nalivno pero, lahko porabiš za kaj drugega...

Iz „Pavliha“

— Pozabi za hipec na cone in se poskusi nasmehnit!

za vsakogar nekaj

„Konzerviranje“ sodov

V teh vročih poletnih dneh je marsikdo že spraznil vinski sod. In kaj zdaj? Seveda ga ne bo pustil kar tako. Izkušnje kažejo, da je žveplanje prazne vinske posode ali suho konzerviranje vinskih sodov najstarejši, najbolj enostaven in najcenejši način vzdrževanja praznih vinskih sodov.

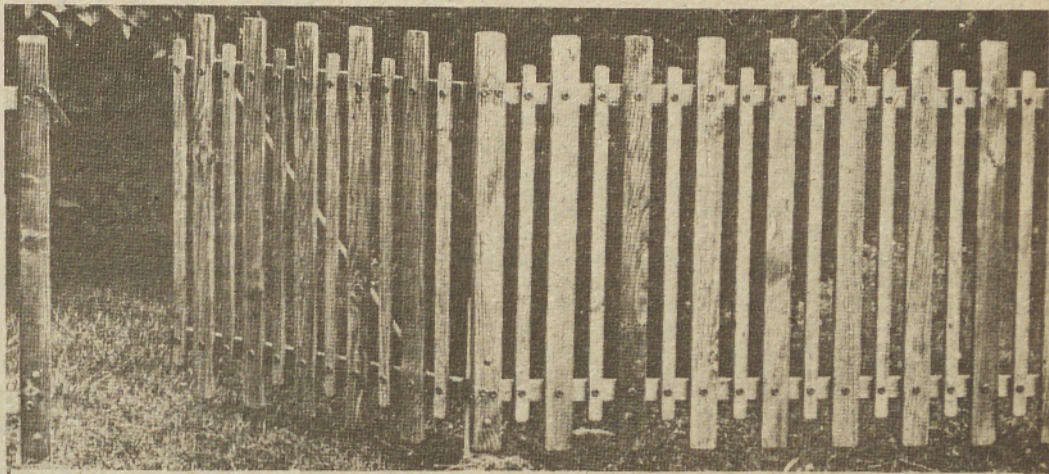
Prazen, dobro umit sod pustimo po pomivanju dva do tri dni odprt, da se osuši, nato pa ga zapremo in — zažveplamo. Za žveplanje praznih sodov uporabljamo le trakove azbestnega žvepla. Trakove žvepla pritrdimo na navadno žico. Žico pritrdimo na posodno pilko, in sicer spodaj in kot delamo zdaj, ko žico stisnemo s pilko ob steno (uknje). Pilka, ki vam jo predlagamo, da si jo omislite posebej za žveplanje sodov, naj bo dolga in koničasta. To

Za kletarje

pomeni, da je premer pilke na spodnjem koncu majhen, na zgornjem pa velik. S tako pilko lahko žveplamo vse sode v kleti, čeprav imajo različne velikosti. Na azbestnem traku je okoli 3 do 5 gramov žvepla. Znani enolog Miško Judež v knjigi Vinarstvo ugotavlja, da za žveplanje praznih sodov potrebujemo naslednje količine žvepla: sod od 200 litrov potrebuje 2,5 gramov žvepla na 100 litrov, torej skupaj 5 gramov. Sod od 300 do 500 litrov potrebuje 1,5 do 2 grama žvepla na 100 litrov. Sod od 600 do 1000 litrov potrebuje 1 do 1,5 grama žvepla na 100 litrov. Sod od 2100 do 3000 litrov pa potrebuje 0,25

do 0,5 gramov žvepla na 100 litrov.

V praksi se je uveljavilo, da žveplamo sode do 100 litrov s pol azbestnega traku, sode od 100 do 400 litrov s celim azbestnim trakom, sode nad 400 do 700 litrov pa z dvema azbestnima trakoma. Če rabimo za žveplanje praznih sodov več kot en azbestni trak, je bolje, da zažgemo vsak azbestni trak posebej, ker tako žveplo lepše gori in je bolj izkoriščeno. Žveplanje je treba vsaka 2 meseca ponoviti. Da ne pozabimo, kdaj smo zadnjič žveplali, si datum žveplanja na sod s kredno zapišimo datum žveplanja. Pri ponovnem žveplanju uporabimo iste količine azbestnih žvepljenih trakov. Preden uporabimo z žveplom konzerviran sod, ga temeljito operemo s čisto vodo.

OGRAJA — Na našem podeželju je videti vsemogoče vrste ograj: železne, betonske, kombinirane... Le tu in tam naletiš na lepo ograjo (če že pač ograja mora biti). Mnogi menijo, da je še najlepša živa ograja. Pa ne tista, ki jo sestavljajo ciprese! Veliko boljše je liguster. Tudi lesena ograja je lepa. Morda se boste odločili za nakup takihle ograjnih elementov.

Kaj je to — strela?

Strele se ljudje bolj boje, kakor je potrebno, varujejo pa se je manj, kakor bi se je morali!

Streja je naravna sila, ki ima določene zakone, po katerih se mora ravnan.

LASTNOSTI STRELE: 1. Kadar ima strela enako dolgo pot do dveh enako oddaljenih stvari, skoči veselej rajši v tisto, ki je dober prevodnik elektrike. Dobri prevodniki so: kovine, voda, živali, človeško telo, ogelje, saje, vlažen zrak in sploh vlažne stvari. Slabi prevodniki pa so: steklo, svila, smola, tolsti telesa, suh zrak. Kar ni naštet, pristevajo v sredo med dobre in slabe prevodnike. 2. Če strelo enako dobro prevajata dve stvari, udari strela veselej rajši v tisto stvar, ki je bližja. 3. Kjer je več takšnih stvari, ki strelo dobro prevajajo, na tisto mesto strela rajši udari.

NEVARNOSTI STRELE. Nevarno je torej bolj na vrhovih gora kot na rebrih ali po dolinah, ker so vrhovi ponavadi bližje oblakom, ki nosijo strelo. Nad odprto ravnino pa so oblaki, če niso prav visoki, pogosto bližje ravnini kakor sosednjim goram. Tako je tudi na rebrih oblak bližje tlom, kakor vrh hriba, če je oblak nizek. Zato na odprtih ravninah in na rebrih hriba, kadar je oblak nizek, strela udari na ravnini in na rebri najvišje stvari: zvonik, hiše, drevesa. Če ni visokih predmetov, prav človek najbolj vleče strelo nase. Nevarnost je večja ob rekah in potokih, zlasti pa ob jezerih, zavoljo množice vode. Hiše, ki stoje ob vodah ali pa so v okolici najvišje, bi morale obvezno imeti strelovode.

Visoko drevje vleče strelo nase. Strela si najrajši izbere hrast. Visoko drevo v bližini poslopja sicer varuje, ker strelo vleče nase, če je seveda višje kot poslopje. Toda, če je drevo prav blizu objekta, strela rada odskoči na poslopje in zato je nevarnost večja, kakor če poslopje stoji samo. Visokemu drevesu blizu hiš je treba odsekati vrh, če je najvišji v okolici. Kakih 7 do 10 metrov oddaljeno drevo pa le nekaj varuje pred strelo.

Strelovod, seveda, če ni pretrgan, daje varnost vsem stvarim, ki so v njegovi bližini, če so seveda

strelovodu tako blizu, kakor je vrh strelovoda visok nad stvarmi. Hiše okrog visokega zvonika z dobrim strelovodom so prav varne.

Znatno varnejše je v hiši, kakor zunaj pod nebom. Zunaj pa je boljše biti sredi ceste, kakor tik zidu, zlasti, če teče s strehe obilo vode. V hiši je nevarnejše pri dimniku, zlasti, če se iz njega dviga dim. Nevarnejše je pod kovinskimi visečimi svetilkami, nevarno je blizu vodovodnih in plinskih cevi...

Ste kdaj pomislili, da bi sebe in svoje premoženje s strelovodom zavarovali pred strelo?

MODA — Že nekaj časa ni razlike med modo za odrasle in otroke. Tudi deklice in dekleta se rade oblečejo v romantična oblačila z volancami in čipkastimi spodnjicami. Na sliki sta mladi manekenki v oblekah Jutranjke iz Sevnice.

Če zmanjka super

Velika večina avtomobilov uporablja super bencin. Večkrat pa se zgodi, da prav ta vrsta bencina zmanjka, hkrati pa je prazen tudi rezervoar v vašem avtu. Kaj zdaj? Ali lahko natočim navaden bencin s 86 oktani? Nasvet je takle: Če na bencinski črpalki ni

supra, natočite le toliko navadnega bencina, kolikor je potrebno za vožnjo do naslednje črpalke. Maksimalno je dovoljeno (da ne bo kaj narobe z motorjem) natočiti in porabiti le kako četrtno goriva, ki ga sicer sprejme rezervoar v vašem avtu. Če ste

torej namesto supra natočili navaden bencin, vozite normalno, torej brez močnih dodajanj plina. Na križiščih in med vožnjo v nizdol pravčasno menjate prestavo in torej motorja ne mučite z visokimi stopnjami (»brzinami«). Seveda si morate prizadevati, da čimprej napolnite rezervoar s suprem. kajti le tedaj bo motor deloval kot urica. Sicer pa: vožnja z navadnim bencinom je dražja: z njim namreč ne moremo doseči tisti obseg kilometrov, ki ga brez problemov dosežemo z vožnjo, ko naš avto poganja super.

Nasvet za traktoriste

Kmetije namenjajo pogosto premalo pozornosti menjavi olja v traktorju, kar je odločilno za vzdrževanje traktorskega motorja. Zlasti radi pozabijo, da je mešanje različnih vrst olja prepovedano. Če se mora lastnik traktorja iz kakršnegakoli vzroka odločiti za drugo vrsto olja, kot ga je imel v motorju, mora storiti naslednje: iz toplega motorja spustiti staro olje; v karter naliti novo olje; pognati motor in ga pustiti teči približno deset minut; izpustiti olje iz karterja in v nafti oprati vložek oljnega čistilca; v karter naliti novo olje in s traktorjem delati en ali dva dneva.

olje izpustiti iz karterja in zamenjati oljni čistilec; naliti novo olje in s traktorjem delati normalno.

— KG

Carinski predpisi

Ugodnosti za obrtnike

Od 15. maja velja nov odlok o pogojih, ob katerih lahko fizične osebe uvažajo, prinašajo ali prejemajo določene predmete iz tujine. Novosti se nanašajo tudi na uvoz gospodarskega materiala.

Delovni ljudje, ki opravljajo obrtno, gostinsko-turistično dejavnost ali druge dejavnosti z osebnim delom s sredstvi, ki so last občanov, lahko uvažajo stroje, naprave, aparate in drugo opremo in rezervne dele za ta sredstva pod pogojem, da njihova posamična vrednost ni večja od 400 tisoč dinarjev in da pri uvozu niso starejša od 10 let. Če je posamezen kos opreme dražji od 400 tisoč dinarjev, je ni mogoče uvoziti niti po delih. Izjema so le primeri, ko je mogoče uvažati rezervne dele za že prej uvoženo osnovno sredstvo. Razen opreme je mogoče za potrebe teh dejavnosti uvažati tudi reprodukcijski material do skupne vrednosti 100 tisoč dinarjev. Za iste obrtnike, ki imajo le popoldansko oziroma dopolnilno obrt, je vrednostna zgornja meja uvoza reprodukcijskega materiala 50 tisoč dinarjev letno. Pri uvozu je treba predložiti potrdilo pristojnega organa v občini in dokaz, da blago ni starejše od 10 let. Pri uvozu rezervnih delov je potreben še dokaz, da obrtnik ustrežno opremo že ima (carinska deklaracija).

SESTAVIL MARKO NAPAST	MEHIŠKI CESAR AVSTRILJSKEGA RODOU	ODREZAN DROBEČ, TUDI KUPON	SINTETIČNO VLAKNO	DEL ŽIVALSKEGA TELESA	MAJHRNA OSA	ZIMSKO VOZILO	OZEK NOS BLAGA
PREDARNOST, RAZUMNOST							
SEZNAM NASLOVNOV							
SREDIŠČE NOV. ZAGORJA							
ODPOSILANEC, KURIR				OKUS KISLEGA VINA FALOT			
MESTEDE PRI KOPRU						PELTA SERVIRNA POSODA	VRATNI IZREZ PRI ŽENSKIH OBLEKIH
JEDILNI LIST						PLANINSKO DRUŠTVO	AZJSKI VELETOK
PRTOR KAME V SOVJETSKI ZVEZI			PESNIK KLOPČIČ, REC, PREDMET				
LITER		KAR SE SPLAKNE DIRIGENT RUDAR					
OTOK V SREDNJEM JADRANU				PREONIK ESPERANTA PISANE PAPIRE			
VELEK INDOZEZJSKI OTOK					ŠPANSKI SPOLNIK		ALFRED NOBEL
OKRASNA RASTLINA, REPATI ŠČIR							
NEUMNO VEDENJE							

REŠITEV PREJŠNJE KRIZANKE — Vodoravno: akrobat, violina, splavar, Trojane, RI, kan, oaza, ST, oniks, gumarji, R, Inter, sak, irs, krajnik, at, rana.

IZ DŽOUŽIJOVOGA DNEVNKA

Če bi meterke krojile okoli grada v bolhinskom parku, bi imeli, če koncupite ali pa malo, le bi dosti belhincarof omamleni okoli odilo. Najbolje pa tisti stari no pred par letih neščeli, ko bi maura soula pulek parka bila parajdana Grad pa park ita pod parizof spomenitko ga varilov, tak take varilov so inidi, u lefno saku, brez tutiličnoga modica, pafeduz, vaku den.

za razvedrilo

V PARKU — Ljubica, prosim, odkrito mi povej, če vse to, kar je med nama, zaupaš tudi materi?

— Lahko bi ji od A do Ž, le mož je postal nekam ljubosumen.

DOBER SPOMIN — Pali, upam, da nisi pozabil na tistih petdeset tisočakov, ki sem ti jih posodil na Silvestrovo!

— Brez skrbi. Tega ne bom pozabil do smrti.

ZAMISLJEN PAR V SOBI — Nekam zamisljen si, Marjan. O čem razmišljaš?

— O tistem, kot ti.

— Samo poskusi, takoj bom poklical mamo!

LIPOV ČAJ PO NOVM — Lipov čaj ti priporočam. Svežega, naravnega...

— Kje pa ga lahko dobim in za koliko?

— Nič ne stane. V usta si spusti vrečko sladkorja, namesti se pod lipo, potem pa z odprtimi usti čakaj na dež...

ČEVLJI TAKŠNI IN DRUGAČNI

— Veste kaj, ti čevlji so takšni, da bi jih najraje vrgla v smetnjak.

— Saj jih lahko, samo račun še plačajte!

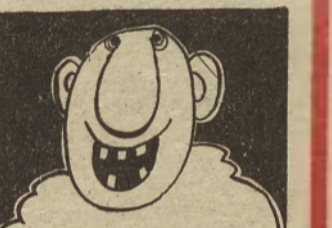
PRED DOPUSTOM — O dopustu že kaj razmišljate?

— Seveda, za razmišljanje imamo dovolj časa...

MALA DOMIŠLJAVA GOSPA VELIKEGA DOMA

— To vejevje ob cesti vam dobesedno trohni, saj ste ga odložili že pred tremi leti. Prodajte mi ga, jaz pa bom že poskrbel, da bo primerno za peč.

— O prodaji ni govora. Denarja imamo toliko, da

sem eno hčerko poslala v Benetke, Micika pa je nekje na neki Malti.

— Potem pa mi dajte zastonj.

— O tem pa sploh ni govora!

NESTRPNOST V BLOKU — V bloku psa ne prenesem, pa amen!

— Strinjam se, vendar me zanima, zakaj se zadirate nad mano?

— Mislila sem, da je vaš.

— Moj? Sploh ne! Tetin je in oblaja vsakega stanovalca na hodniku. Ni takšen kot stanovalec, ki se za pogled in pozdrav nimajo časa. Naj kar laja...

Zaradi vojne je ostala največja železniška nesreča v zgodovini prikrita. Samo neapeljski dnevniki, ki so izhajali pod kontrolo ameriških oblasti, so objavili kratko vest, da se je blizu Balvana zgodila železniška nesreča. Kakšna je bila, tega niso objavili.

Pisali bomo o največji nesreči vseh časovin tudi najbolj čudni. To ni bilo trčenje vlakov. Ni iztirila kompozicija, ni bilo požara. Vsi vagoni so ostali celi, vlak nedotaknjen. Toda kljub temu — umrlo je čezosemsto ljudi. Nesreča se je zgodila 2. marca 1944. leta.

Kraj mala nastaja Balvano na jugu Italije. Tega hladnega, deževnega dne se je vlak številka 8017 le s težavo prebijal skozi opustošene kraje italijanskega juga. Zavezniška invazija, ki je bila izvršena nekaj mesecev prej, je zmotila železniški promet. Mnoge proge so bile ukinjene, potniških vlakov

kjer bi moral počakati na srečanje z drugim vlakom.

Vlak je v Balvano prišel po vrnem redu — dvanajst minut po polnoči. Dokler sta dva delavca s postaje šla vzdolž kompozicije, da bi rutinsko pregledala sedemdeset štiritideset vagonov, je šef postaje Vincenzo Maglio izmenjal nekaj prijateljskih besed s strojevodjema Giglianiem in Senatorjom. Daljši postanek sta strojevodja obeh lokomotivizkoristila zato, da sta povečala pritisk pare v kotlih, kajti pred njimi je bila težka pot. Deset minut pred eno, ko je prispel vlak v Balvano, je postajena

VLAK ŠTEVILKA 8017

Nekoliko ur po nesreči je bilo strašno pogledati na postajo Balvano, kjer so razmestili trupla 800 potnikov.

Niso niti slutili, da sta posadki obeh lokomotiv že mrtvi.

Nekateri potniki, ki so zaradi dima vse težje dihali, so zapustili vagon in hoteli priti iz predora. Vendar niso vedeli, kateri konec predora je bližje. Dokler so se odločali, v katero smer naj grejo, bil je namreč mrak, jih je uspal smrtonosni plin.

VZNEMRJENJE NA POSTAJI

Med tistimi, ki so budni pričakovali zaustavljanje vlaka, je bil Roberto Mazzara, ki se je vračal domov iz službe. Takoj, ko se mu je zadelo, da kompozicija stoji dlje, kot bi bilo potrebno, je zakričal ljudem, naj čimprej pridejo iz predora. Le potnik Domenico Mieie je takoj izskočil iz vagona in krenil za njim. Plazeč se po vseh štirih skozi mrak, zadržujoč dih, sta dva človeka hitela proti izhodu. Dim ju je povsem ornal, v glavi se jima je vrtele, vendar sta se s skrajnim naporom vlekla naprej. Čim prej do izhoda.

V trenutku, ko se je vlak ustavil, je bil zavrtalec Michele Palo v svoji kabini na koncu zadnjega vagona. Ker strojevodja ni dal zvižga opozorila, je Palo sklepal, da se je vlak zaustavil zaradi signala na progi. Da bi videl, kaj je vmes, je čez čas odprl okno. Na obrazu je začutil dim. Kmalu je ugotovil, je celotna kompozicija ostala v predoru in da je samo njegov zadnji vagon ostal na strani strani belo uokvirjenega vhoda tunela.

Hitro je izstopil iz kabine in šel ob vlaku v tunel. Ni prišel niti trideset metrov in naenkrat mu je bilo vse jasno.

Zakričal je, se hitro obrnil in stekel iz predora. Tekel je po sredini proge proti Balvano. Spodrsnilo mu je in padel je. Tekel je naprej z razbitim kolenom. Padel je še nekajkrat, si rnil obraz, krmolce, drugo koleno. Bil je ves v krvi, toda tekel je, tekel . . .

Kaj se je med tem časom dogajalo na postaji Balvano? Ko je odposlal vlak številka 8017, je šef postaje Maglio predal dolžnost naslednjemu ter odšel spat. V tem času ponoči je bil promet neznan. Prvi naslednji vlak, številka 8025, bi moral priti šele čez uro in pol, zato je Giuseppe Salonia prvo uro svoje službe preživel ob branju časopisa. Nekoliko prej, preden bi moral priti v naslednji vlak, se je spomnil, da s postaje

Bella-Muro ni prišlo še nobeno sporočilo, da je predhodni vlak že prispel in da je proga prazna.

Takoj je telegrafiral v Bella-Muro: od tam so odgovorili, da vlak št. 8017 še ni prispel. S slabimi slutnjami je Salonia pričakal prihod vlaka št. 8025 in takoj ukazal, da odklopijo lokomotivo. Povzpel se je na lokomotivo in ukazal strojevodji, da krene počasi proti Bella-Muri, da bi pregledala progo.

»VSI SO MRTVI«

Nista prispela daleč, ko jima je priteknel naproti Michele Palo, zavirač nesrečnega vlaka. Krvav zaradi številnih padcev je mahal s svojo svetilko in na ves glas kričal: »Tam, tam zgoraj, v predoru! Vsi so mrtvi! Vsi so mrtvi!«

»Sono tutti morti!« — stavek, ki je presekal noč. Čez pol ure je mestece Balvano bilo na nogah. Ko so na mesto nesreče prispeli ekipe rdečega križa, železničarji, miličniki in zavezniški vojaki, so zagledali strašen prizor. Ob stenah predora in po progi so ležala trupla — moški, ženske, otroci. Tudi vagoni so bili polni trupel. Na nekaterih vagonih zaradi trupel niso niti mogli odpreti vrat. Prava tragedija se je pokazala šele, ko so kompozicijo privlekli na postajo v Balvano. Obrazi stotine mrtvih pa so bili mirni, kot da bi spali. Tako kot so zaspali, tako so tudi umrli. Bilo je blizu 800 mrtvih, več sto pa jih niti niso mogli identificirati. Preživeli so v glavnem le tisti iz zadnjih dveh tih vagonov, kjer je bila koncentracija ogljikovega monoksida najmanjša.

Največja nesreča v zgodovini železniškega prometa takrat ni dobila nikakšne publicitete. Celu so jo zamolčali. Zaradi vojne cenzure je le v neapeljskih dnevnikih izšla kratka vest, da se je blizu železniške postaje Balvano zgodila železniška nesreča. Številna mrtvih niso objavili.

Po vojni so svojci ponesrečenih zahtevali od italijanskih železnice odškodnino, vendar je bila zahteva odklonjena, ker v tem primeru ni šlo za potniški vlak in potniki niso potovali v skladu s predpisi.

Po Areni

PREBRALI SMO ZA VAS

večkrat sploh ni bilo, tako da so se številni civilisti zrinili na tovarne kompozicije, kljub prepovedi ameriških vojnih oblasti. Tako je tudi tovorni vlak, poln civilistov, krenil na pot iskanja življenjskih potrebščin. Preskrba v Neaplju in okolici je bila v tem času zelo slaba. Črna borza je cvetela. Številni črnoborzijski so se oskrbovali v vaseh okoli Potenze, sedemdeset kilometrov severozahodno od Salema. Tovorni vlak je peljal ravno v tej smeri. Od vseh sedemdeset tovornih vagonov jih je bilo samo dvanajst natovorenih. V ostale so se nagnetli ilegalni potniki — kakor črnoborzijski: tako tudi skrbni očetje, ki so hoteli svojim družinam nabaviti nekaj mesa, olja, moke, in sadja. Podnevi so policaji šel lahko nekako prepredčili ljudem, da bi skakali na prazne vagonce, toda ponoči je poštalto to nemogoče. Kmalu se je na kompoziciji znašlo več kot tisoč ilegalnih potnikov. Vlekla se je le počasni, zato je večina njih spala.

čelnik dal znak za odhod. V Sedmimo postajo Bella-Muro, oddaljeno kakih šest kilometrov, bi moral vlak prispeti čez dvajset minut.

Vlak ni prispel čez dvajset minut. Niti ni prispel čez eno uro. Ni prispel nikoli.

ZASTOJ V PREDORU

Kraj med dvema postajama je povsem pust. Med hribi se prebija rečica Platano, ki je izdoibla globok kanjon. Med postajama ni bilo poti. Na tem delu enotirne proge, ob kanjonu velike reke, so se menjavali samo predori in mostovi. V nadaljši predor, Galleria delle Armi, dolgega 3200 metrov, kjer se je proga rahlo dvigala, je vlak številka 8017 zapeljal ob enih ponoči.

Nikoli se ne bo točno zvedelo, kaj vse se je zgodilo takrat v predoru. Na kratko se ve samo tole: ko so lokomotive obklopljene vzpon in pripeljale do polovice predora, so se kolesa prve lokomotive začela vrtili na mestu. Strojevodja je zaman sival pod kolesa pesek. Celotna kompozicija je začela počasi drseti nazaj.

Po dvestotih metrih se je vlak zaustavil. Samo zadnji vagon, z zaviraičevo kabino, se je deloma znašel zunaj, medtem ko so bili vsi ostali vagoni v predoru . . .

Lahko si samo predpostavljamo, kaj se je zgodilo potem. Preiskava je ugotovila, da so v trenutku zaustavljanja bila kolesa prve lokomotive odklopljena, upravljalna ročica pa postavljena v položaj za pomikanje nazaj. Kolesa druge lokomotive pa so bila zavrtta, upravljalna ročica pa je bila postavljena v položaj za gibanje naprej. Očitno si strojevodja v teh kritičnih trenutkih nista bila enotna, kaj storiti.

Vlak je torej zastal v predoru, ker lokomotivi nista mogli potegniti čez hrib dolge kompozicije.

Oba delavca sta pospešeno metala oglje v peč, da bi stroji dobili potrebno moč — to je bila borba za stanje, ker so bili kritični trenutki vse bližje.

Iz dimnikov obeh lokomotiv se je sukal gost, črn dim. Kmalu so bili oba strojevodja in njihovi pomočniki omamljeni z ogljikovim monoksidom. Klonili so in niso več reagirali . . .

Dim in smrtonosni plin sta se počasi vlekla vzdolž kompozicije, pri tem pa omamila številne potnike. Na nesrečo so zagotovo spali. Nihče se ni zavedal smrtne nevarnosti. Tistih malo potnikov, ki so bili budni, pa ni bilo zaskrbljenih. Verjeli so, da dobra strojevodja poznata svoje delo.

FERDO GODINA

ko so cvetele marelice

Spet sem v tem okolju, kjer me bodo obdajali habito naseljeni bloki, lumpenproletariat, stanovanja in ulice, natrpane z italijansko vojsko, spet bom prisluškovala hrupnim razgovorom, ko bodo vojaški tekali k dekletom v hiši.

Biba je končno prišla. Stisnila sem otroka k sebi in se sprostita. Zbujal se je, obračal je glavico in si skušal odpreti oči. Samo da sva skupaj. Zrak zanj bom sproti čistila bacilov, tako da jih bom jaz vdihavala, spal bo tako in tako pri meni, k nama bo prodiralo isto sonce kakor na Vodnikovi. Vse bo nazadnje dobro.

V tistih dneh, ko sem se vživljala v staro okolje in sem morala pozabljati na Vodnikovo cesto, na sobo, na vrt, na bližnje gozdove, posebno pa na Bibino mater, mi je posijal v moj ker mračen položaj obisk Marjinoga fanta, ki je prišel iz Trébeljnega. Razen krompirja in nekaj drugega živeža za Marjo je zame prinesel Darkovo pismo. Gubčeva brigada se je mudila v bližini in Darko je seveda svojemu poštarju pustil zganjeno pisemce. Marja je fanta radostno pripeljala v sobo, da vidi mene in otroka in bo znal lažje opisati, kakšna sva in kako živiva. Z Marjo sta mi tudi pripravila presenečenje. Fant je prinesel s seboj fotografski aparat, da naju bo z otrokom slikal. Darko naju bo videl, prvič bo videl otroka in nič zato, če samo na sliko.

Oblekla sem si sveto bluzo, pred okensko šipo uredila lase, Marja mi je pomagala obleči otroka v najlepšo garnituro in šli smo na dvorišče. Za hišo so po tirihi neprestano drveli vlaki v mesto in iz mesta. Nepregledna vrsta tovornih vagonov, drugi vlak odprt, s topovi in tanki in spet osebni vlak, poln potnikov. Marjin fant je med tem hrupom pripravil aparat, jaz pa sem iskala položaj, da bova na sliko čim lepša. Rekla sem si:

„Na, tu naju imaš. Dve trofeji; privadi se na to. Pogledj ga, kako polna lička ima, kako se že smeje, kako velik fant je. Rad naju imej in ne smeš pasti. Ostani živ, ker nas čaka lepo, skupno življenje.“

Take naivne misli so mi rojile po glavi, ko se je Marjin fant trudil, da bi naju ujel v objektiv. Na oknih bloka se je pojavilo nekaj žilj, na katere se nisva dosti ozirali. Ni napravil samo en ali dva posnetka, kakor sem si predstavljala, ampak je posnel cel film. Mene z otrokom v različnih pozah, otroka samega in Marjo z otrokom v naročju.

Pisma nisem brala prej, dokler nisem ostala sama. Ko je fant odšel, je prišla k meni še Marja, ki jo je začelo skrbeti, če je prav, da me je fotografiral. Če bi mu vzeli aparat, bodo imeli mojo sliko.

„Eno več ali manj, je vseeno,“ sem se pošalila. „Darko si bo lahko predstavljaj, kaj ima.“

Ves dan sem bila sama. V miru sem položila otroka v košarico zraven žimnice, ki jo je medtem prinesla z Vodnikove

Katja. Če bi bil moj fant večji, bi ob pismu užival z menoj. Tako pa sem se večkrat zatopila v branje sama:

„Draga Ana!

Toliko skrbi me je rešilo Tvoje pismo z dne 18. 4. 1943. Kako srečen sem. Za Tvoje veliko trpljenje bi te rad objel, medtem bi mi pa morala dosti, zelo dosti pripovedovati o svoji težki poti, na kateri si se znašla z malim Darkom. Zdaj se je vse spremenilo. Nikomur nisem izdal najine skrivnosti. Če le morem, grem kam, kjer sem lahko sam in takrat sem pri vama. Na rokah bi najrajši nosil Tebe in otroka. Paziti moraš, da vaju ne bodo odkrili. Želim, da bi si čimprej opomogla. — Kaj naj Ti pišem o sebi. Moje misli so sedaj vedno pri vama. — Prosim, piši moj naslov s črnilom, ker se med prenašanjem drugače zbršje. — Kakšen je otrok, za katerega ni morem verjeti, da se mi je rodil, da živi in da se Ti hrani na prsih? Če boš slišala, da so bile na Dolenjskem borbe, se ne boj. Vedno misli na vaju in vaju poljublja

Darko.

Mali Darko se je lepo razvijal, pridobival je na teži in se bližal šestemu kilogramu. Rad se je smejal, živahno je opazoval skromen svet okrog sebe in upala sem, da bo s svojim trdnim zdravjem vsemu kljuboval. Smešen je bil naš orjak pri tehtanju na vlečnici, kakor so rekli tehtnici, ki si jo držal v rokah. Zavezale smo ga v plenico kot čulo, zadrgnile vozeli in ga obesile na kavelji. Prepričana sem bila, da je fant podedoval po mami in Darku trdno zdravje, saj nama v hribih ni mogel do živnega ne mráz, ne lakota, ne strah. Večkrat sem pomislila, kako sem se med nosečnostjo bala za otroka, kakšen bo, saj sem ga nosila po hostah, lačna, utrujena, negotova, kaj bo prinesel jutrišnji dan. Nikoli se nisem mogla znebiti občuteka, da bom jaz kriva, če bom spravila na svet spačka. Očital mi bo. Mogoče bo tak, da se tega niti ne bo zavedal. Ko sem ga ob rojstvu zagledala v primarnih rokah pomoderlega in se ni ganil, me je spreletel isti občutek krivde. Čemu, čemu sem ga spočela!

Zdaj pa leži v košarici cel orjak z napetimi lički in se kar naprej posmehuje mojemu strahu. Izmed partizanskih zdravnikov se spominjam dr. Gala Petra pod Snežnikom. Edini je zaupal mojemu zdravemu organizmu in skrivnostnim zakonitostim narave. Nič ni kolebal. Bil je proti splavu, o katerem sva z Darkom razmišljala. Mlada sva, vojne bo kmalu konec in tedaj si ne bi odpustila, če bi še odrekla otroku, je dejal. In dalje: koliko mater rojeva v težjih okoliščinah, v požganih domovih, v internacijah, zaporih, brez pravega

upanja v bodočnost. Vedno me je potihem spremljala njegova misel. Tako prav je imel.

Obiskala me je Vida, ki je bila še vedno sekretarka partije svojega rajona. Našla me je srečno. Moja notranjost se je odmaknila od vojnih tegob, ki so jih morale prenašati one. Misli so se osredotočile na košarico poleg mene na tleh. Samo v otroku sem iskala svoj smisel življenja.

Vida me je razumela. Ob pogledu na mojo srečo so se ji obudili spomini na Slavka. Ni mogla vzdržati, da ne bi obiskala njegove matere. Komaj ji je prikrila resnico o Slavku. Mati jo je sprejela kot svojega otroka. Od prvega trenutka, ko jo je Slavko pripeljal, jo je imela rada, zdaj pa se je ta ljubezen še stópnejvala. Pred nekaj dnevi ob enem takih obiskov v kavarni so nenadoma vdrli v lokal Italijani, začeli so vse goste legitimirati in preiskovati. Vida se je znašla v pasti. Naglo si je pripasala bel predpasnik, začela v kuhinji brisati posodo in nihče se ni zmenil zanjo.

Spet sem čutila, da sem tu varna z otrokom. Moj svet se je ob njem začel in končal. Vida se otroka ni mogla nagledati. Ni mogla, da se ga ne bi dotaknila, ga poljubila, mu prišla in dvignila ročico. Take so bile vse.

Prišla je Helena. Samo enkrat je bila pri meni, odkar sem se vrnila na Predovičevo in to kmalu po mojem prihodu, da bi disciplinirala svojo teto Jožo, a ji tega ni bilo treba. Ni bilo sence živahnosti in običajne razigranosti v njej, ni se sklonila k otroku, ni me pozdravila z „mami“, ni se zanimala, če kaj potrebujem. Bleda se je naslonila na steno in buljila predse.

Bila sem prepričana, da je na cesti doživela kako nevarnost, od katere si spet ne more opomoči. Ni se spuščala v najin pogovor z Vido, dokler ni nazadnje suho, trdo dejala:

„Mamo so ubili.“

Ni jokala. Niti ena solza se ni zalesketala v njenih očeh. Dolgotrajne slutnje so jo pripravile na ta trenutek. Z neko čudno notranjo močjo je prenašala novice, zdaj dokončno resnično. Povedala je, da so mater ubili že med roško ofenzivo julija 1942, torej pred enim letom. V vasi, kjer je učiteljaval Helenin oče Matjaž, so tedaj postrelili njo in dvajset vaščanov in jih zakopali v skupnem grobu. Pred nekaj dnevi so grob odkopali, njeno mater pa spoznali po majhnih čevljih. Imela je namreč izredno mahna stopala.

Helena je govorila suho. Z Vido ji nisva mogli kaj reči v uteho, ker bi bilo odveč. Dovolj ji je bilo, da nama je to povedala.

(Nadaljevanje prithodnjic)

AVTOSPEEDWAY

V Gornji Radgoni nastopili Avstrijci

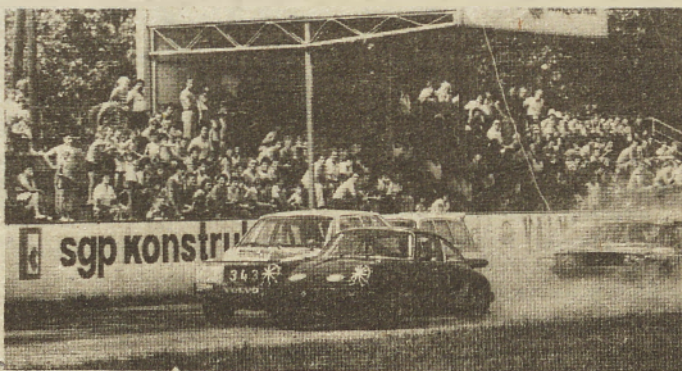
DVA RAZBITA AVTOMOBILA, A BREZ POŠKODB TEKMOVALCEV

Na stadionu Bratstva in enotnosti v Gornji Radgoni je 31 avtomobilistov iz sosednje Avstrije nastopilo na zanimivi avtospeedway tekmi. Avtomobilisti so bili razdeljeni v dve kategoriji in sicer po jakosti avtomobilov. Blizu 2000 gledalcev je videlo hitrejšo vožnje na treningu kot pa na uradnem tekmovanju. Hack Wolfgang je namreč na Alfi 2000 na treningu peljal celo 103,92 km na uro. Na glavni dirki pa so v kvalifikacijskih vožnjah za finale najboljši tekmovalci dosegali hitrosti okrog 99 km uro. Erich Zengeren iz Gradca je na Porscheju bil najhitrejši z izidom 99,29 km uro. 1000 metrska peščena steza v Gornji Radgoni, ki je po nekaj letih spet prenašala bremena štirikolesnikov je dobro prestala novo športno

disciplino. Sicer pa je na avtospeedwayu bilo razbitih tudi več stekel predvsem prednjih, dva avtomobila so morali odpeljati s steze a k sreči ni bilo nobenih poškodb tekmovalcev. Škoda, da niso v Gornji Radgoni nastopili tudi Jugoslovani ampak zgolj Avstrijci. Organizatorji so nam povedali, da so Ljubljančane povabili a jih ni bilo — domačini pa niso smeli na progo, ker nimajo tekmovalnih licenc. Kot kaže je sodelovanje med društvom AMD Gornja Radgona in St. Peter iz Avstrije dobilo trdnjšo podlago za prihodnje, kar obeta še več takšnih dirk na peščeni stezi v Gornji Radgoni.

Rezultati:
do 1200 ccm: 1. Josef Liebman (Gamlitz, Alfa 2000) 204,74 (p. h.

89,15), 2. Karl Posinger (Fladnitz, BMW 2002 Tii) 205,06, 3. Karl Gruber (St. Peter, Citroen CX) 205,72.
nad 1200 ccm: 1. Feliks Paiier (Birkfeld, BMW 2002) 196,99 (p. h. 92,68), 2. Erich Zengeren (Gradec, Porsche 911 SC) 197,71, 3. Hubert Friedl (St. Peter, Volvo Turbo) 203,29. Tonček Gider

Športni utrip Pomurja

Približno 6000 gledalcev je v soboto in nedeljo lahko v Pomurju spremljalo štiri dokaj kvalitetne športne prireditve. Organizatorji so pripravljali prireditve brez dogovora med seboj, kajti majhen pomurski prostor težko privabi gledalce na vse prireditve hkrati v zadovoljstvo organizatorjev. Upajmo, da bo v prihodnje več dogovarjanja med športnimi društvi. Vse prireditve pa so kljub vsemu imele svoje značilnosti.

JOŽE MESARIČ, predsednik športne komisije pri AMD Gornja Radgona: „Avtospeedway je novejša zvrst moto športa s katerim smo želeli popestriti dogajanja na stezi v Gornji Radgoni. Letos je odpadla prva dirka za odprto državno prvenstvo v speedwayu za posameznike zato smo hoteli izkoristiti našo stezo za avtospeedway. Do takšne prireditve smo prišli družno z društvom ST. Peter iz sosednje Avstrije s katerim vzdržujemo dobre prijateljske stike.“

ŠTEFAN KEKEC, letošnji državni prvak v speedwayu, član AMD Gorenje/Varstoj: „Dirka mi je bila všeč a me je kar mikalo, da bi šel na stezo. Tekmovalci so vozili prepočasi, gume so imele preozke za kakšne boljše dosežke. Mislim, da je prireditev za Pomurce prijetna poživitev, vendar je škoda da nimamo domačih tekmovalcev. Med gledalci pa se nisem najbolje počutil in sem bolj zadovoljen ko sedim in drvim z mojim jeklenim konjičkom.“

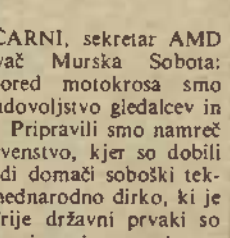

TONČEK GRAH, predsednik društva ljudske tehnike Rogoščici: „Za četrtič smo pripravili mednarodno srečanje modelarjev za radijsko vodene čolne. Tokrat smo imeli v gosteh 10 Avstrijevcev med njimi tudi Gerda Laknerja, ki je bil doslej 2 krat državni prvak in tekme z njim so seveda vzpodbudne za naše tekmovalce. Škoda, da je naš najboljši tekmovalc Obal trenutno pri vojakih, tako da nismo mogli poseči v borbo za tekmovalne dosežke z modeli.“

JANEZ SEVER, predsednik Brodarskega društva Mura Krog: „V kajakaštvu še vedno prevladuje stara generacija, ki se ne da. Matakovič iz Zagreba je zmagal tudi na Muri čeprav je imel konkurenco v mladih tekmovalcih. Naši mladinci pa so že zelo dobri. Izkazali so se Borovič, Kares in Titan, ki bodo zagotovo ob vztrajnem delu še napredovali. Za našo kajakaško prireditev Mura 82 je bilo tudi tokrat veliko zanimanje med tekmovalci in gledalci, kajti naši stari znanci so bili kljub dopustniškemu času spet med nami ob valovih reke Mure.“

FRANC ČARNI, sekretar AMD Stefan Kovač Murska Sobota: „Dvojni spored motokrosa smo izpeljali v zadovoljstvo gledalcev in tekmovalcev. Pripravili smo namreč slovensko prvenstvo, kjer so dobili priložnost tudi domači soboški tekmovalci in mednarodno dirko, ki je navdušila. Trije državni prvaki so prikazali vse mojstrovine tega drznega športa. Odkar pripravljamo motokros v Mačkovecih nismo uspeli pripraviti tako kvalitetne dirke kot je bila nedeljska in upamo, da bomo s takšnimi prireditvami tudi v prihodnje zadovoljevali gledalce v Pomurju.“

KANČEVCI

Tekma z vojaško puško

Ob 25 letnici strelske družine Goričko v Kančevcih je bilo tekmovanje z vojaško puško na katerem je sodelovalo 31 ekip. Rezultati: ekipno: 1. DRŠI Murska Sobota 205, 2. Mura 196, 3. Teritorialna obramba M. Sobota 165, 4. LD Bogojina 156, 5. GD Fokovci 143 in posamično: 1. Senčur (DRŠI) 82, 2. Jonaš (TO M. Sobota) 75, 3. Weindorfer (DRŠI) 74, 4. Horvat (Mura) 5. Siftar (Mura) oba 70 krogov.

HOKEJ NA TRAVI

Pomurje—Kairo 0:5 (0:2)

V zanimivem mednarodnem hokejskem srečanju v Murski Soboti so večkratni državni prvaki iz Egipta zaslužno premagali Pomurce. Ob zmagi gostov je potrebnost zapisati, da so se Pomurci dobro držali do 31. minute, ko je bil izid 0:0. Sele v zadnjih štirih minutah prvega polčasa je domačin zmanjkalo moči in Kairčani so dosegli dva zadetka. V drugem delu so bili gostje mnogo boljši in so z devetimi državnimi reprezentanti zaslužno zmagali. Strelci zadetkov za Police Sport Union: Hesham v 31., Aiman v 35., Yeava v 46., Fadel v 50. in Mohamed v 52. minuti. Tekmo sta vodila Saef (Egipt) in Ivič (Jugoslavija). Hokejisti Pomurja pa so nastopili v naslednji postavi: Cipot, Črnko, Banič, Kuhar, Kerčan, Kolar, Mesarič, Zelko, Janža (Fujs), Fule (Vučak), Gostonj.

NOGOMET

Olimpija zopet v Bakovecih

Slovenski nogometni prvotlač Olimpija iz Ljubljane, ki ima v Bakovecih klub prijateljev, bo ponovno prišla v Bakovce na priprave za novo tekmovalno sezono. V tem času bodo odigrali tudi nekaj tekem. Tako bo že 27. julija nekaj tekem v Kairčani so dosegli dva zadetka. V drugem delu so bili gostje mnogo boljši in so z devetimi državnimi reprezentanti zaslužno zmagali. Strelci zadetkov za Police Sport Union: Hesham v 31., Aiman v 35., Yeava v 46., Fadel v 50. in Mohamed v 52. minuti. Tekmo sta vodila Saef (Egipt) in Ivič (Jugoslavija). Hokejisti Pomurja pa so nastopili v naslednji postavi: Cipot, Črnko, Banič, Kuhar, Kerčan, Kolar, Mesarič, Zelko, Janža (Fujs), Fule (Vučak), Gostonj.

MOTOKROS — DVE ZANIMIVI PRIREDITVI V MAČKOVCIH

Zmagal Avstrijec Frauwalner

Prizadevni člani AMD Stefana Kovača iz Murske Sobotice so v Mačkovecih na Goričkem pripravili dve privlačni motokros prireditvi. V soboto je 42 tekmovalcev iz Slovenije nastopilo na 5. dirki za slovensko prvenstvo v razredu 50

(Lukovica) 36 točk ... 8. Hajdinjak 29, ... 13. Rogan 22, 24. Nemeč 10, 31. Kozar 6, 32. Bratuša (vsi Murska Sobota) 5 točk. Ekipno: 1. Orehova vas 133, 2. Slovenija avto 127, 3. Murska Sobota 72 točk.

2500 gledalcev je v nedeljo spremljalo v Mačkovecih mednarodno dirko v motokrosu

in 125 ccm, naslednji dan pa je 44 tekmovalcev iz Avstrije, Švedske, ZR Nemčije, CSSR, Švice, Grčije, Italije in Jugoslavije nastopilo na dirki v razredu 250 ccm. Predvsem na nedeljski mednarodni dirki so gledalci prišli na svoj račun, kajti nastopili so kar trije državni prvaki: avstrijski, švicarski in jugoslovanski. Zmagal je povsem upravičeno avstrijski državni prvak Frauwalner, ki je zmagal v obeh vožnjah. Na mednarodni dirki je edini domačin Janez Mlinarič v močni konkurenci osvojil solidno 25. mesto.

Mednarodna dirka — 250 ccm: 1. Frauwalner (Avstrija) 40 točk, 2. Etberg 37, 3. Johanson (oba Švedska) 35, 4. Nifcermaier (Italija) 35, 5. Glogovič (Jugoslavija) 34 ... 10. Predan 27, 11. Pančur 24, 13. Sinkovec 22, 21. Špiljar 12, 22. Šegula 11, 23. Krec 11, 24. Krištof, 25. Mlinarič (vsi Jugoslavija) 8 točk. Tonček Gider

Športni drobiž

MURSKA SOBOTA — Čeprav ta čas nogometaši republiških lig počivajo, pa je že znano, da se bo novo prvenstvo začelo 22. avgusta. MURSKA SOBOTA — Včeraj se je začelo slovensko padalsko prvenstvo za mladince in člane, ki bo zaključeno v nedeljo. ANDREJCI — V nedeljo bodo v teni kraju ob 10. uri pripravili vaskne igre za območje krajevne skupnosti Martjanci.

MODELARSTVO — 22 TEKMOVALCEV NA LEDAVSKEM JEZERU

Nastopil tudi evropski prvak

Na Ledavskem jezeru v Kraških je 22 tekmovalcev iz Avstrije in Slovenije nastopilo na mednarodnem tekmovanju radijsko vodenih čolnov. Domačini so nastopili oslabljeni, kajti njihov najboljši tekmovalc Obal je trenutno v JLA, drugi tekmovalc Grah pa ni imel pripravljene modela za takšno tekmovalno prizkušnjo. Največ zanimanja je bilo med gledalci in tekmovalci za Gerda Laknerja iz Weidkircha v Avstriji, dvakratnega evropskega prvaka pri elektronskih modelih. Mednarodna dirka v Kraških je bila že četrta, organizator Društvo ljudske tehnike Rogoščici pa jo je pripravilo vrneno. Zmagovalci po kategorijah:
F—1: Burkelje (Ljubljana), F—1 (nad 1 kg): Lakner (Feldkirch, Avstrija), F—1 V: Štebej (Ljubljana), F I V 5: Windisch (Gleisdorf, Avstrija), F I V15: Koller (Gleisdorf), FSR 3,5: Windisch, FSR 15: Tretnak (Gleisdorf).

Tradicionalna tombola

Lendavsko avto moto društvo Gorenje-Varstoj, ki je v zadnjih letih zelo razvilo speedway, saj njihovi tekmovalci nastopajo v prvi in drugi ligi za državno prvenstvo in posegajo po najvišjih mestih, društvo pa se je uveljavilo tudi kot odlični organizator najzahtevnejših mednarodnih tekmovanj. Organizira vsako leto tombolo z namenom, da si zagotovi potrebna sredstva za nemoteno delo. Tako Lendavčani priredijo 18. julija 1982 ob 13. uri na rekreacijskem centru v Petišovcih že četrtič tradicionalno tombolo. Letos so se odločili za posebno veliko tombolo, saj je med glavnimi dobitki kar deset avtomobilov in pet traktorjev. Pri organizaciji tombole bodo prostovoljno sodelovali člani avto moto društva.

40 KAJAKAŠEV NA REKI MURI

Krožanom šest posamičnih zmag

Na reki Muri je Brodarsko društvo Mura iz Kroga pripravilo tradicionalno kajakaško tekmovanje Mura 82 na katerem je sodelovalo 40 kajakašev iz Hrvaške in Slovenije. V soboto so tekmovalci vozili na 700 m dolgi progi z 19 vratci slalom, v nedeljo pa na 8 km dolgi progi od mosta v Petanjcih do čolnarne v Krogu še v sputu. Čeprav domača ekipa ni bila popolna, manjkala sta Varga in Činč, ki sta v JLA so bili domačini vseeno uspešni. Krožani so osvojili šest posamičnih zmag, kajakaši Varteksa so bili najboljši trikrat, dve zmagi pa so si priveslali tekmovalci Rade Končarja iz Zagreba. Rezultati:

Slalom: K—1 pionirji: 1. Borovič 118, 2. Karas (oba Mura) 128, 3. Detič (Hrastnik) 137; mladinci: 1.—2. Titan in Meolič (oba Mura) 106, 3. Sever (Rade Končar); člani: 1. Matakovič (Rade Končar) 100, 2. F. Titan (Mura) 101, 3. Ivanovič (R. Končar) 113; članice: 1. Marinkovič (R. Končar) 305; C—1 mladinci: 1. Drakšič (Slavija) 147, 2. Všnjovič 181, 3. Veljko (oba Varteks) 202; C—2 mladinci: 1. F. Titan — M. Karas (Mura) 181, 2. Tomašek — Tomašek (Varteks) 207.

Spust: K—1 pionirji: 1. Karas 23,54, 2. Borovič (oba Mura) 24,21, 3. Mihoci (Hrastnik) 24,50; mladinci: 1. A. Titan 23,52, 2. Meolič 24,26, 3. Kumin (vsi Mura) 25,46; člani: 1. D. Stradar (Hrastnik) 23,56, 2. Hrštic (Hrastnik) 26,11; turisti: 1. Bine Čizman (Rašica) 26,35, 2. Kuhar (Mura) 28,28, 3. Boštjan Čizman (Rašica) 2 33,12; C—1 mladinci: 1. Všnjarič 26,59, 2. Miliham (oba Varteks) 27,43; C—2 mladinci: 1. F. Titan — M. Titan (Mura) 26,34, 2. Tomašek — Tomašek (Varteks) 26,56, 3. J. Mataj — A. Mataj (Mura) 27,39.

C—2 turisti: 1. Kocijer—Kaniški (Varteks) 27,39, 2. Škraban—Kous (Mura) 29,09. Tonček Gider

NAMIZNI TENIS — I. ZVEZNA LIGA

Kako naprej

Po nekajetnem nastopanju v I. zvezni ligi so dali Sobočani tej konkurenci spet slovo, čeprav po dveh odličnih uvrstitvah v zadnjih dveh letih — obakrat 6. mesto — tega ni nihče pričakoval. Vendar je splet okoliščin — kompletna prva ekipa Kovač, Horvat in Pavič je odšla v vojsko — pripeljal Sobočane v položaj, ko so ekipo na silo sestavili, pri tem pa se niso imeli najbolj srečne roke. Ob Serčerju in Verenu, ki sta edina že imela nekaj izkušenj v zvezni ligi, bi naj bila mlada Maras in Likar, sicer brez izkušenj, v pomoč, vendar še daleč nista izpolnila pričakovanj strokovnega vodstva.

Po začetnih neuspehih je tudi padla volja do dela in trojica Maras, Likar in Veren je po prvem delu tekmovanja skoraj prenehala redno trenirati in ker je strokovno vodstvo sklenilo, da bodo igrali samo tisti, ki bodo redno trenirali, je v drugem delu vključilo v ekipo svoja najboljša mlada igralca Dušana Kovača in Mirana Močana in ob koncu še nekaj mladih ter Vargo, ki pa zaradi daljše odsotnosti od tekmovanja ni pokazal tistega kar se je od njega pričakovalo. Uspešno nastopanje v zvezni ligi zahteva od igralcev veliko treninga in samoodpovedovanja na kar pa vsi igralci niso bili pripravljeni in bo moralo vodstvo kluba napraviti temeljito analizo zakaj je bilo tako. Še največ koristi od igranja sta imela Kovač in Močan, ki sta precej izboljšali kvaliteto svoje igre, posebno pa je še treba pohvaliti Močana, ki je s petimi zmagami prijetno presenetil in dal vedeti, da se razvija v dobrega igralca od katerega si lahko ob temeljitom delu v prihodnje veliko obetamo, škoda je le, da strokovno vodstvo ni vključilo oba igralca v tekmovanje že prej. Sobočani so tako brez osvojenih točk izpadli iz lige kar se jim je pripetilo tudi ob svojem prvem nastopu v prvi zvezni ligi, vendar kot takrat, tudi zdaj računajo s hitrim povratkom v konkurenco najboljših. Sicer pa je v ligi nastopilo 10 igralcev, ki so imeli naslednji score: Serčer 9:25, Močan 5:22, Veren 4:14, Maras 4:20, Likar 2:18, Kovač D. 0:14, Varga 0:13, Zdravec 0:6, Benkovič 0:3, Kuzma 0:3.

Verjetno je v tem trenutku mnogo bolj pomembno kako bodo Sobočani igrali v drugi zvezni ligi kjer konkurenca sploh ni slaba in lahko mirno trdimo, da s to ekipo, ki je zdaj ostala, bi se težko obdržali tudi v tej konkurenci. Sobočani z gotovostjo več ne računajo na Marasa in Likarja, pa tudi Veren je verjetno dal slovo namiznemu tenisu. Trojica Kovač, Horvat in Pavič se septembra vrača iz vojske, vendar je danes popolnoma neznan kdo od te trojice bo še igral za Sobočane. Nobena skrivnost ni, da si osrednja republiška selekcija Olimpija želi pridobiti v svoje vrste Kovača in Paviča, da je igranje Horvata naprej še vprašljivo. Z gotovostjo se lahko računa na trojico Močan, Serčer, Kovač D. in še nekaterimi mlajšimi, vendar je to premalo in preslabo za uspešen nastop v drugi zvezni ligi. Vodstvo kluba tako čaka pred jesenskim začetkom tekmovanja težka naloga, da iz igralcev, ki so še vedno registrirani za klub sestavi ekipo, ki se bo vsaj zanesljivo obdržala v ligi, če se že ne bo potegovala za višjo uvrstitev. Vsakršno podcenjevanje tekmovanja v drugi ligi bi lahko imelo za posledico tudi izpad iz te konkurence, kar bi pa bil nedvomno velik udarec namiznemu tenisu v naši občini.

Končna lestvica:

Spartak	18	18	0	127:35	36
Vjesnik (—1)	18	15	3	106:56	29
Vojvodina (NS)	18	11	7	100:62	22
Olimpija	18	10	8	96:66	20
Partizan	18	9	9	88:74	18
Bosna	18	9	9	81:81	18
Vojvodina (BG)	18	9	9	67:95	18
Industrogradnja	18	6	12	67:95	12
Maribor	18	4	14	51:111	8
SOBOTA	18	0	18	32:135	0

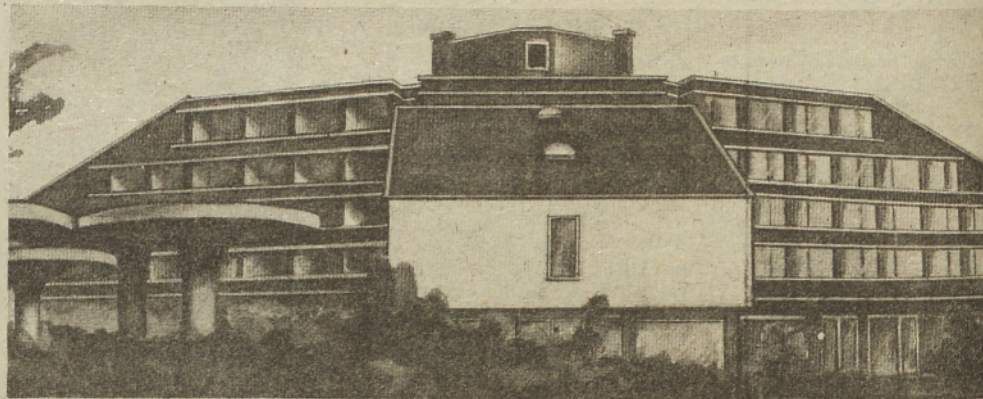
Moravske toplice

Moravske toplice so najmlajše slovensko naravno zdravilišče. Medtem, ko imajo mnoga druga slovenska zdravilišča že dolgo tradicijo, sloves in lastne izkušnje, lahko rečemo za Moravce, da se zaradi svoje specifičnosti ne morejo nasloniti izključno na izkušnje v razvoju drugih zdravilišč, ampak morajo iskati svojo lastno pot za svoj nadaljni razvoj in obstoj.

Zdravilišče je nastalo leta 1960, ko so pri iskanju nafte odkrili v globini 1400 m termalno vodo. Temperatura vode na vrtini je 72 stopinj C, v štirih bazenih, največji s prostornino 900 m, pa od 36 do 38 stopinj C. V bližini ba-

nekaterih kožnih in ginekoloških obolenj. V bližini je zgrajeno lično vikend naselje v karakterističnem panonskem stilu, s 150 ležišči. Gostom je na voljo tudi bivanje v privatnem aranžmaju s preko 200 posteljami. Za

Za šport in razvedrilo je gostom na voljo motel »Čarda« v Martjancih oddaljenih 3 km, s cigansko godbo in štiristeznim avtomatskim kegljiščem. Tudi za izlete in ogled znamenitosti je poskrbljeno. Tako prirejajo vrsto izletov po Pomurju z ogledom kulturnih in zgodovinskih znamenitosti, lončarske obrti v Filovcih, kmečkega turizma in degustacij vin v prekmurskih zidanicah in vinskih kleti v Ljutomeru, Gornji Radgoni (šampanjska klet) itd. Obilna perjad v okolici in bližnji ribnik pa razveseljujeta lovce

Novi hotel B kategorije TERMAL s 252 ležišči.

zidovih. V smeri Lendave pa so Filovci, ki slovijo po »črni« lončarstvu. Tukaj in v okolici je zelo razširjeno tudi pletenje (s pšenično slamo) »družnjekov«. Po povratku iz izletov pa čakajo na goste že kuharji z različnimi specialitetami kot so prekmurske palačinke, moravska plošča, prekmurska gibanica, kmečki narezek, domača šunka s hrenom in kisto smetano, moravska kava itd.

Naslednja etapa v razvoju je novi zdraviliški objekt, hotel B kategorije TERMAL

s 252 osnovnimi in 74 pomožnimi ležišči. Lociran je tako, da pogojuje najkrajšo pokrito komunikacijo med objekti, ker so med seboj funkcionalno povezani. V novem hotelu bo prostor za diagnostiko in laboratorijsko dejavnost. Z lastnim zdravstvenim kadrom bo dvignjena kvaliteta zdravstveno-terapevtskih uslug. Za počitek gostov pa bo na razpolago tudi solarij, pedikerski in frizerski salon, prodajalna spominkov, družabni prostori, skratka tisto,

kar je potrebno za prijetno počutje gostov. Je pa še nešteto možnosti, ki bodo vaše bivanje v hotelu TERMINAL še bolj popestrile. To so številne oblike rekreacije in številne prireditve skozi vse leto.

V športnem parku, v neposredni bližini Hotela, bodo igrišča za tenis, balinanje in strelišče. Lahko si izposodite kolesa in se podate na kolesarske poti. V bližnjem gozdu so trimska steza in lepo urejene sprehajalne poti.

Lično urejeno vikend naselje v tipičnem prekmurskem stilu — objekt v katerem je zares prijetno bivati.

zenov s termalno vodo se nahaja tudi rekreacijski bazen z navadno vodo. Termalna voda, v bazenih in kopalnicah, je primerna za zdravljenje lokomotornega sistema, degenerativnih obolenj sklepov, vegetativne nevroze, motenj metabolizma in

vse tiste, ki pa so ogreti za šotorjenje in kampiranje, stoji v toplicah tudi kamp, opremljen z vsemi potrebnimi priključki in sanitariji z zmogljivostjo 150 oseb. Z razširitvijo tega objekta bo kapaciteta razširjena na 300 oseb.

in rišiče. V bližnjih Martjancih stoji znana gotška cerkev, a v 10 km oddaljenem Selu romanska rotunda iz 13. stoletja, kateri je po mnogih prezidavanjih vrnjena prvotna podoba in lepota. Posebno pozornost zaslužijo freske na

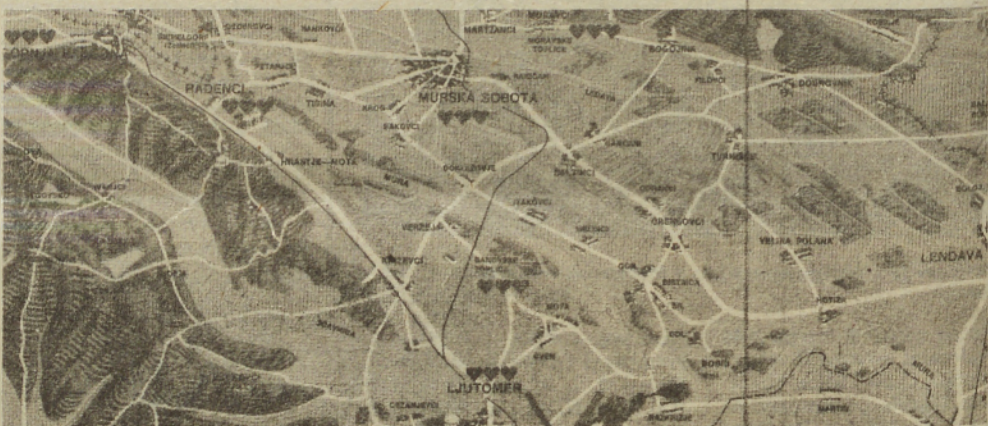
CENE:
Penzion v sezoni 570 din, izven sezone 440 din (dvo-posteljnica s kopalnico). Polpenzion v sezoni 490 din, izven sezone 380 din. Cena sobe (dvo-posteljnica s kopalnico) 820 din v sezoni in 640 din izven nje. Kamping — cena po osebi 60 din, električni priključek 35 din. Nekateri zdravstveni uslugi: Specialistični internistični pregled 1 210 din, EKG komplet 180 din, obisk dežurnega zdravnika podnevi 190 din, cela masaža 124 din, obsevanje 27 do 48 din. Zdravniški pavšal na dan pa znaša 140 din.

Zdravilišče Radenci — 100 let

Letos mineva točno 100 let odkar so v Radence na zdravljenje prispeli prvi bolniki. V teh letih razvoja so Radenci postali svetovno znano zdravilišče za zdravljenje bolezn

vljenje tkiva dlesni s pomočjo masaže z mineralno vodo po Weissenfluu in funkcionalno diagnostično obdelavo srca in krvnega obtoka. Za diagnostične potrebe

igrišča, steza za balinanje, mini golf, igrišči za košarko in odbojko, trim steza, kegljišče, odprti olimpijski bazen in pokriti bazen, v katerem se opravljajo tudi deli

Ce smo za Radence rekli, da so center zdraviliško-gostinske dejavnosti Pomurja, potem lahko za hotel RADIN trdimo, da je srce vsega kar se tu dogaja. S svojo arhitekturo se lepo ujema z valovito pokrajino ob Muri. Osem nadstropij B kategorije ima na voljo 144 sob, šest nadstropij A kategorije pa 137 sob. V obeh delih se nahaja še skupno 15 apartmajev. Hotelski del je s hodnikom povezan s pokritim bazenom, fizioterapijo, saunami, zdraviliškim domom, ordinacijami in ostalimi prostori v sklopu zdravstvenega dela zdravilišča.

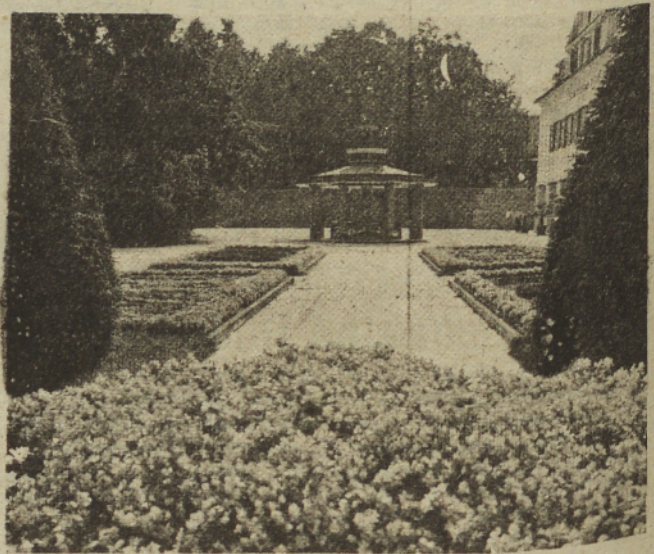
V hotelu je sodobna restavracija, kavarna z aperitiv barom, nekoliko TV sob, trgovina, razstavn salon, kozmetični, frizerski in pedikerski salon. V RADINU ni

nikoli dolgčas. Lahko se odpravite na sprehod, sodelujete v zabavno-športnih igrah, tovariških srečanjih ali pa obiščete kavarno PARK, ki stoji v samem središču bujnega parka.

Nikakor pa ne smemo pozabiti še eno prednost hotela RADIN, namreč na bogato opremljeno kongresno dvorano v kateri potekajo poleg kulturno-zabavnih prireditev tudi kino predstave in različna predavanja ter seminarji. Razen velike z 200 sedeži opremljene dvorane z pet kanalno napravo za simultano prevajanje so gostom na voljo še tri manjše konferenčne dvorane s približno 80 sedeži. Za delovne prostore je poskrbljeno še v stekleni dvorani, kmečki sobi in salonu v Ljubljanskem domu.

Udeležencem seminarjev nudi zdravstvena služba posebno internistično ponudbo in sicer s povdorkom na pregledu najvažnejših funkcij organizma — rizičnih faktorjih: krvni pritisk, sladkor, maščobe, sečno kislino v krvi, telesno težo, nezdrave navade ipd. Radenci služijo kot izhodiščna točka za mnoge izlete po Pomurju. Pohorju in v mesta z bogato kulturno in zgodovinsko preteklostjo. Če vas zanima kdo ima najstarejšo steklenico vina v Sloveniji, kakšen je največji goblen v Jugoslaviji, kako se pripravlja prekmurska gibanica, kakšno meso se uporablja za bograč, pridite pridružite se številnim gostom, ki so že bili in bodo še prišli v Radence po odgovor in poleg zdravljenja tudi na odhiti.

CENE:
Penzion v hotelu Radin od 559 do 776 din odvisno od sezone za dvo-posteljno sobo. Zdraviliški domovni penzion od 481 do 621 din odvisno od sezone doma za dvo-posteljno sobo. Apartmaji od 1000 do 1500 din. Zdravstvene uslugi: Specialistični pregled 196 din, EKG komplet 250 din, obisk dežurnega zdravnika podnevi 280 din, kompletna ergometrijska obdelava 1250 din, obsevanje od 35—60 din, podvodna masaža 170 din.

Naravno zdravilišče Radenci

Hotel Radin A in B kategorije

srca in ožilja, vnetij urinskih poti, ledvičnih kamnov, nevrovegetativnih motenj in motenj v prebavi. Danes so se Radenci razvili v moderno zdravstveno rehabilitacijsko ustanovo in moderni turistični center. V zdravstveni ponudbi so specializirani za: rehabilitacijo bolnikov po prenehanju infarktu, angine pectoris in povečanega krvnega pritiska, rehabilitacijo in zdravljenje bolnikov z degenerativnimi obolenji srca, rekonvalescentov srčnih bolnikov pred in po operaciji srca in ožilja, rehabilitacijo pri obolenjih diabetikov, bolnikov z vnetji ledvic, mehurja in sečnih poti, preventivo arteriosklerotičnih obolenj koronarnih arterij, redukcijo telesne teže, zdra-

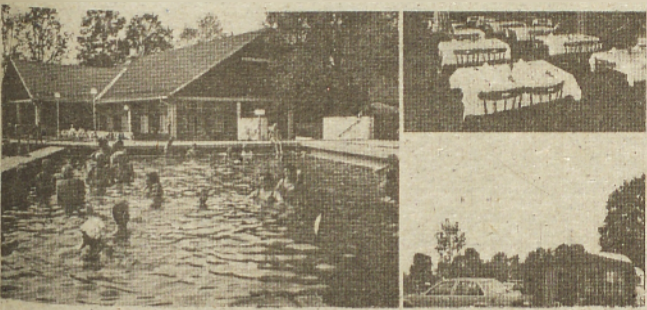
rehabilitacijskega programa. Vse kar se dogaja v zdravilišču je povezano z zdravstveno vzgojo in racionalnim izkorščanjem prostega časa. Tu so predavanja, glesbene in kulturne prireditve, likovne razstave, čajanke, izleti itd. Zdravilišče ima stalno 24-urno zdravstveno službo s prisotnostjo dežurnega zdravnika in medicinske sestre. V zadnjem času je največ pozornosti namenjeno preventivni dejavnosti. V ta namen so organizirani tridnevni preventivni pregledi s posebnim povdorkom na bolnikih srca in ožilja. Letno je pregledanih več kot 2000 ljudi, katerim so v zdravilišču na razpolago tudi vse potrebne stomatološke uslugi.

rehabilitacijskega programa. Vse kar se dogaja v zdravilišču je povezano z zdravstveno vzgojo in racionalnim izkorščanjem prostega časa. Tu so predavanja, glesbene in kulturne prireditve, likovne razstave, čajanke, izleti itd. Zdravilišče ima stalno 24-urno zdravstveno službo s prisotnostjo dežurnega zdravnika in medicinske sestre. V zadnjem času je največ pozornosti namenjeno preventivni dejavnosti. V ta namen so organizirani tridnevni preventivni pregledi s posebnim povdorkom na bolnikih srca in ožilja. Letno je pregledanih več kot 2000 ljudi, katerim so v zdravilišču na razpolago tudi vse potrebne stomatološke uslugi.

Termalna kopališča vabijo

Termalno kopališče Banovci | Termalno kopališče Terma

Termalno kopališče Banovci. Sodobna restavracija in prostor za kampiranje.

Nedaleč od Ljutomera in Radenec, pri zgodovinsko pomembnem trgu Veržej, se nahaja termalno kopališče Banovci. Tudi tukaj je iskanje nafte botrovalo najdbi termalne vode — natrijeve hiperterme — ki blagodejno vpliva na splošno počutje ljudi. Poleg tega je zdravilna za vrsto bolezni lokomotornega sistema, degenerativnih obolenj sklepov, vegetativne nevroze, poškodb, revmatizma in posoperativnih posegov.

Termalno kopališče Banovci ima tri bazene, od katerih sta dva napolnjena s termalno, tretji pa z navadno vodo. Ob bazenu stoji tudi lep prenovljen gostinski objekt s sodobno restavracijo in teraso s skupno 300 sedeži.

Kopališče je opremljeno s potrebnimi garderobami in slačilnicami ter sanitarijami.

V kopališču stoji na razpolago naselje vikend hišic z 31 ležišči. Motoriziranim gostom pa je na voljo tudi prostor za kampiranje kapacitete cca 100 šotorišč, z možnostjo priključitve na električni tok.

Ker je termalno kopališče Banovci predvsem rekreacijskega značaja, je zelo primerno za dopustnikovanje, saj voda, ki je zdravilna za že prej omenjene bolezni.

ne škoduje srčnim bolnikom in bolnikom s težavami ozi-

Neumorni delavci kopališča in Radenske TOZD Jeruzalem Ljutomer pa že načrtujejo razširitev objekta. V bližnji prihodnosti bo zgrajen hotel s 100 ležišči, pokrit bazen, olimpijski bazen, urejena pa bo tudi okolica, na kateri bodo posejana številna igrišča za šport in rekreacijo. Kopališče je odprto od začetka maja pa do konca septembra. Poprečno število gostov pa je 800-1.000 na dan, pač odvisno od vremena in dneva. Za organizirane skupine je predviden popust pri vstopnini.

Se ena novost, ki bo razveselila številne ljubitelje naturalizma. Že prihodnjo sezono bo začel obratovati nudistični kamp, ki bo ločen od sedanjega objekta, vseboval pa bo bazens termalno vodo, sanitarije, bife in vse ostale pritlikline, ki so nujno potrebne.

CENE:

Penzion po osebi in vikend hišica 450 din, celodnevna prehrana 310 din, menu 130 din, kampiranje (cena za avtomobil, osebo, prikolico, kovanje) 110 din, kovanje 45 din, otroci do 14 let 30 din.

Nedaleč od Lendave, v Petišovcih, stoji v čudoviti okolici posejani z številnimi drevesi, termalno kopališče Terme. Tudi tukaj je ob iskanju nafte bruhnila na dan topla termalna voda, za katero je značilna zdravilnost. Tukaj bodo našli svoj mir predvsem revmatični bolniki, zelena okolica pa nedvomno daje prijetno zavetje tudi ostalim obiskovalcem Term, kopalcem, dopustnikom in vnetim kampistom. Sezona kopanja se začne že v maju traja pa do konca septembra.

Ugodne cene, bogata možnost zabave, rekreacije in izletov pa so prednosti za katere se gosti, obiskovalci termalnega kopališča, navdušujejo. Po dogovoru z zdravstvenim domom v Lendavi se gosti lahko dnevno udeležijo tudi fizioterapevtskih vaj. V kompleksu stoji vikend naselje s 23 ležišči, prostor za kampiranje do 40 enot (šotori ali prikolice). Ostali nočitveni del pa se lahko koristi v bližnjem hotelu Lipa v Lendavi. Ob-

Termalno kopališče Terma Petišovci. Lansko leto evidentiranih 58.000 kopalcev.

iskovalcem so na voljo, poleg celodnevne prehrane tudi številni izleti v bližnjo okolico, ki zajemajo gostinsko ponudbo, ogled zgodovinskih in kulturnih znamenitosti Lendave in okolice z degustacijo lendavskih vin. Tukaj naj omenimo tradicionalno Lendavsko trgatvo, ki bo letos tretjo nedeljo v septembru. Organizatorji v ta namen prirejajo številne prireditve, predstavitev običajev, folklorne in kulturne nastope, zabavno tekmovalni program itd.

Tudi v Termi vrli delavci načrtujejo razširitev kapacite-

tet, ob sodelovanju hotela seveda. Termalna voda bo speljana do pokritega bazena v hotel, s tem pa se bodo pogoji in možnosti koriščenja termalne vode v terapevtske in rekreacijske namene bistveno izboljšali. Preusmeritev kopališča po odprtju zaprtega bazena bo ostala še v naprejšezonskega značaja z raširitvijo kamp prostora do 80 enot.

Kopališče TERMA je odprto dnevno od 7. do 19. ure. Restavracija pa do 22 ure. Ob sobotah, ko je na voljo tudi glasba z priznanimi solisti pa do 01. zjutraj.

CENE:

Kampiranje po osebi 75 din, kovanje 35 din dopoldanska 30 din. Otroci upokojeenci in invalidi imajo popust. Mesečna vstopnina 540 din, sezonska 1200 din.

V soboto, 17.7.1982

nastopata v termalnem kopališču Terme ansambla Srebrna krila in Atlantik.

Pomurska zdravilišča in termalna kopališča vabijo

AMD gorenjevarstroj
Lendava

VAS VABI, 18. JULIJA OB 13. URI NA

SUPER TOMBOLO

V REKREACIJSKI CENTER PETIŠOVCI PRI LENDAVI
DOBITKI

OPEL COMODORE — 1 kom.
LADA — 1 kom.
ZASTAVA 101 — 2 kom.
ZASTAVA 125 P — 1 kom.

ZASTAVA 750 — 5 kom.
TRAKTOR
FERGUSON 39 KS — 2 kom.
TRAKTOR MUTA — 3 kom.

in še 3.000 bogatih dobitkov v vrednosti 500.000 din

NUDIMO VAM VOĽA NA ŽARU IN DOMAČA VINA

Tombola bo ob vsakem vremenu!

Kot da opozorila ne zaležejo

4. julija ob 6.30 je voznik motornega kolesa, 18-letni Tomaž Santl, Biserjane 21 b, peljal iz Murske Sobotice proti Gederovcem. V Vanča vasi je pred križiščem proti Tišini vključil smeri kazalec in zavil proti sredini cestišča. Takrat je za njim pripeljal neznan voznik osebnega avtomobila avstrijske registracije, ki je zadel motorista, nakar je le-ta padel po vozišču. Avstrijski voznik je ustavil, prišlo je do prepira, ker pa Santl ni bil poškodovan je neznan voznik odpeljal naprej. Čez čas pa je motorist čutil bolečine v levi roki, zato je iskal zdravniško pomoč v soboški bolnišnici, kjer so ugotovili nalom roke.

6. julija je voznik osebnega avtomobila Jože Magyar, 22 let, Timlini 31, peljal po lokalni cesti skozi vas Trilini proti Petišovcem. Izven naselja je na vozišču opazil ležečo pešakinjo Marijo Bogar, 44 let, iz Timlinov 41. Ker je pripeljal z veliko hitrostjo, ni mogel vozila pravočasno ustaviti in je kljub izogibanju z desnim kolesom ležečo osebo zadel v glavo, ki je poškodbam na kraju nesreče podlegla. Voznik je ustavil šele po 83 metrih vožnje, materialna škoda pa znaša 50 tisoč dinarjev.

Na postaji milice v Ljutomeru je 6. julija Drago Belec, 52 let, iz Ljutomera, Razlagova 16, prijavil, da mu je neznan storilec dan prej vlomil v stanovanje in odnesel 5500 dinarjev. Delavci PM Ljutomer so opravili ogled kraja dejanja in ugotovili, da sta vlomno tatvino storili dve neznanici osebi, za katerima poizvedujejo.

Tega dne je bil oddelek milice na Cankovi obveščen, da je v potoku Kučnica prišlo do pogina rib. Delavci oddelka za zatiranje kriminalitete UNZ Murska Sobota so ugotovili, da je poginilo okrog deset kilogramov rib, v potoku pa so našli tudi velik madež. Zato so vzeli vzorec vode za analizo, opravili pa so tudi biološko-kemično preiskavo poginulih rib. Škodo ocenjujejo na okrog tisoč dinarjev.

Prav tako 6. julija se je pripetila delovna nezgoda v ljutomerskem Tehnostroju. Drago Kraj, 20 let, iz Martina na Muri, je delal na 315-tonski stiskalnici, kjer je stiskal stene za prikolice. Pri delu mu je pomagal delavec Janko Brumen, 24 let, iz Slamnjava. Slednji je s krpo mazal stiskalnico, pri čemer mu je na levi roki stiskalnica stisnila tri prste, ki so jih morali v bolnišnici amputirati.

Do delovne nezgode je prišlo tudi 7. julija ob 10.45 v Križevskih opekarnah v Borejcih 43, kjer se je hudo telesno poškodovalec Stanko Klemenčič, 27 let, iz Ključarovec 45. Na pobudo strojnika Jožeta Vogrinčiča je čistil vodilni valj gumijastega tekočega traka na sušilnici gline. Čistil je za 70 centimetrov dolgo lopatico med tekom tekočega traka. Pri tem je vodilni valj zagrabil za roko Klemenčiča in ga pritisnil na nosilec stene. Hudo telesno poškodovanega so odpeljali v soboško bolnišnico.

7. julija ob 12.35 je voznik traktorja Štefan Zver, 25 let, Beltinci, Panonska 111 s priklopljenim predelanim kmečkim vozom, na katerem je imel naložene bale sla-

me, peljal v naselju Beltinci. Ko je privozil do križišča cest s Kmečko ulico, je zavil na desno stran. Pri tem je sopotnik Jože Kolar, 43 let, Beltinci, Kmečka ulica 5, ki je sedel na slannatih balah, padel skupaj z njimi na cesto. Kolar se je hudo telesno poškodoval in so ga prepeljali v bolnišnico. Obenem so na vozniku traktorja preizkusili alkotest, ki je čez polovico pozelel.

8. julija okrog 7. ure se je v tovarni mesnih izdelkov TOZD Klavnica pripetila delovna nezgoda, pri kateri je bil lažje telesno poškodovan Janez Škraban, 30 let, Dokležovje 2/A, mesar. Do nesreče je prišlo, ko je Škraban izkševal goveje glave in mu je noš spodrsnil. Le-ta se mu je zaril v desno stran trebušne stene.

Tega dne ob 8.15 pa je tudi na delovišču SGP Konstruktor TOZD Gradbenik Lendava prišlo do delovne nezgode, pri kateri je bil hudo telesno poškodovan 37-letni Ludvik Horvat iz Žitkovec 31 b. Na delovnem stroju za izdelavo raznih betonskih izdelkov se je pripetila napaka, ki jo je viličarist Horvat skušal odpraviti. Pri tem je zaradi nepazljivosti potegnil ročico in sprožil premik stroja iz zgornjega v spodnji položaj, kar je imelo za posledico, da mu je stisnil stopalo desne noge in zmečkal prste.

Ob 11.45 pa je voznik osebnega avtomobila Viljem Fujs, 27 let, Prosečka vas 50, vozil iz Titove po Lendavski ulici v Murski Soboti z neprimerno hitrostjo. Pred samopostrežno trgovino DOM na

Lendavski ulici je izza parkirane osebnega avtomobila prečkala cesto izven prehoda za pešce 7-letna R. M. iz Murske Sobotice, Lendavska 15. Fujs je s sprednjim delom avta zadel deklico, jo zbil po cestišču, vrglo pa jo je tudi na pokrov motorja, nakar je padla na tla. S hudimi telesnimi poškodbami so jo odpeljali v bolnišnico, materialna škoda pa znaša 1500 dinarjev.

8. julija ob 13.30 je 44-letni Jože Serec iz Ivanovec 19, peljal traktor z enoosno prikolico iz Bogojine proti Ivanovcem. Na prikolici je vozil pesek, na sprednji stranici prikolice pa je sedela voznikova žena Kristina Serec, 42 let. Ta je nameravala med vožnjo s prikolice na traktor, pri čemer je izgubila ravnotežje in je padla pod kolesa prikolice. Dobila je hude telesne poškodbe in so jo odpeljali v soboško bolnišnico.

Tega dne ob 17.35 pa je voznik viličarja Mirko Smodiš, 28 let, Mora 50/5, vozil po regionalni cesti iz Ljutomera proti Noršincem. Ko je pripeljal na Prešernovo ulico v Ljutomeru blizu kina, so ga zažela prehitovati 3 vozila. Zato se je voznik viličarja umaknil na desno stran vozišča, vendar se ni prepričal, če je prosto. Zadel je z desnim kolesom 13-letnega kolesarja S. S. iz Šalincev 4/A, katerega je zbil po cestišču in se je hudo poškodoval. Materialna škoda je 4 tisoč dinarjev.

Ob 17.55 je voznik osebnega avtomobila Alojz Vajs, 35 let, Ilijaševci 23, peljal po lokalni cesti skozi naselje Ilijaševci v enakovredno križišče. Z leve strani mu je privozil 26-letni Lojz Kapun na kolesu z motorjem, Ilijaševci 32, na katerem je imel še tri osebe. Zaradi neupoštevanja prednosti je prišlo do trčenja, pri čemer se je hudo telesno poškodovalec sopotnik K. Z., star 6 let, Ilijaševci 32, lažje pa voznik Kapun, 25-letna Danica Kapun in 5-letna K. D. — vsi Ilijaševci 32.

8. julija ob 14.25 je izbruhnil požar v skladišču Lesnina TOZD Maloprodaja gradbenega materiala v Murski Soboti. Nastal je v devetem delu skladišča ob sami iverni plošči, ob kateri je bilo vodilo za rolete, zložene rolo kasete z roletami in okvirji oken. Ogenj je uničil velik del omenjenega materiala, kakor tudi salonitne plošče na ostrižju. Škodo ocenjujejo na 400 tisoč dinarjev. Vzroke požara še raziskujejo.

9. julija ob 8. uri je prišlo do požara na gospodarskem poslopiju Franca Laha, 50 let, Gerlinci 92, ko je pogorelo poslopje in premičnine v vrednosti 540 tisoč dinarjev. Ko je gospodinja Justina Lah, 47 let, zakurila ogenj v svinjski kuhinji, in sicer v alfo kotlu krompir za živino, se je zaradi močnega ognja in slabo grajenega dimnika na podstrešju vnelo seno. Zgorelo je 28 krat 8 metrov ostrešja, gasilci iz šestih okoliških vasi pa so pravočasno pogasili ogenj, da se ni razširil na stanovanjsko poslopje. Pri tem je en gasilec dobil opekline po rokah.

M. J.

Svet osnovne šole Puconci objavlja naslednja prosta dela in delovne naloge:

— **hljnik** (upravitelj centralne kurjave in klimatskih naprav)

Pogoj: KV
Nastop službe 1. 9. 1982, poskusna doba 3 mesece.

— **vzgojiteljica** za določen čas od 1. 9. 1982 do 31. 8. 1983

— **vzgojiteljica** za določen čas (nadomeščanje delavke v času porodniškega dopusta)

Nastop dela 13. 9. 1982.
Pogoj: vzgojiteljica

Razpisna komisija na podlagi 84. čl. Statuta Centra za socialno delo Lendava

razpisuje prosta dela in naloge:

individualnega poslovnega organa — direktorja

Razpisni pogoji:

Za direktorja Centra je lahko imenovan kdor izpolnjuje naslednje pogoje:

1. Da je državljan SFRJ in da izpolnjuje pogoje določene z Zakonom, Samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori
2. Da ima visoko strokovno izobrazbo socialne, sociološke, pravne ali psihološke smeri z najmanj pet let delovnih izkušenj ali da ima višješolsko strokovno izobrazbo socialne ali pravne smeri z najmanj pet let delovnih izkušenj
3. Da je moralno in politično neoporečen in družbenopolitično angažiran
4. Kandidat bo imenovan za dobo štirih let

Kandidati naj svojo vlogo z dokazili o izobrazbi vložijo v roku 15-dni dni po objavi razpisa na naslov Center za socialno delo Lendava, Partizanska 120 z oznako „za razpisno komisijo“.
Kandidati bodo obveščeni o izidu razpisa v roku 30 dni po poteku razpisa.

Razpisna komisija pri SLUŽBI DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA V SR SLOVENIJI, PODRUŽNICA MURSKA SOBOTA

OBJAVLJA

prosta dela in naloge

analitika

(za nedoločen čas)

POGOJ: imeti mora dokončno visoko izobrazbo ekonomske smeri, 2 leti ustreznih delovnih izkušenj, moralno-politična neoporečnost.

Prijave z dokazili o strokovni izobrazbi, življenjepisom in dosedanjih zaposlitvah sprejema razpisna komisija SDK v SR Sloveniji, podružnica Murska Sobota, Titova 2, 15 dni po objavi.

Kandidate, ki se bodo prijavili, bomo obvestili o izidu razpisa v 30 dneh po izteku prijavnega roka.

Delavci bolnišnice se zahvaljujemo Obrtnemu združenju iz Murske Sobotice za darovana sredstva v znesku doli 200.000.—, ki predstavlja prispevek obrtništva občine Murska Sobota za nabavo prepotrebne medicinske aparature.

Popravek

Pri zadnji objavi darovalcev prispevkov za gradnjo bolnišnice je prišlo do tiskarske napake. Družina Kuhar iz Ljutomera, Jana Baukarta 9, je namesto venca na grob sosedice Malke Sitar darovala 1.000 (tisoč) dinarjev in ne 100 dinarjev, kot je bilo pomotoma zapisano.

gorenje - elrad

89 250 GORNJA RADGONA, Partizanska 3

tovarna elektronike, elektromehanika, anten in kablov

Razpisuje v skladu z zakonom o usmerjenem izobraževanju in pravilnikom o štipendiranju za šolsko leto 1982/83 naslednja

KADROVSKE ŠTIPENDIJE

1. **VISOKE ŠOLE**
— dipl. ing. elektrotehnike 3 štipendije
— dipl. ing. strojništva 1 štipendija

2. **VIŠJE ŠOLE**
— ing. elektrotehnike 2 štipendiji
— ing. strojništva 1 štipendija

3. **SREDNJE USMERJENO IZOBRAŽEVANJE**
— elektrotehnik — elektronik 2 štipendiji
— elektricar — elektronik 2 štipendiji

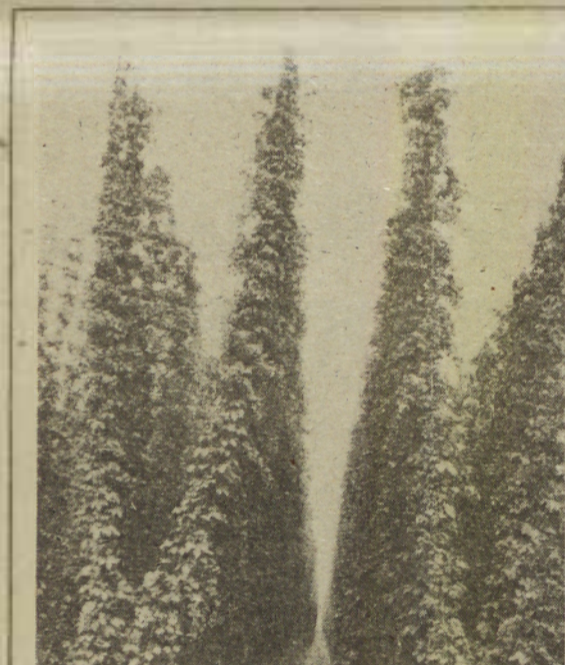
POGOJI RAZPISA:

Kandidati naj pošljejo prijavo na obrazcu DZS 8,40.

K prijavi je potrebno priložiti:
— overjen prepis ali fotokopijo zaključnega spričevala oz. potrdilo o opravljenih izpitih,
— ustrezne podatke o materialnem in socialnem položaju kandidata,
— potrdilo o vpisu v šolo v tekočem letu,
— mnenje organizacije o družbenopolitični angažiranosti kandidata.

Rok za prijave je 15 dni od dneva objave.
O podelitvi štipendije bodo kandidati pismeno obveščeni doli 31. 8. 1982.

Prijave sprejema kadrovska služba Gorenje — Elrad Gornja Radgona, Partizanska cesta 3.

FUNGICID V OBLIKI TEKOČE KONCENTRIRANE SUSPENZIJE

CUPRAFLOW

- lažja in enostavna priprava škropiva
- večji izkoristek
- maksimalna suspenzivnost
- ekonomična — varčna uporaba
- večji učinek škropiva

Posebno učinkovit za škropljenje proti peronospori na hmelju, proti peronospori na vinski trti, proti kodravosti breskev v času mirovanja (taphira deformans) in proti krompirjevi plesni in plesni na paradizniku.

Embalirano v priročnih, zaščitnih plastenkah po 0,5 in 1 kg.

CINKARNA

CELJE

URADNE OBJAVE

URADNE OBJAVE
OBČINSKIH SKUP-
ŠČIN: GORNJA RAD-
GONA, LENDAVALA,
LJUTOMER IN MUR-
SKA SOBOTA

Leto XVI

Murska Sobota, dne 15. julija 1982

št.: 21

Odgovorni urednik:
Martin Vinčec

195. Odlok o oplojevanju živali na območju občine Ljutomer
196. Odlok o spremembi odloka o višini prispevne stopnje za financiranje programov SIS družbenih dejavnosti v občini Ljutomer za leto 1982
197. Sklep o proizvodih in storitvah, za katere se občinski skupnosti za cene pošiljajo obvestila o cenah zaradi spremljanja v občini Murska Sobota

198. Odredba o pošiljanju cenikov za posamezne proizvode in storitve občinski skupnosti za cene v potrditev v občini Murska Sobota
199. Odredba o oblikovanju prodajnih cen v prometu blaga na debelo in na drobno v občini Murska Sobota
200. Odredba o pošiljanju cenikov za posamezne proizvode in storitve občinski skupnosti za cene v potrditev v občini Lendava

195

Na podlagi drugega odstavka 7. člena Zakona o ukrepih in živinoreji (Ur. list SRS, št. 17/78) in 181. člena Statuta občine Ljutomer (Ur. objave občinskih skupščin Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota, št. 44/81) je skupščina občine Ljutomer na seji zбора združenega dela in zбора krajevnih skupnosti dne 30. 6. 1982 sprejela

ODLOK O OPLOJEVANJU ŽIVALI NA OBMOČJU OBČINE LJUTOMER

1. člen

S tem odlokom se urejajo posamezna vprašanja s področja uresničevanja ciljev smotrnega izkoriščanja osnovne črede živali upoštevajoč naravne in gospodarske razmere v občini Ljutomer, realizacije sprejetih selekcijskih programov, izvajanje najvažnejših rejških ukrepov in preprečevanje nenačrtovanega parjenja v sorodstvu ter vprašanje zagotavljanja enotne cene oplojevanja živali na območju občine Ljutomer.

2. člen

Govedo se oplojuje z osemenjevanjem razen na območju naselja Ilovci, kjer je dovoljen naraven pripust.
Svinje se oplojujejo z naravnim pripustom in osemenjevanjem. Kobile se oplojujejo z naravnim pripustom.

3. člen

Za oplojevanje s pripustom se smejo uporabljati samo ocenjeni, odbrani in priznani plemenjaki s preverjenim rodovnikom.

Za osemenjevanje pa se sme uporabljati le seme, ki izvira od odbranih plemenjakov in mora biti preverjeno glede kakovosti in označeno s pasmo plemenjaka, njegovim imenom in številko ter datumom proizvodnje semena.

4. člen

Odbiro plemenjakov opravi vsako leto komisija, ki jo imenuje Republiški komite za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, in upravni organ za kmetijstvo občine Ljutomer.

5. člen

Osemenjevanje govedi se opravlja šestkrat tedensko ne glede na državne praznike in sicer na območju KS Bučkovec, KS Cezanjec, KS Stara cesta, KS Radoslavci, KS Razkrižje in KS Železne dveri na postajah, v ostalih KS pa na domu.

Osemenjevanje govedi na domu se lahko opravi na upravičeno zahtevo posameznega rejca tudi v krajevnih skupnostih iz prvega odstavka tega člena.

Pripust svinj in kobil se opravi na domu rejca plemenjaka. Za organizacijo osemenjevanja in pripusta govedi skrbi Veterinarska postaja Ljutomer.

Program oplojevanja za tekoče leto in poročilo o opravljenem oplojevanju in ostali problematiki varstva živali pred boleznimi za preteklo leto pripravi Veterinarska postaja Ljutomer in predloži IS SO Ljutomer v potrditev do 31. marca.

6. člen

Ob vsaki osemenitvi oz. pripustu plemenice izda osemenjevalec oz. rejec plemenjaka potrdilo, ki mora vsebovati podatke o datumu osemenitve ali pripustitve, ime in evidenčno številko plemenjaka ter druge podatke, ki so pomembni za ugotavljanje in spremljanje plemenske vrednosti in plodnosti živali ženskega spola, ki se oplojujejo ter njegovega potomstva.

7. člen

Cene osemenjevanja in naravnega pripusta za krave, telice, svinje in hladnokrvne kobile se določijo na osnovi kalkulacije stroškov osemenjevanja organizacije, ki opravlja osemenjevanje in predloga živinorejske poslovne skupnosti Slovenije. Cene potrdi republiška skupnost za cene SR Slovenije.

8. člen

Nadzor nad izvajanjem tega odloka opravlja upravni organ za veterinarsko in kmetijsko inšpekcijo.

9. člen

Kršenje določil 3. in 6. člena tega odloka se kaznuje:
— organizacija združenega dela ali druga pravna oseba z 10.000 do 30.000 din;
— odgovorna oseba organizacije združenega dela ali druge pravne osebe z 2.000 do 3.000 din;
— posameznik z 2.000 do 5.000 din;

10. člen

Z dnem, ko začne veljati ta odlok, prenehata veljati odlok o pavšalni odškodnini za oplojevanje govedi na območju občine Ljutomer in o vodenju registra plemenske in elitne plemenske živine (Ur. objave št. 9/67), in odlok o spremembi odloka o pavšalni odškodnini za oplojevanje govedi na območju občine Ljutomer in o vodenju registra plemenske in elitne plemenske živine (Ur. objave št. 18/72)

11. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah občinskih skupščin Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota.

Številka: 322-1/82

Datum: 30/6-1982

Predsednik
skupščine občine
Emil KUCHAR, l. r.

Na podlagi 29. člena zakona o svobodni menjavi dela na področju vzgoje in izobraževanja (Ur. list SRS št. 1/80), 16. člena Zakona o skupnosti socialnega varstva (Ur. list SRS 8/80) ter 181. člena statuta občine Ljutomer (Ur. objave 44/81) so skupščina občine Ljutomer na seji zboru združenega dela in zboru krajevnih skupnosti, dne 30. 6. 1982, skupščina občinske skupnosti socialnega varstva na seji, dne 28. 6. 1982, skupščina občinske izobraževalne skupnosti, dne 21. 6. 1982, skupščina občinske raziskovalne skupnosti na seji, dne 21. 6. 1982 sprejele

ODLOK O SPREMENBI ODLOKA O VIŠINI PRISPEVNE STOPNJE ZA FINANCIRANJE PROGRAMOV SIS DRUŽBENIH DEJAVNOSTI V OBČINI LJUTOMER ZA LETO 1982

1. člen

V odloku o višini prispevnih stopenj za financiranje programov SIS družbenih dejavnosti v občini Ljutomer za leto 1982 (Ur. objave št. 1/82) se v 2. členu spremenijo stopnje pri občinski izobraževalni skupnosti, Zvezi skupnosti otroškega varstva SRS, Občinski skupnosti otroškega varstva in občinski raziskovalni skupnosti tako, da se glasijo:

1. Občinska izobraževalna skupnost	6,36
2. Zveza skupnosti otroškega varstva SRS	1,05
a) domicilni princip	1,48
b) po delovnem mestu	1,24
4. Občinska raziskovalna skupnost	0,01

2. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnih objavah občinskih skupščin Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota, uporablja pa se od 1/7-1982.

Številka: 402-1/81

Datum: 21/6-1982

Predsednik
skupščine občine
Emil Kuhar, l. r.

197

Na podlagi 56. člena zakona o temeljih sistema cen in družbeni kontroli cen (Uradni list SRS, št. 1/80 in 38/80) in odloka o podaljšanju veljavnosti odloka o določitvi najvišjih cen za vse proizvode in storitve ter o načinu oblikovanja cen zanje (Uradni list SFRJ, št. 67/81 in .../82), sprejema svet skupnosti za cene občine Murska Sobota

SKLEP

o proizvodih in storitvah, za katere se občinski skupnosti za cene pošiljajo obvestila o cenah zaradi spremljanja.

1. Proizvodne in storitvene organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter samostojni obrtniki (v nadaljnjem besedilu: samoupravne organizacije in skupnosti) morajo občinski skupnosti za cene pošiljati zaradi spremljanja obvestila o cenah oz. o vsaki spremembi cen za proizvode in storitve iz pristojnosti občine, določene s tem sklepom.

2. Obvestila iz 1. točke tega sklepa morajo samoupravne organizacije in skupnosti dostavljati ob vsaki spremembi cen oz. prvem obvestilu za naslednje proizvode in storitve:

- 010302 Proizvodnja karbo-plina (tehničnega) v gazifikacijah
- 011113 Proizvodnja kremenovega peska
- 013021 Proizvodnja pekovskega peciva
- 020201 Kmetijske storitve za rastlinsko proizvodnjo
  - 0501 Visoka gradnja razen stanovanjske gradnje
  - 0603 Rečni in jezerski promet
- 060502 Prevoz blaga v cestnem prometu, ki ga opravljajo zasebni avtoprevozniki
  - 0801 Gostinstvo
  - 0802 Turistično posredovanje
  - 0901 Obrt in obrtne storitve
  - 1001 Urejanje naselja in prostora
  - 1002 Stanovanjska dejavnost: najemnina poslovnih prostorov
- 100351 Čiščenje javnih površin v naselju
- 10039 Druge komunalne dejavnosti.

110301 Javna skladišča in tržnice: storitve tržnic na debelo in na drobno.

110302 Storitve reklame in ekonomske propagande

110902 Prirejanje sejmov in razstav

110903 Knjigovodske storitve in obdelava podatkov

110909 Druge neomenjene storitve

120190 Drugo izobraževanje

1302 Družbeno varstvo otrok in mladine in socialno varstvo.

3. V postopku oblikovanja cen iz 2. točke tega sklepa je potrebno zagotoviti, da bodo te oblikovane v odnosih medsebojne odvisnosti, povezanosti in odgovornosti samoupravnih organizacij in skupnosti, pri uporabi kriterijev za oblikovanje cen določenih z zakonom o temeljih sistema cen in družbeni kontroli cen in v skladu s sprejeto politiko cen v tekočem letu.

4. Določbe tega sklepa se uporabljajo tudi pri oblikovanju cen proizvodov ali storitev iz pristojnosti občine, ki jih samoupravne organizacije in skupnosti izdelujejo ali opravljajo po posebnih tehničnih pogojih in specifikacijah kupcev ali na podlagi individualnih naročil oziroma javnih licitacij s pogojem, da taki proizvodi ali storitve niso del rednega serijskega programa proizvodnje samoupravne organizacije in skupnosti ter da se ti proizvodi in storitve dobavijo oziroma opravijo znanemu končnemu potrošniku.

5. Določbe tega sklepa se uporabljajo tudi za druge proizvode in storitve iz pristojnosti občin, ki niso navedeni v 2. točki tega sklepa, v kolikor se na te proizvode in storitve ne nanaša nek drugi predpis o neposredni družbeni kontroli cen ali o posebnem oblikovanju cen razen za cene proizvodov in storitev, ki jih samoupravne organizacije in skupnosti oblikujejo po samoupravnem sporazumu sklenjenem v smislu 13. člena zakona o temeljih sistema cen in družbeni kontroli cen.

6. Samoupravne organizacije in skupnosti, ki oblikujejo cene za storitve in proizvode s samoupravnimi sporazumi, sklenjenimi po 13. členu zakona o temeljih sistema cen in družbeni kontroli cen niso dolžne pošiljati občinski skupnosti za cene obvestil o teh cenah.

7. Obvestilo o cenah mora vsebovati:

a) ime proizvoda (s šifro po nomenklaturi IND 21) oz. storitve s kratkim opisom osnovnih tehnično-tehnoloških in komercialnih karakteristik (kadar gre za večje število proizvodov na enem ceniku se ti podatki lahko posredujejo posebej, vendar tako, da je nedvoumno zagotovljena povezava iz katere je možno razbrati na kateri proizvod iz cenika se opis nanaša);

b) mersko enoto;

c) raven cen, ki je za proizvod oz. storitev v skladu s predpisi veljala na dan 31. decembra predhodnega leta;

d) dotedanjo ceno za proizvod oz. storitev, oblikovano po predpisih veljavnih do dneva dostave cenika v obvestilo, vrsta dotedanje cene (proizvajalska, v prometu na debelo, v prometu na drobno), dotedanji prodajni pogoji in odstotki povečanja cen;

e) raven nove prodajne cene proizvoda oz. storitve, zaradi katere se pošilja cenik v potrditev, z navedbo vrste cene (proizvajalca, cena v prometu na debelo, cena v prometu na drobno);

f) posamezni in skupni odstotek povečanja novooblikovanih cen v primerjavi z dotedanjimi cenami in cenami, ki so veljale na dan 31. 12. prejšnjega leta;

g) prodajne pogoje: kraj in način dobave (franko proizvajalec, franko naloženo v kraju proizvajalca, franko naloženo v kraju kupca, franko skladišče kupca in podobno), način obračuna embalaže z navedbo ali se embalaža vrača ali ne, višina in način obračuna rizika za neprodano blago in drugo, delež za kritje prometnih stroškov, če je ta vračunan v prodajno ceno ipd.

8. Samoupravna organizacija ali skupnost mora k obvestilu o cenah priložiti:

a) izvleček iz zapisnika seje samoupravnega organa o oblikovanju cen v skladu s samoupravnim aktom;

b) kdaj in na podlagi katerega akta oz. predpisa je bila določena dotedanja prodajna cena oz. prodajni pogoji za proizvod oz. storitev;

c) posebno dokumentacijo in obrazložitev, da so cene iz cenika oblikovane na podlagi kriterijev za oblikovanje cen iz zakona o temeljih sistema cen in družbeni kontroli cen oz. v skladu z navodilom o uporabi meril za oblikovanje cen (Ur. list SFRJ, št. 24/81) in sprejeto politiko cen.

9. Samoupravne organizacije in skupnosti pošljejo obvestilo o cenah skupnosti za cene v 3 izvodih (za vsako spremembo cen proizvodov oz. storitev iz 2. točke), dokumentacijo iz 8. točke v enem izvodu, podpisano od pooblaščenice osebe, določene s samoupravnim splošnim aktom samoupravne organizacije in

skupnosti, najmanj 20 dni pred dnevom določenim za začetek prodaje proizvodov in storitev po cenah iz obvestila.

10. Če obvestilo ne vsebuje podatkov, dokumentacije in obrazložitve iz 7. in 8. točke tega sklepa, bo skupnost za cene zahtevala od samoupravne organizacije in skupnosti naj cenik dopolni v roku, ki ne more biti krajši od 8 dni.

Če samoupravna organizacija in skupnost ne dopolni cenika v roku iz 1. odstavka te točke se šteje, da cenik ni bil predložen, o čemer izda občinska skupnost za cene ustrezen upravni akt.

11. Če občinska skupnost za cene ugotovi, da samoupravna organizacija in skupnost ni oblikovala cen na osnovi kriterijev za oblikovanje cen iz zakona, oz. v skladu s sprejeto politiko cen bo samoupravno organizacijo in skupnost na to opozorila.

Če samoupravna organizacija in skupnost kljub opozorilu iz prvega odstavka te točke uporabi cene iz obvestila, lahko občinska skupnost za cene izda odločbo po 55. členu zakona.

12. Z dnem uveljavitve tega sklepa preneha veljati Navodilo o pošiljanju cenikov skupnosti za cene občine Murska Sobota zaradi spremljanja (Uradne objave občin Pomurja, št. 16/81).

13. Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnih objavah občin Pomurja.

Številka: 38/7-82/3
V M. Soboti, 22/6-1982

Predsednik sveta
občinske skupnosti za cene
Nada Drvarič, dipl. oec.

198.

Na podlagi 59. in 60. člena zakona o temeljih sistema cen in družbeni kontroli cen (Uradni list SFRJ št. 1/80 in 38/80) 5. člena odloka o pravicah in dolžnostih organov občine Murska Sobota na področju družbene kontrole cen ter občinski skupnosti za cene (Ur. objave št. 29/1980) in odloka o podaljšanju veljavnosti odloka o določitvi najvišjih cen za vse proizvode in storitve o načinu oblikovanja cen zanje (Ur. list SFRJ, št. 67/81 in 33/82) je Izvršni svet Skupščine občine Murska Sobota sprejel

ODREDBO

o pošiljanju cenikov za posamezne proizvode in storitve občinski skupnosti za cene v potrditev.

1. Proizvodne in storitvene organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter samostojni obrtniki (v nadaljnjem besedilu: samoupravne organizacije in skupnosti) so dolžne pred povečanjem cen poslati občinski skupnosti za cene cenik zaradi potrditve za naslednje proizvode in storitve iz pristojnosti občine:

0120 PROIZVODNJA KAMNA, GRAMOZA IN PESKA

0130 PROIZVODNJA ŽIVILSKIH PROIZVODOV

013021 Proizvodnja kruha: osnovne in posebne vrste kruha

0501 VISOKA GRADNJA: stanovanjska gradnja

0503 INŠTALACIJSKA IN ZAKLJUČNA DELA V GRADBENIŠTVU

0606 MESTNI PROMET

0901 OBRT IN OBRTNE STORITVE

090121 Popravilo in vzdrževanje cestnih vozil,

090122 Popravilo in vzdrževanje izdelkov precizne mehanike

090124 Storitve kovinskopredelovalne obrti gospodinjstvom

090129 Druge storitve kovinskopredelovalne obrti

090131 Popravila in vzdrževanje gospodinjstev električnih aparatov

090132 Popravila in vzdrževanje radijskih televizijskih aparatov in naprav

090171 Izdelava kruha

0902. OSEBNE STORITVE IN STORITVE GOSPODINIŠTVOM

090201 Moške in ženske frizerske, kozmetične in podobne storitve

090202 Pranje, čiščenje in barvanje perila in oblačil

1002 STANOVANJSKA DEJAVNOST: stanarine

1003 KOMUNALNA DEJAVNOST: vse storitve razen čiščenja javnih površin v naselju (100351) in storitve drugih komunalnih dejavnosti (10039)

2. V postopku oblikovanja cen iz 1. točke te odredbe je potrebno zagotoviti, da bodo te oblikovane v odnosih medsebojne odvisnosti, povezanosti in odgovornosti samoupravnih organizacij in skupnosti z uporabo kriterijev za oblikovanje cen, določenih v zakonu o temeljih sistema cen in dužbeni kontroli cen in v skladu s sprejeto politiko cen v tekočem letu.

3. Samoupravne organizacije in skupnosti, ki oblikujejo cene za proizvode in storitve s samoupravnimi sporazumi po 13. členu zakona o temeljih sistema cen in družbeni kontroli cen, niso dolžne pošiljati skupnosti za cene v potrditev cenikov za te proizvode in storitve razen proizvodov in storitev, ki se prodajajo izven delovne ali sestavljene organizacije združenega dela. Prav tako niso dolžne pošiljati skupnosti za cene v potrditev cenikov za tiste proizvode in storitve, ki jih proizvajajo ali opravljajo po specialnih tehničnih pogojih in specifikacijah kupecv ali na podlagi individualno dogovorjenih naročil oziroma javnih licitacij, s pogojem, da taki proizvodi ali storitve niso del rednega serijskega programa proizvodnje samoupravne organizacije in skupnosti ter, da se ti proizvodi ali storitve dobavijo oz. opravijo znanemu končnemu potrošniku.

4. Določila točke 1 in 3 se ne uporabljajo za proizvode in storitve za katere veljajo drugi ukrepi neposredne kontrole cen ali predpisi o posebnem načinu oblikovanja cen.

5. Ta odredba ostane v veljavi, dokler ne bodo opravljene motnje v odnosih na trgu in gibanju cen, zaradi česar je sprejeta, vendar bo najpozneje do poteka šestmesečnega roka od njene uveljavitve znova proučeno, ali so razlogi, da ostane še naprej v veljavi.

6. Za pošiljanje cenikov v skladu s to odredbo se uporablja Navodilo o pošiljanju cenikov skupnosti za cene občine Murska Sobota v potrditev (Ur. objave občin Pomurja, št. 16/1981).

7. Ta odredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnih objavah občin Pomurja.

Številka: 38-6/82-3
M. Sobota, dne 29/6-1982

Predsednik
izvršnega sveta skupščine občine
Murska Sobota
Pavel Pongrac

199

Na podlagi drugega odstavka 22. člena zakona o temeljih sistema cen in družbeni kontroli cen (Ur. list SFRJ, št. 1/80 in 38/80) in 6. člena odloka o pravicah in dolžnostih organov občine Murska Sobota na področju družbene kontrole cen ter občinski skupnosti za cene (Uradne objave št. 29/1980) izdaja izvršni svet Skupščine občine Murska Sobota

ODREDBO

o oblikovanju prodajnih cen v prometu blaga na debelo in na drobno

1. Organizacije združenega dela, ki opravljajo promet blaga na drobno (v nadaljnjem besedilu: trgovske organizacije) nimajo pa sklenjenih samoupravnih sporazumov iz prvega odstavka 22. člena zakona o temeljih sistema cen in družbeni kontroli cen (Uradni list SFRJ, št. 1/80 in 38/80) oblikujejo prodajne cene proizvodov v prometu na debelo oz. na drobno po določbah te odredbe z upoštevanjem naslednjih stopenj za kritje svojih stroškov:

Proizvodi, ki spadajo v dejavnost				Stopnja za kritje stroškov največ v višini	
Panoga	Skupina	Pods.		na debelo v %	na drobno v %
1	2	3	4		6
0111	01111	011113	Kremenčev pesek, kremen	3	5
0120	01200		Kamen, marmor, gram., pesek	5	12
0130	01302	013021	Osnovne vrste pšen. in rženega kruha	posebni predpisi	
			specialni kruh in vse vrste pekovskega peciva		8

Za izdelke samostojnih obrtnikov se pri oblikovanju cen v prometu blaga na debelo in na drobno uporabljajo stopnje določene za enake oz. sorodne industrijske izdelke.

2. Pri oblikovanju prodajnih cen iz te odredbe se uporabljajo določbe 2., 3., 5., 6., 7., 8., 9., 10., in 11. točke Odloka o oblikovanju prodajnih cen v prometu blaga na debelo in na drobno (Uradni list SRS, št. 15/82).

3. Ta odredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnih objavah občin Pomurja.

Številka: 38-4/82-3
M. Sobota, 4/6-1982

Predsednik
izvršnega sveta Skupščine občine
Murska Sobota
Pavel PONGRAC

200

Na podlagi 59. in 60. člena Zakona o temeljih sistema cen in družbeni kontroli cen (Uradni list SFRJ, št. 1/80 in 38/80), 2. člena Odloka o pravicah in dolžnostih Izvršnega sveta skupščine občine Lendava na področju družbene kontrole cen ter o načinu urešničevanja posebnega družbenega interesa pri opravljanju nalog skupnosti za cene občine Lendava Uradne objave št. 29/80 in Odloka o podaljšanju veljavnosti odloka o določitvi najvišjih cen za vse proizvode in storitve o načinu oblikovanja cen zanje (Uradni list SFRJ, št. 67/81 in 33/82) je IS skupščine občine Lendava sprejel

ODREDBO

o pošiljanju cenikov za posamezne proizvode in storitve občinski skupnosti za cene v potrditev

1. Proizvodne in storitvene organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter samostojni obrtniki (v nadaljnjem besedilu: samoupravne organizacije in skupnosti) so dolžne pred povečanjem cen poslati občinski skupnosti za cene cenik zaradi potrditve za naslednje proizvode in storitve iz pristojnosti občine:

0120 PROIZVODNJA KAMNA, GRAMOZA IN PESKA
0130 PROIZVODNJA ŽIVILSKIH PROIZVODOV
013021 Proizvodnja kruha: osnovne in posebne vrste kruha
0501 VISOKA GRADNJA: stanovanjska gradnja
0503 INSTALACIJSKA IN ZAKLJUČNA DELA V GRADBENIŠTVU
0606 MESTNI PROMET
0901 OBRT IN OBRTNE STORITVE

090121 Popravilo in vzdrževanje cestnih vozil

090122 Popravilo in vzdrževanje izdelkov precizne mehanike

090124 Storitve kovinskopredelovalne obrti gospodinjstvom

090129 Druge storitve kovinskopredelovalne obrti

090131 Popravila in vzdrževanje gospodinjstvih električnih aparatov

090132 Popravila in vzdrževanje radijskih televizijskih aparatov in naprav

090171 Izdelava kruha

0902 OSEBNE STORITVE IN STORITVE GOSPODINJSTVOM

090201 Moške in ženske frizerske, kozmetične in podobne storitve

090202 Pranje, čiščenje in barvanje perila in oblačil

1002 STANOVANJSKA DEJAVNOST: stanarine

1003 KOMUNALNA DEJAVNOST: vse storitve razen čiščenja javnih površin v naselju in storitev drugih komunalnih dejavnosti.

2. V postopku oblikovanja cen iz 1. točke te odredbe je potrebno zagotoviti, da bodo te oblikovane v odnosih medsebojne odvisnosti, povezanosti in odgovornosti samoupravnih organizacij in skupnosti z uporabo kriterijev za oblikovanje cen, določenih v zakonu o temeljih sistema cen in družbenih kontroli cen in v skladu s sprejeto politiko cen v tekočem letu.

3. Samoupravne organizacije in skupnosti, ki oblikujejo cene za proizvode in storitve s samoupravnimi sporazumi po 13. členu Zakona o temeljih sistema cen in družbeni kontroli cen, niso dolžne pošiljati skupnosti za cene v potrditev cenikov za te proizvode in storitve razen proizvodov in storitev, ki se prodajajo izven delovne ali sestavljene organizacije združenega dela. Prav tako niso dolžne pošiljati skupnosti za cene v potrditev cenikov za tiste proizvode ali storitve, ki jih proizvajajo ali opravljajo po specialnih tehničnih pogojih in specifikacijah kupcev ali na podlagi individualno dogovorjenih naročil oziroma javnih licitacij, s pogojem, da taki proizvodi ali storitve niso del rednega serijskega programa proizvodnje samoupravne organizacije in skupnosti, ter da se ti proizvodi ali storitve dobavijo oziroma opravijo znanemu končnemu potrošniku.

4. Določila točke 1 in 3 se ne uporabljajo za proizvode in storitve za katere veljajo drugi ukrepi neposredne kontrole cen ali predpisi o posebnem načinu oblikovanja cen.

5. Ta odredba ostane v veljavi, dokler ne bodo odpravljene motnje v odnosih na trgu in gibanju cen, zaradi česar je sprejeta, vendar bo najpozneje do poteka šestmesečnega roka od njene uveljavitve znova proučeno, ali so razlogi, da ostane še naprej v veljavi.

6. Z dnem uveljavitve te odredbe preneha veljati Odredba o pošiljanju cenikov za posamezne proizvode in storitve skupnosti za cene občine Lendava v potrditev (Uradne objave, št. 31/81).

7. Ta odredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnih objavah občin Pomurja.

Številka: 38-13/81-3
Lendava, 29. 6. 1982

Predsednik
Izvršnega sveta
Ludvik ing. Jerebic, l. r.

Radijski in televizijski spored od 16. do 23. julija

PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK
RADIO MURSKA SOBOTA 15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Ob koncu tedna, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. TV LJUBLJANA 18.05 Poročila, 18.10 Radenci 82: Plesni orkester RTV Priština, 18.30 Obzornik, 18.45 Pot v prihodnost: Komunikacijska sredstva v prihodnosti človeštva, izobraževalna serija, 19.15 Risanka, 19.24 TV in radio nočoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 C. Alvaro: Strah vlada svetu, italijanska nadaljevanka, 21.00 Propagandna oddaja, 21.05 Ne prežite, 21.20 Španske operne zvezde: Teresa Berganza, 22.15 Spremljajmo — sodelujmo, 22.25 Nočni kino: Poslikani človek, ameriški film, 00.05 Poročila. Oddajniki II. TV mreže: 17.25 Test, 17.40 TV dnevnik v madžarščini, 18.00 TV dnevnik, 18.15 Plavica, otroška oddaja, 18.45 Telesport, zabavno-glasbena oddaja, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Čas ljubezni in skrivnosti sanj, baleta, 20.45 Poročila, 20.50 Povečava, dokumentarna serija, 21.40 Nočni kino: Najboljša zenska mojega življenja, češkoslovaški film (do 23.15). V ZAGREB 17.50 Napoved sporeda, 18.00 Poročila, 18.05 TV koledar, 18.15 Plavica, 18.45 Telesport, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Fantje s Hill Street, serijski film, 21.00 Drago Minarec in prijatelji, zabavno-glasbena oddaja, 21.50 TV dnevnik, 22.05 Kultura srea, 23.35 Poročila. TV AVSTRIJA Prvi program 8.00 Jutranja poročila, 8.05 Solska TV, 9.30 Če slon skače čez plot (film), 11.15 George Gallup, 12.00 Opoldanska redakcija, 14.00 Velika ljubezen lady Caroline (film), 16.00 Eci, peci, peci, 16.25 Womblejevi, 16.30 Matt in Jenny, 16.55 Spanček Zaspancek, 17.00 Panoptikum, 17.30 Družinski magazin, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Akti XY, — nereseno, 20.20 Takšno ali drugačno je življenje, (TV film), 21.20 Sport, 21.30 No-ni studio. Drugi program 17.00 Galerija, 17.30 Brez nagobčnika, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Velike reke (nadaljevanka), 20.00 Znanost danes, 20.20 Politička v petek z 10 pred 10, 21.20 Lovimo računalnik (film). VAS TEDNIK VESTNIK TV MADŽARSKA 15.35 Sovražnik države št. 1, filmska komedija, 17.30 Poštni predal 250, Maria Takacs, 17.45 5 minut meteorologije vremenska napoved, 17.50 Zetev '82, reportaža, 18.30 TV dnevnik, 19.00 Delta, znanstveni magazin, 19.25 ABBA, glasbeni film, 20.15 Pogovor z namestnikom direktorja carine, 21.05 TV dnevnik, 21.15 Alexissovo potovanje, franc. film.	RADIO MURSKA SOBOTA 15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Prijetno soboto vam želimo, 16.45 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. TV LJUBLJANA 17.15 Poročila, 17.20 Slavni Fittipaldi, brazilski dokumentarni film, 18.55 Naš kralj: Leše, 19.10 Zlata ptica — B. Magajna: Racko in Lija, 19.15 Risanka, 19.24 TV in radio nočoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Stradun — Baš — Čaršija — Skadarlija, skupno zabavno-glasbena oddaja, 21.45 Zrcalo tedna, 22.00 Ujetnik druge avenije, ameriški film, 23.35 Poročila. Oddajniki II. TV mreže: 16.55 Moja rdeča kapica in Maček bum-bum se v snu sprchaja po svetu, otroški predstavi, 18.00 Človek in pol, humoristična serija, 19.00 Narodna glasba, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Radenci 82: Plesni orkester RTV Sarajevo, 20.30 Poezija, 21.05 Poročila, 21.10 Človek in čas, dokumentarna serija, 21.40 Športna sobota, 22.00 Svet okoli nas: Do meje izdržljivosti, dokumentarna serija (do 23.00). TV ZAGREB 17.30 Beseda mladih, 18.00 Poročila, 18.05 TV koledar, 18.15 Mali koncert, 18.30 Srčno vaši, dokumentarna serija, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Stradun — Baš — Čaršija — Skadarlija, prenos, 22.05 Spletka, ameriški film, 23.40 Poročila. TV AVSTRIJA 8.00 Jutranja poročila, 8.05 Solska TV, 9.35 Veselje z glasbo, 10.00 Klovn (balet), 10.25 Arheologija biblije, 10.55 Nočni studio, 12.00 Opoldanska redakcija, 14.50 Prevaranika (film), 16.00 Risanje, slikanje, oblikovanje, 16.30 Flipper, 16.55 Spanček, zaspancek, 17.00 Tedenski spored, 17.30 Dobro volja z glasbo, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Astrološki show, 20.50 Sport, 21.15 Mednarodni festival v Lignanu. Drugi program 13.00 Športno popoldne, 16.35 Ali poznate melodijo, 17.25 Poletno gledališče, 18.00 Za prijatelje filma, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Če pogledam v tvoje oči, 21.15 Religija, 21.20 Jerry Cotton (film). TV MADŽARSKA 7.05 Za otroke, 7.55 TV reprize, 13.40 Zdravo, Žužika! 14.45 Voda, 15.15 Vse zlato Transvaala, 16.30 Zgodovina plovbe, 17.10 Moda 82, 17.40 Zabavna glasba, 18.30 TV dnevnik, 19.00 Filmski koktejl: 1. Breki in ostali, 2. Nori leksikon, 3. Sam in Sally, 4. Ni-zozemski glasbeni film o rocku, 21.50 Vloga, poljski film, 22.15 TV dnevnik.	RADIO MURSKA SOBOTA 10.05 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — Srečanje na pomurskem valu, 12.00 — Spored v madžarskem jeziku, 13.00 — Doma in onkraj meja, 13.30 — V nedeljo popoldne, 14.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda DEZURSTVO: 9.00 do 13.00 (telefon 21-232) TV LJUBLJANA 9.00 Poročila, 9.05 Živžav, otroška matineja, 9.55 N. Compunez: Zenske obale, francoska nadaljevanka, 11.25 TV kažipot, 11.45 Čez tri gore: Ljutomerski oktet, 12.15 Kmetijska oddaja, 13.15 Poročila (do 13.20), 16.15 Poročila, 16.20 Brasil special, zabavno-glasbena oddaja, 17.10 Športna poročila, 17.25 Komisar Moulin: Oseka, francoska serija, 18.45 Opera narave: Južna Amerika — Strast spomina — 2. del, 19.10 Risanka, 19.23 TV in radio nočoj, 19.25 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Čez neprekinjeno črto, nadaljevanka TV Beograd, 21.00 Človek brez meja: Opazovalci, dokumentarna serija, 21.30 Športni pregled, 22.00 Lovečnik: Gorsko-hitrostna avtomobilska dirka za JP, 22.15 Poročila. Oddajniki II. TV mreže: 14.45 Grobničko polje: Motodirke za VN Jugoslavije, 17.30 Glasbeno popoldne, 19.00 Velike razstave, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Jazz na ekranu: Plesni orkester RTV Ljubljana, 20.40 Poročila, 20.50 Bogastvo Rougovnih, serijski film, 21.45 Cordillera Blanca, dokumentarna oddaja TV Ljubljana (do 22.15). TV ZAGREB 12.00 Dnevnik, 12.15 Kmetijska oddaja, 13.15 Črna kokoš (film), 16.00 Dokumentarna oddaja, 16.55 Ansambel Štirje kovarči, 17.20 Nenavadna zgodba (film), 18.55 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Zgodbe preko polne linije, 21.00 Dubrovniška karavana, 21.30 Športni pregled, 22.00 Reportaža in avtomobilske dirke, 22.15 Dnevnik TV AVSTRIJA 10.00 Tiskovna ura, 14.20 Balduin — počitniški strah (film), 15.45 Nils Holgersson, 16.10 Don in Peter, 16.15 Tehnika za otroke, 16.40 Helmi, 16.45 Klub seniorjev, 17.30 Družinski magazin, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Orlando Paladino — opera, 21.45 Sport Drugi program 13.00 Športno popoldne, 17.30 Okay, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Zgodba dveh mest (film), 20.45 Filmske novice, 21.30 Židovske šale.	RADIO MURSKA SOBOTA 15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Spored slovenske narodno-zabavne glasbe, 16.30 — Športna oddaja, 16.40 — Najbolj iskane plošče preteklega tedna, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. TV LJUBLJANA 17.40 Poročila, 17.45 Čudoviti svet pajkov, ameriški poljudnoznanstveni film, 18.30 Obzornik, 18.45 Hit meseca, 19.15 Risanka, 19.24 TV in radio nočoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 M. Sabolović: Izsiljevanje, drama TV Zagreb, 21.25 Kulturne diagonale, 22.10 V znamenju. Oddajniki II. TV mreže: 17.40 TV dnevnik v madžarščini, 18.00 TV dnevnik, 18.15 Lutkarski pogovori, otroška serija, 18.30 Ljudske pripovedke, 18.45 J. S. Bach: Brandenburški koncert št. 2, 19.00 Telesport, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Znanost in mi, 21.00 Poročila, 21.10 Zabava vas Al Stewart (do 22.10) TV ZAGREB 18.00 Poročila, 18.05 TV koledar, 18.15 Lutkarska serija, 18.30 Pravilice narodov in narodnosti, 18.45 Hit meseca, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Sostanovalec (drama), 21.35 Svet danes, 22.25 En avtor, en film, 22.45 Dnevnik TV AVSTRIJA 8.00 Jutranja poročila, 8.05 Solska TV, 9.30 Prevaranika (film), 10.50 Dokumentarni film, 11.35 Nemi film, 12.00 Opoldanska redakcija, 14.00 Bee Gees, 14.25 Reportaža, 15.35 Od večera do jutra, 16.00 Eci, peci, peci, 16.25 Prometna vzgoja, 16.30 Nekoč je bil človek, 16.55 Spanček Zaspancek, 17.00 Človek in živali, 17.30 Družinski magazin, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Sport v ponedeljek, 20.05 Profesionalci (film), 20.55 Sport Drugi program 17.00 Vidiki, 17.30 Bonanza (ser. film), 18.30 Čas v sliki, 19.15 Deske, ki pome-nijo svet (TV film), 20.05 Belo-zelena dinastija, 20.50 10 pred 10, 21.20 Aleksander — umetnik življenja	RADIO MURSKA SOBOTA 15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Glasbena oddaja, 16.40 — Pota mladih: Mladi in počitniško delo, Radijski disko klub, 18.00 — Sotočje, 18.45 — Prijetni glasbeni utrinki, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. TV LJUBLJANA 18.00 Poročila, 18.05 Zgodbe o prismukih, otroška serija, 18.15 Kitajska: Slikar Han Melin, 18.30 Obzornik, 18.45 Mostovi-Hidak, oddaja za madžarsko narodnostno skupnost, 19.00 Knjiga, 19.15 Risanka, 19.24 TV in radio nočoj, 19.25 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Skupno, oddaja TV Novi Sad in drugih jugosl. studiov, 20.45 R. Rolland: Jean Christophe, francoska nadaljevanka, 21.40 V znamenju. Oddajniki II. TV mreže: 17.40 TV dnevnik v madžarščini, 18.00 TV dnevnik, 18.15 Otroška oddaja, 18.45 Prijatelji glasbe, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Narodna glasba, 20.45 Čas podvigov, dokumentarna serija, 21.55 Poročila, 21.40 Koncert zagrebškega filharmonije na dubroničkih poletnih prireditvah '82 (do 22.40) TV ZAGREB 18.00 Poročila, 18.05 TV koledar, 18.15 Padla z oblakov, 18.45 Narodna glasba, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Zabavna sredi, 21.30 Velike zarote, 23.00 Dnevnik TV AVSTRIJA 8.00 Jutranja poročila, 8.05 Solska TV, 9.30 Kaj pa ve mama o ljubezni (film), 11.05 Risanka, 11.15 Meščan, kmet in bankir, 12.00 Opoldanska redakcija, 14.00 Kri in čast, Sanje na črnem ledu (film), 16.00 Rdeči balonček, 16.30 Ostržek, 16.55 Spanček Zaspancek, 17.00	RADIO MURSKA SOBOTA 15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Nekaj minut z..., 16.30 — Koncert na domačem valu, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. TV LJUBLJANA 17.55 Poročila, 18.00 Gustarji kapitana Gancha, brazilška otroška serija, 18.30 Obzornik, 18.45 Akud Branko Krsmanović, glasbena oddaja, 19.15 Risanka, 19.24 TV in radio nočoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Film tedna: Bog slon, indijski film, 21.55 V znamenju Oddajniki II. TV mreže: 17.40 TV dnevnik v madžarščini, 18.00 TV dnevnik, 18.15 Padla z neba, otroška serija, 18.45 Narodna glasba, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Srečanja, kulturna oddaja, 20.50 Poročila, 20.55 TV drama (do 22.10) TV ZAGREB 18.00 Poročila, 18.05 TV koledar, 18.15 Padla z oblakov, 18.45 Narodna glasba, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Zabavna sredi, 21.30 Velike zarote, 23.00 Dnevnik TV AVSTRIJA 8.00 Jutranja poročila, 8.05 Solska TV, 9.30 Kaj pa ve mama o ljubezni (film), 11.05 Risanka, 11.15 Meščan, kmet in bankir, 12.00 Opoldanska redakcija, 14.00 Kri in čast, Sanje na črnem ledu (film), 16.00 Rdeči balonček, 16.30 Ostržek, 16.55 Spanček Zaspancek, 17.00	RADIO MURSKA SOBOTA PRENOS OSREDNJE-GA SLOVENSKEGA SPOREDA! TV LJUBLJANA 9.00 Poročila, 9.05 Zgodbi in pevci v Logatcu, 9.35 Živ žav, otroška matineja, 10.25 Šuhu in letča princesa, prenos iz Mladinskega gledališča v Ljubljani, 11.40 Pojo naj ljudje, 12.20 Poročila (do 12.25), 13.00 Pesmice z vseh vetrov, otroški zbori na republiški reviji v Zagorju, 15.30 Poročila, 15.35 Pokonci, delcina, jugoslovanski film, 17.10 Naše laslovke, reportaža ob nastopu izseljencev v Ljubljani, 18.10 Ustvarjanje Titove Jugoslavije: Zasužnjeni, a ne pokorjeni, 19.15 Risanka, 19.24 TV in radio nočoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 propagandna oddaja, 20.00 Glasbeni četrek, 21.20 Težnost nič, dokumentarna oddaja, 22.10 Poročila Oddajniki II. TV mreže: 17.40 TV dnevnik v madžarščini, 18.00 TV dnevnik, 18.15 40 zelenih slonov, otroška serija TV Ljubljana, 18.40 Dašenka, risanka, 18.45 Muppet show, 19.30 TV dnevnik, filmski večer: 20.00 Srhiljive zgodbe, japonska serija, 21.45 Nosferatu, zahodnonemški film (do 23.00) TV ZAGREB 18.00 Poročila, 18.05 TV koledar, 18.15 40 zelenih slonov, 18.40 Dašenka, risanka (risanka), 18.45 Danes v skupščini, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Monitor — politični magazin, 21.05 TV kiosk, 22.05 Dnevnik TV AVSTRIJA 8.00 Jutranja poročila, 8.05 Solska TV, 9.30 Če bi bili vsi angeli (film), 11.05 Ljudje brez živcev, 11.15 Stranske ulice, 12.00 Opoldanska redakcija, 14.00 Vse za Anito (film), 15.30 Naša divja mačka, 16.00 Eci, peci, peci, 16.25 Prometna vzgoja, 16.30 Slike naše zemlje, 16.55 Spanček Zaspancek, 17.00 TV kuhinja, 17.30 Družinski magazin, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Kot je bogu všeč, 20.15 Potovanje v preteklost, 21.00 Večerni sport Drugi program 17.00 Popotovanje po Avstriji, 17.30 Bonanza, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Preprosta revija, 20.50 10 pred 10, 21.20 Klub 2

Vsak četrek VESTNIK

Vaš oglas v VESTNIKU zanesljiv uspeh

TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA
15.40 Leteči Holandec, kratek film, 16.15 Za cicibane, 16.40 Začetek, jugoslovanska nadaljevanka, 17.30 Romantika, I. del, 18.30 TV dnevnik, 19.00 Bolnica na robu mesta, nadaljevanka, 20.00 Kako bi odločali vi?, 2. del: Kiks, 21.00 Ivan Grozni, dokumentarni film, 21.25 TV dnevnik, — Koncert orkestra in pevskega zbora Jenesse na II. programu ob 19.00.	8.05 Za otroke, 8.55 TV reprize, 15.35 Kratek film, 16.00 Začetek, jugoslovanska nadaljevanka, 16.40 Za naše zdravje, zdravstvena vzgoja, 16.50 Svet jezika, 17.35 Razglednica iz Alžira, 18.30 TV dnevnik, 19.00 Tarča, kriminalka, 19.50 Zgodovina plovbe: 5. del: Plavajoče trdnjave, 20.35 Mladinska ura: tema: Mladinski turizem 21.35 TV dnevnik.	15.35 Kratek film, 15.45 Šola za badminton, 16.00 Otroci v hiši, nadaljevanka, 16.25 Ob prazniku LR Poljske, 16.45 TV borza, 16.55 Telesport, 17.20 Vinograd ob Balatonu, 18.30 TV dnevnik, 19.00 Družinski krog, 19.50 Panorama, svetovnopolični magazin, 20.50 Dama, angleški TV film, 21.40 TV dnevnik, 21.50 TV ogledalo, dr. T. Szečko.

prodam

GLASBENI CENTER GORENJE, star eno leto, prodam. Milan Petrijan, Pečarovi 65, Mačkovi. M-2462
POHIŠTVO za dnevno sobo (niže), prodam. Naselje 14. divizije 44, M. Sobota. Telefon 23-970. M-2463
PLUGE OLT, obračalnik SIP in silokOMBAJN SIP, prodam. Vučak, Beznovi 49, Bodonci. M-2465
MOTORNO KOLO automatic, prodam. Petanjci 28. M-2466
HIŠO novo v Moravcih v novem naselju do 6. faze, prodam. Naslov na upravi lista. M-2467
VW 1500 — original nemški, v zelo dobrem stanju, registriran, ugodno prodam. Naslov na upravi lista. M-2469
MALE PUJSKE prodam. Rakičan 59. M-2470
HIŠO z gospodarskim postopjem in 45 ari zemljišča za 400.000 din, prodam. Franc Kurnik, Segovci 30 pri Apačah. M-2471
STEDILNIK kombinirani (4 plin — 2 elektrika, pečica plin), z jeklenko rabljen eno leto, prodam. Krog 139. M-2473
MALE PUJSKE prodam. Mesarič, Satahovi 21. M-2474
AUDI 60 dobro ohranjen ugodno prodam. Ogljed v soboto od 8 do 12. ure. Štefana Kuzniča 20, M. Sobota. M-2524
KOMBANJ UNIVERZAL 72 in SKODE 105, 110 in 120 karambohrane, prodam. Sodišinci 19, Tišina. M-2525
TV COLOR 703 rabljen eno leto, prodam. Franc Cipot, Krog n. h. M-2528
SKODO 1000 MB prodam. Markišavci 30. M-2529
RRAVO s 2 teletom brejo 7 mesecev, prodam. Karel Pentek, Prosečka vas 11, Mačkovi. M-2530
DIVAN, pomivalno mizo z dvema koritama, peč na trda goriva, prodam. Mikloš Kuzniča 18. M. Sobota. M-2531
RADIO z gramofonom in otroško zibelko, prodam. Helena Kovačič Alija Kardoša 4, M. Sobota. (po leg občine) M-2532
KOBILLO prodam. Franc, Časar, Boreča 25, Gor. Petrovci. M-2533
ZASTAVO 750 — letnik 1976 ugodno prodam. Slamar, Grad 201. M-2534
KRAVO mlado kontrola A, prodam. Žitkovi 38, Dobrovnik. M-2535
AVTO FIAT 125 PZ prodam. Bratovci 124, Beltinci. M-2537
SKODO 1000 MB po delih prodam. Naslov na upravi lista. M-2539
ZASTAVO 126 P prodam. Golubovič, A. Kardoša 8, M. Sobota. M-2540
KAKOVOSTNO SEME INKARNATKE (detelje) po 14,00 din, prodam. Franc Bejek, Krog 165. M-2541
OPEL REKORD 1700 motor od ZASTAVE 101 in posoda za akvarij, poceni prodam. Martin Tratnjek, Pečarovi 47, Mačkovi. tel. 77-117. M-2542
KRAVO mlado s teletom ali brez prodam. Satahovi 33. M-2543
KOBILLO prodam. Naslov na upravi lista. M-2544
ČOLN s prikolico ELAN T 300 motor VETROK 8 KM, prodam. Tel. 76-402. M-2545
KATRCO R 4, prodam. Gönter, 14 divizije 70, M. Sobota. M-OP
ČRNO-BELI televizor prodam. Informacije, Tobak, Lendavska ulica, M. Sobota. M-OP
LESTENEC lesen, ročna izdelava, prodam. Naslov na upravi lista. M-HH
PEVSKO OZVOČENJE SIMSS WATTS, prodam. Janko Škrajnar, Ptujška cesta, Ljutomer, Tel. 069 81-269. In-230
GLISER z motorjem, Wankel in s prikolico, prodam. Kocbek, Veržej 38. Veržej. In-229
KRAVO, staro 6 let, brejo 2 meseca (simodolka), ugodno prodam. Jože Vogrin, Zikarce 58. Zg. Korena. (74)
GRADBENO PARCELO z lokacijskim dovoljenjem v okolici M. Sobote, prodam. Naslov na upravi lista. M-2510

Osební avto SKODA 110 L — letnik 75, zelo dobro ohranjen, prodam. Grabar, Selo 30. M-2507
TRAVNIK v Veščici prodam. Sever Marija, Prekmurske brigade 25, M. Sobota. M-2509
PREŠO na prešpan, starinsko, prodam. Horvat, Ivanci 2, Bogojina. M-2511
PROFESIONALNO STEREO PEVSKO OZVOČENJE Yamacha EM-150 W z Echom Yamacha E 1005 in 2X150 W zvočniki, prodam. Informacije Milan Bogataj, Ul. 17. oktobra 23, tel. 069 23-530. M-2512
MALE PUJSKE prodam. Mataj, Petanjci 1. M-2513
KRAVO mlado plemensko visoko brejo, prodam. Jože Žohar, Kuzma 83. M-2514
TV barvni Gorenje 703 TRD prodam. Naslov na upravi lista. M-2515
MALE PUJSKE prodam. Satahovi 42. M-2516
HENDER in male pujske, prodam. Pečarovi 86, Mačkovi. M-2517
DVOBRAZDNI PLUG OLT, prodam. Rudi Car, Poznanovci 23, Mačkovi. M-2519
GRADBENO PARCELO v Rakičanu, prodam. Naslov na upravi lista. M-2520
CZ 101 po delih, prodam. Kupšinci 47. M-2522
ENOOSNO PRIKOLICO domače izdelave, prodam za 10.000 din. Rudi Potočnik, Vadarci 31. M-2523
GRADBENO PARCELO s sadovnjakom 35 arov v Pince Marofu 2 prodam. Vprašati, Petišovci 49/a. Le-213
OHROVT krmilni, prodam. Stanjo Rižnar, Krapje 63. In-225
MOTOR JAWA ČZ 350 športno preurejen, oklep Marving, gume Continental, rdeče-bele barve s komplet opremo po ugodni ceni prodam. Danilo Ivančič, Bunčani 22, Veržej. In-224
WARTBURG DE Luxe registriran do junija 1983, prodam. Ivan Hozjan, Slavka Osterca 6, Ljutomer. In-228
TRAKTORSKO ŠKROPILNICO novo 330 litrov, izdelek Metalnara Maribor. Zvonko Novak, Boreči 43, Križevci pri Ljutomeru. In-227
ZASTAVO 101 L staro 4 leta, prodam. Ogljed možen vsak dan od 15. ure naprej. Dušan Kavaš, Stara Nova vas 73, Križevci pri Ljutomeru. In-223
ZAPOROŽEC po zelo ugodni ceni prodam. Možno tudi po delih. Anton Kocuvan, Precetinci 39, Bučkovi. In-226
AMI 8 star 5,5 let, prodam. Ogljed popoldne, Kolodvorska 24, Lendava tel. 75-348. Le-195
HIDRAVLICNO STISKALNICO z elek. pogonom, kapacitet 2500 l, prodam. Ogljed možen ob nedeljah, Ferdinand Maruša, Peščeni vrh 18, Cerkevjak. M-OP
MALE PUJSKE prodam. Mesarič, Satahovi 21. M-2474
AUDI 60 — letnik 70, registriran do julija 1983, ugodno prodam. Ogljed pri Lejko Vladimiru, Tropovci 51, ali tel. 062 302-706. M-2475
ZASTAVO 750 ugodno prodam. Slavinec, tel. 75-147 in 21-093. M-2476
TROSILEC za gnoj in dvoosno prikolico, prodam. Karel Bertalančič, Šratovci 17, Radenci. M-2477
VW 1200 letnik 1967 ugodno prodam. Ivan Zdravec, Kidričeva 16, M. Sobota. Ogljed po 17. uri. M-2478
MOPED dvosedežni s 4 prestavami, prodam. Rankovci 13, Tišina. M-2479
OBRAČALNIK HEUBLITZ in nakladalko SIP 22 k. m. prodam. Lovro Šijanec, Jamna 17, Videm ob Ščavnici. M-2480
MIZO s štirimi stoli, preprogo za dnevno sobo, lestenev in stensko luč, prodam. Mladinska 62. M-2484
KOSO za traktor URSUS in plug, prodam. Strukovci 23, Bodonci. M-2483
MOPED automatic prodam za 9.000 din. Balič, Elektrotehna, Šopin M. Sobota. M-2501
OJACEVALEC MN-100 BASS Melodija in bobne TAKTUN po zelo ugodni ceni, prodam. Ogljed možen vsak dan od 15 do 19. ure. Dekovski, Križevci 147 v Prekmurju. M-2503

GRADITELJI!

Obveščamo vas, da imamo trenutno na zalogi večje količine gradbene mivke za zidanje in grobi omet.

Proizvodnja kremenčevega peska PUCONCI

ŽREBICO staro dve leti, prodam. Rogaševci 72. M-2486
MOTORNO KOLO PUCH 175 ccm, registrirano do maja 1983, prodam. Ogljed ob sobotah in nedeljah. Ladislav Fartek, Trdkova 101, Kuzma. M-2489
MERCEDES 14-18 8 ton prekucnik v odličnem stanju, registriran do maja 1983, prodam. Karel Klobasa, Gostilna Šratovci, Radenci. M-2485
SEME italijanske lulike, prodam. Borejši 12, Tišina. M-2394
126 P — letnik 1980 prodam. Hari, Trstenjakova 10, M. Sobota. M-OP
AUSTIN 1300 prodam. Moščanci 51. M-OP
KOSILNICO BCS z novim motorjem, prodam. Bradač, Gornja Bistrica 76. M-2489
SLAMO balirano z njive prodam. Jože Marič, M. Črnci 20. M-2492
8 kom. malih pujskov in brejo svinj, prodam. Gor. Bistrica 15. M-2494
TRODELNA OKNA z roletami 2 kom in 1 kom dvodelna — komplet malo rabljena ter dve kravi, prodam. Boračeva 43, Radenci. M-2496
TERENSKO VOZILO VAZ z 8.000 km, prodam. Tel. 73-142. M-2497
ŠIVALNI STROJ DANICA — elektronic malo rabljen, prodam. Andrejci 13. M-2500

kupim

ZASTAVO 101 ali LADO staro dve leti kupim. Kupšinci 63. M-2482

sobe

GARSONJERO ali sobo iščeta mlada zakonca. Plačilo po dogovoru. Naslov na upravi lista. M-2460
SOBO v M. Soboti išče dekle s posebnim vvhodom (po možnosti z uporabo kopalnice). Tel 23-251 od 8. do 10. ure in od 20. do 22. ure. M-2488

zaposlitve

MLAJŠO DELAVKO za delo v kemični čistilnici iščemo. Oglasite se od 1. avgusta naprej, Ema Siftar, Kemična čistilnica, Aškerčeva 5, M. Sobota. M-2536
KLJUČAVNIČARJA ali strojnega ključavničarja in nekvalificirane delavca za nedoločen čas sprejemem. Tel. 73-142.
DVE SIVILJI lahko so tudi priučene z večletno prakso, takoj zaposlim. Delo je serijsko. Sonja Antolič, Gregorčičeva 11, Radenci. M-2499
NATAKARICO kvalificirano v redno delovno razmerje sprejemem od 1. avgusta dalje, ostalo po dogovoru, Javite se od 27. julija dalje od 7. do 9. ure. Gostilna Gergjek, Tišina. M-2553

razno

ŽELIM SPOZNATI KMEČKO, NEVEZANO ŽENSKO, lahko tudi vdovo, staro od 30. do 40. let, ki bi bila pripravljena živeti nekaj let v Nemčiji, pozneje v lastni hiši v Celju. Poroka takoj ali po dogovoru. Slika in življenjepis je zašljeno. Pismene ponudbe pošljite na upravo lista pod „LEPO IN MIRNO ŽIVLJENJE“. M-OP

GARAŽO v M. Soboti vzajem v najem. Plačamo dobro. Tone Vouk, KINO „Park“, M. Sobota. M-2461

VESTNIK SI LAHKO NAROČITE TUDI V KRAJ KJER BOSTE DOPUSTOVALI.

Dragi sestri Katarini Hanc iz Gor. Bistrice, ki živi v Ljubljani. Iskrene čestitke za 50. rojstni dan in izpolnitev vseh želja ter da bi še vrsto let zdrava, srečna in zadovoljna praznovala v krogu svoje družine — želi sestra Vera z družino iz Lendavskih gor. Jožica, Alenka, Marjetka in Ljudevit pa pošiljajo teti 50 poljubčkov.

Izgubil se je šar-planinec, sliši na ime Luka. Poštenega najditelja prosim, da mi ga proti nagradi vrne na ime Terezija Banfi, Veščica 27, M. Sobota.

Umreti nič se ne bojim, a za življenje mi je žal. Jaz sem še mlad... saj veš, kajne. kako mladost prešerna vre? Lermontov

Zvonku v spomin

V torek 6. julija 1982 smo se na pokopališču v Murski Soboti poslovili od našega sodelavca, prijatelja in mladince Zvonka Cvernjeka, katerega življenjska pot se je tragično končala med služenjem vojaškega roka v Derventi.

Ohranili ga bomo v najlepšem in trajnem spominu.

Kolektiv LB Pomurske banke Murska Sobota.

M. Sobota, 6. 7. 1982

ZAHVALA

V sredo 7. julija 1982 je v 88. letu tiho za vedno zaspal naš dragi

Janez Sinic

iz Petanjec 29

Zahvaljujemo se vsem, ki so darovali cvetje, nam izrekli sožalje ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žaljujoči: VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je 6. julija za vedno zapustil naš dragi, komaj 23-letni sin, brat, vnuk in stric

Jože Balažic

gozdarski tehnik iz Brezovice 14

Ob tej boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, botrini, B. Župniku, g. Horvatu, pevcem za odpete žalostinke, govornikom tov. Čehu in Ternarju za poslovljene besede. Posebna zahvala mladini iz Brezovice ter njegovim prijateljem, sodelavcem, DO Gozdarstvu Murska Sobota, DIT gozdarstva Pomurja, znancem in vsem, ki ste nam kakor koli pomagali, darovali cvetje in vence in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsem iskrena hvala!

Žaljujoči: mama, mamca, sestra Marija z družino in sestra Angela z družino iz Toronta.

ZAHVALA

V 76. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dragi mož, oče, dedek in pradedek

Franc Petek

upokojenec iz Melincev

Iskreno se zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v teh težkih trenutkih kakorkoli pomagali in nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter draga pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala zdravniku Zdravcu za ves trud in lajšanje bolečin v času njegove bolezni.

Iskrena zahvala VGP Maribor TOZD Vodno gospodarska enota Mura M. Sobota za darovani venec in govorniku KS Melinci za poslovljene besede ob odprtem grobu. Najlepša zahvala g. kaplanu za opravljeni pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Melinci, Pekre

Žaljujoči: žena Marija, hčerka Katarina, sin Franc z družino sin Ivan z ženo Aniko ter vnuki in pravnuki

VESTNIK

Glasilo občinskih konferenc SZDL Murska Sobota, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer — Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost Murska Sobota, Titova 29/1 — Ureja uredniški odbor:
Stefan Dravec (direktor in glavni urednik), Juš Makovec (pomočnik direktorja in glavnega urednika), Ludvik Kovač (odgovorni urednik), Brigita Bavčar, Jani Dominko, Jože Graj, Milan Jerše, Janez Kurbus, Dušan Lonarnik, Feri Maučec (šport), Vlado Pavec, Štefan Sobčan, Janko Stolnik (dopisništvo), Branko Zunc, Gönter Endre (tehnični urednik), Nevenka Emri (lektor). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/1 — Telefon: novinarji 21 232, 21 064 in 21 383; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelki, računovodstvo, gospodarsko-propagandna služba in tajništvo 21 064 in 21 383; dopisništvo Gornja Radgona tel. 74 597, dopisništvo Lendava tel. 75 085 in dopisništvo Ljutomer tel. 81 317 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Celoletna naročnina 375,00 din, polletna 188,00 din, letna naročnina za inozemstvo 875,00 din, celoletna naročnina za delovne organizacije 500,00 din. Tekoči račun pri SDK Murska Sobota 51900—603—30005 — Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 50100—620—000112—25730—30—4—01176 — Cena posamezne številke 10,00 din. Tiska ČGP Večer Maribor — Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Neozdravljiva bolezen je strla mlado življenje in za vselej nas je zapustil

Stanko Štuhec

učenc 5. a razreda

Od njega smo se poslovili v torek, 6. julija 1982.

Učenci in delavci Osnovne šole Gornja Radgona

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage nepozabne

Eme Dolgov

roj. Jug

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v najtežjih dneh stali ob strani in z nami sočustvovali, nam izrekli sožalje ustno ali pisno in zasuli grob naše drage s cvetjem. Posebna zahvala vsemu zdravstvenemu osebju za skrb in požrtvovalnost med njeno boleznijo. Zahvaljujemo se vsem sosedom, prijateljem in znancem za pomoč in pozornost. Hvala vsem, ki ste prisostvovali pogrebu in jo pospremili k poslednjemu počitku.

V ŽALOSTI VSI NJENI

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je v 55. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, oče, sin in brat

Leopold Kaučič

iz Gor. Radgone Pokopališka 5

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih pomagali, pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu podarili vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje. Posebna zahvala duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govornikom in gasilcem.

Žalujoči: žena Angela, mama, otroci Jožica ter Verica, Tonček, Branko in Poldi z družinami, bratje in sestre ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Tiho in brez slovesa nas je po dolgotrajni bolezni v 73 letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in brat

Jože Farkaš

iz Domanjševca 11

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste priskočili na pomoč v najtežjih trenutkih, ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence in cvetje ter nam izrekli sožalje. Posebna hvala duhovniku iz Hodoša za lep pogrebni obred, pevcem iz Križevca za odpete žalostinke ter govorniku KS za poslovljne besede. Zahvaljujemo se tudi Dr. Kiršnerju za dolgoletno zdravljenje, gasilskemu društvu in delavcem iz RSNZ-a iz Ljubljane.

Domanjševci 9. junij 1982

Žalujoči: žena Neža, hčerka Marija, sinova Evgen in Jože z družino, sestra Marija in brat Drago z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V nedeljo, 4. julija 1982 nas je v 22. letu starosti med služenjem vojaškega roka tragično zapustil edini sin

Zvonko Cvernjek

iz M. Sobote

Ob nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem, ki ste ga nemi in pretreseni poslednjikrat pospremili na njegov zadnji dom. Zahvaljujemo se govornikom za globoko občutene poslovljne besede, kolektivu LB Pomurske banke, UNZ, mladini iz Kruplavnika in M. Sobote in godbi za odigrane žalostinke. Prisrčna zahvala predstavnikom vojnih garnizonov iz Dervente in M. Sobote za pomoč pri pogrebni svečanosti. Posebna zahvala za darovano cvetje in vence ter pisмено in ustno izrečena sožalja.

M. Sobota, 6. julija 1982

Neutolažljivi: mamica, očka in ostalo sorodstvo

*S cvetjem ti grob krasimo
v trajno ljubezen in spomin.
Cvetje s solzami svežimo,
a v srcu je polno bolečin.*

V SPOMIN

9. julija je minilo 9 let, odkar je prenehalo biti plemenito srce našega dragega komaj 19-letnega sina

Jožeka Cmora

iz Moravca

Čas hiti, a spomin na tebe dragi Jožek se živi in ostane v naših srcih do konca dni.
Žalujoči: mama, očim in bratec Milan.

V SPOMIN

14. julija se izteka leto žalostnega slovesa, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi

Kalman Kianec

Sree ti ne bije več, bolečin ne trpiš, s svojo ljubeznijo in dobroto pa v naših srcih živiš. Vsem, ki kakorkoli počastite njegov spomin, iskrena hvala.

TVOJI NAJDRAŽJI

*Oh, ti nesrečna cesta, kaj si storila,
da brez slovesa najdražje si nam vzela.*

*Oh, kako lepo je bilo, ko po travniku
si se podil in s prijatelji v šoli
veselil.*

*A zdaj na grobčku rožice ti cvetijo,
a svečke noč in dan gorijo.*

ZAHVALA

Ob mnogo prežani smrti našega sina, brata, nečaka, vnuka in pravnuka

Mirana Harija

iz Moravca

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in vsem, ki so ga v tako velikem številu spremljali na njegovi zadnji poti, darovali vence in cvetje. Zahvaljujemo se OZD Mura, mladincem, pevskemu zboru OŠ Bogojina, OS Tešanovci, posebno družini Kuharjevi, č. č. duhovniku in predsedniku KS za poslovljne besede ob odprtem grobu.

Žalujoči: mamica, sestrica, stric in stari starši

*Povej nam mož in očka dragi,
zakaj odšel si v grob prežani
in s sabo si odnesel svečo našo.*

ZAHVALA

Tiho in brez slovesa nas je komaj v 55. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, očka, sin, stari oče in brat

Jožef Marič

iz Nuskove 28

Ob tej boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, ki ste nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč. Posebno zahvalo izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za darovano cvetje in vence ter vsem, ki so ga v tako velikem številu pospremili na njegov zadnji dom. Zahvala tudi g. župniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke ter gasilskemu društvom za slovo ob odprtem grobu in godbi na pihala za odigrane žalostinke.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Globoko žalujoči: žena Marija, sin Jožek, hčerka Marica z družino, oče, bratje in sestre z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Mного prezgodaj smo se 23. junija 1982 poslovili od naše drage mame, ome, tašče in sorodnice

Gizele Šparaš

roj. Vukan, gostilničarke iz Zenkovec

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, vaščanom in znancem, ki ste jo spoštovali in imeli radi. Topla zahvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, ji okrasili njen zadnji dom z vencem in cvetjem. Za prelep poslovljni obred, iskrena hvala gosp. duhovniku Jošarju, pevcem, gasilcem in vaški skupnosti iz Zenkovec ter godbi na pihala iz Murske Sobote. Njena svetla podoba in dobrota ostajata naš vzor. Takšna bo ostala vedno z nami.

Zenkovec, 23. 6. 1982

Žalujoči: hčerka Tilda, sinova Karči in Laci z družinami in ostalo sorodstvo

Mladi gasilci na taboru

V četrtek se je v Moravcih v Slovenskih goricah končal četrti tabor Mladi gasilec, ki ga prireja občinska gasilska zveza Ljutomer. Letošnjega tabora se je udeležilo okrog 40 pionirk, pionirjev, mladink in mladincev gasilskih društev občine. Med povabljenimi pa je bilo tudi 7 mladih gasilcev iz GD Puconci. Tudi letos je bil komandant tabora Stanko Hunjadi. Povprašali smo ga o namenu in bodočnosti tabora.

Stanko Hunjadi: »Namen tabora je v prvi vrsti ta, da se mladi gasilci občine Ljutomer spoznajo med sabo, da izmenjajo izkušnje o delu na terenu in v posameznih gasilskih društvih. Drugo, kar v občinski gasilski zvezi pričakujemo od tabora, je to, da skozi delo v taboru mladi spoznajo in vzljubijo gasilske vrste, se na

sovčak): Čeprav sem skoraj edina pionirka na tem taboru, mi je kljub temu všeč. Gasilske veščine niso pretežke zame, saj jih skoraj tako dobro obvladam kot fantje. Rada sem v tem taboru in bi drugo leto še prišla. Najraje imam seveda kopanje.

Miran Maučec (GD Veržej): Poleg spoznavanja ga-

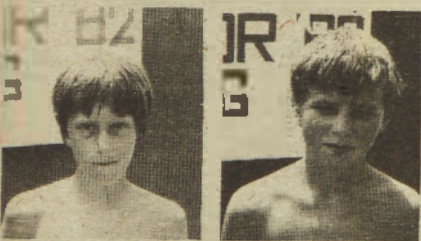

Stanko Hunjadi, Ervin Kutoš in Ivica Hrga

taboru izpopolnjujejo in tako lahko črpamo mlad in izobražen gasilski kader. To je seveda najpomembnejši moment. Poleg tega pa mladim nudimo obilo zabave in poučnega znanja, saj smo v teh dneh obiskali tudi nekatere spomenike v KS Bučkovi in jih tako seznanili z zgodovino NOB v teh krajih. V času taborjenja so nas obiskali tudi predstavniki DPO in skupščine občine Ljutomer, predstavnik JLA in predstavniki območne gasilske zveze. Tabor poteka po strogem dnevnem redu z vstajanjem, jutranjo telovadbo, spoznavanjem in utrjevanjem gasilskih ve-

silskih veščin mi je na taborjenju najbolj všeč kopanje, saj ga imamo dovolj. Tudi vreme je te dni bilo dokaj ugodno in sonca je bilo na pretek. Takšnih taborov si še želim, saj so za nas pionirje zelo koristni. Svoje znanje, ki sem ga dobil v šolskem gasilskem društvu, lahko tako še izpopolnim in nekatere izkušnje iz tabora prenesem na svoje mlade tovariše v šoli.

Lojze Novak (GD Veržej): Tudi meni je na taboru všeč, saj sem tukaj pridobil nove prijatelje. Skupaj vadi-mo gasilske veščine: vozle, poveljevanje v slovenskem jeziku, razne napade, spo-

Miran Maučec in Lojze Novak

ščin, kopanjem in seveda športom.

O taborjenju smo seveda povprašali tudi nekatere mlade gasilce. Kaj jim je najbolj všeč?

Takole so odgovorili:

Ervin Kutoš (GD Puconci): Na taboru mi je zelo všeč, saj imamo mnogo priložnosti za kopanje, spoznavanje gasilskih veščin. V teh dneh smo vadili tridelni napad, vozle... Vse je pod strokovnim vodstvom, tako da bom iz tega tabora odnesel dosti novega. Iz našega gasilskega društva nas je sedem in spoznali smo mnogo novih in dobrih prijateljev.

Ivica Hrga (GD Gre-

znavamo tudi gasilske aparate... Všeč mi je to okolje v Moravcih, saj imamo možnost za kopanje, ni dosti prometa in tako ni nevarnosti, da bi se zgodila kakšna nesreča.

Hitro je minil tudi ta dan in mladi gasilci so se razkropili po bazenu, nekateri pa so v senci ponavljali vozle in se pridno učili. Tabor mladih gasilcev bo verjetno v prihodnje dobil tudi širše obeležje, saj so tudi ostale občinske gasilske zveze v Pomurju zainteresirane, da si usposobijo mladi gasilski kader. Izkušnje pa lahko črpajo iz tabora v Moravcih.

Dušan Loparnik

S kolesom na obisk k brigadirjem

Cilj, ki sta si ga zastavila Darko Kuzmič in Milan Hari, je zanimiv a hkrati tudi zelo naporen in nevaren. V dvajsetih dneh nameravata prevoziti kar 2400 km po Jugoslaviji. Oba sta že stara brigadirja, Darko je bil na akciji kar devetkrat, zato bosta med potjo obiskala soboške brigade na deloviščih.

Na pot sta krenila v ponedeljek, 12. julija, že v sredo sta po programu prišla v Beograd, najkasneje v soboto pa bosta že pozdravila brigadirje v Bjelini v Bosni in Hercegovini. Naslednja postaja je na Sutjeski, nato v Sarajevu in ob povratku še Plitvička jezera.

Težke proge se ne bojita, saj sta se že en teden prej intenzivno pripravljala na Negovskem jezeru s plavanjem in tekom.

Oba imata tudi že izkušnje z vožnjami na dolge proge, saj sta 1979. leta s kolesi obiskala Suho Krajino, 1980 Sarajevo in lansko leto brigadirje na Kobanskem.

B. P.

V Peskovcih ne lenarijo

Tisti dan, ko nas je pot pripeljala v Peskovce na Goričkem, je sonce kar precej grelo. Kako prijetno bi bilo posedati kje v senci ob vrčku piva ali domači šmarnici! Toda kdo bi potem sušil seno? In še razna druga opravila so čakala kmetovalce. Večina jih je bilo zato zunaj. Starejši so kajpak

Peskovce nekoliko zmotili pri delu na travniku. Drug drugemu so pomagali pri obračanju sena. Kakor da bi se vile same vrtele v njihovih rokah. In kdo bi si mislil: obračalnike, s katerimi bi šlo mnogo hitreje, so pustili doma. Dejali so nam, da bi z njimi seno preveč zdrobili, tako da bi

še bolj pogrešajo hladilnik za zbiralnico mleka. Nekateri kmetovalci zato morajo ob večerih nositi mleko v sosednjo vas Adrijanci, drugi pa kakor vedo in znajo. Najbrž ga pokrmijo živini. Žato je ena največjih njihovih želja, da bi tovarna mlečnega prahu tudi v njihovi zbiralnici montirala primeren hladilnik za mleko.

Drugi problem, ki jih posebej žuli, pa je most čez potok Krka, ki je v zelo slabem stanju, a ga zelo potrebujejo, saj se preko njega vozijo v bližnje gozdove. To je sicer že na križevskem območju, zato bi morda ta problem lahko reševali skupaj.

Med neizpolnjenimi načrti, ker pač sami ne morejo zbrati dovolj denarja, sta ostala tudi ureditev mrlišnice in gasilskega doma.

»Težko je to pri nas, čeprav imamo tudi mi krajevni samoprispevek. Premalo pride skupaj, premalo, da bi lahko uresničili naše načrte in želje v kratkem času.« nam je potožil bivši predsednik vaškega odbora Aleksander Balek.

Novo vodstvo, ki so ga volili na nedavnih volitvah, zato čaka veliko naporov, če bodo hoteli izpeljati naloge, ki ostajajo neizpolnjene že več let. Želimo jim uspešno delo!

JOŽE GRAJ

Obračalnike, s katerimi bi šlo mnogo hitreje, so pustili doma, kajti z njimi bi seno preveč zdrobili, tako da bi nazadnje nalagali na voz samo »rabūt«, so menili naši prvi sogovorniki v Peskovcih. (Foto: J. G.)

vsemu navajeni in za kosti je menda dobro, če jih sonce malo pogreje; mladih pa je le nekaj doma ostalo na kmetiji in če ne gre drugače, se oblečejo v kopalke. Tako se ob delu hkrati tudi nasončijo, ne da bi bilo treba iti na morje. Sicer pa si le malokateri kaj takega lahko privoščijo. Denar bi še bil, toda poleti ni časa za oddih.

NAJPREJ KLEPET NA TRAVNIKI

Tako so menili tudi Kerčmarjevi, Kozičevi in Balekovi, ki smo jih ob prihodu v

nazadnje nalagali na voz samo »rabūt« (gola stebelca). Z obračalniki pa si pomagajo v glavnem le takrat, ko je pokošena trava še sveža, ko se še ne tare. Zanimive in najbrž koristne izkušnje, kajne?

HLADILNIK ZA MLEKO IN...

In kaj so nam povedali v Peskovcih o svojih problemih ter načrtih? Vas je dokaj majhna, saj šteje le okrog 30 (naseljenih) hiš, in to se kajpak odraža pri samem razvoju kraja. Ne le da nimajo trgovine (tudi gostilne ne), ampak

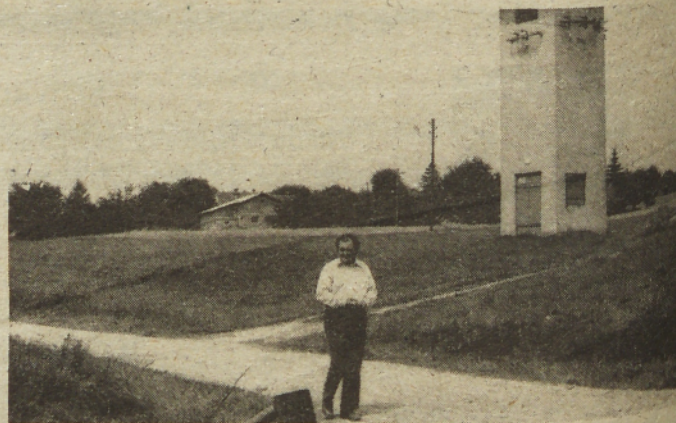
KROG

Končujejo z deli

Kot vse kaže, bo vaški dom v Krogu — v njem je tudi trgovina — dokončno obnovljen že v začetku avgusta. Prekrili so streho, uredili notranjost in stopnišče, po ureditvi fasade in sanitarij pa bi radi čimprej primerno uredili kletne prostore za delo mladih. Za vsa dela bodo morali odšteti okrog 500 tisoč dinarjev.

Naj dodamo, da je bilo prostovoljnega dela dokaj malo.

-js-

»Še sreča, da nimamo problemov z elektriko, kajti potem bi bilo težje uresničiti nekatere naše načrte.« nam je dejal Aleksander Balek. (Foto: J. G.)

CVEN

Devetdeset let gasilskega društva

V nedeljo so na Cvenu praznovali visok jubilej svojega gasilskega društva. Deset let manj kot sto let je praznovalo domače gasilsko društvo. Dokaj častitljiv jubilej, ki ga dosežejo le aktivna in prizadevna društva. Potrebno je bilo dosti odrekanih in lastnega znoja, da so si na Cvenu ustvarili to, kar imajo. Gasilski dom, brigalne, avtomobil, so pridobitve, ki so jih gasilci ustvarili z lastnim delom in tudi ob podpori širše družbene skupnosti.

Po mimohodu praporjev sosednjih gasilskih društev se je pričela osrednja slovesnost, na kateri so govorniki spregovorili o zgodovini društva, pomenu gasilstva na Slovenskem in o gasilskem društvu Cven danes. V govorih so poudarjali aktivnost tega društva, kar so izpričali tudi z odlikovanji, ki so jih dobili društvo in posamezniki. Gasilska zveza Slovenije je GD Cven odlikovala s plamenico prvega reda, občinska gasilska zveza pa z odlikovanjem prve stopnje. Tudi krajevna skupnost Cven je podelila temu društvu priznanje.

Praznovanja tega jubileja so se udeležili predstavniki skupščine občine Ljutomer, v kulturnem programu so sodelovali učenci OŠ Cven in moški pevski zbor te vasi.

D. L.

KOKORIČI Nov prapor gasilskega društva

Eno leto pred visokim jubilejem — 90-letnico — je gasilsko društvo dobilo nov prapor. Osrednja proslava in razvijte je bilo minulo nedeljo pred gasilskim domom v tej vasi. Slavnostni govornik na nedeljski proslavi je bil Stanko Hunjadi iz Občinske gasilske zveze Ljutomer. V svojem govoru je poudaril pomen gasilstva v Sloveniji, še posebej pa na tem območju, vzpone in padce gasilstva, boj z nemškutarji in okupatorji, boj za čisto slovensko gasilstvo. Prav to društvo je bilo aktivno v boju za vse te prave.

Predstavniki pokrovitelja — KZ Ljutomer Križevci je razvil prapor, spregovoril nekaj priložnostnih besed ter gasilskemu društvu zaželel obilo nadaljnjih uspehov. Ko so gasilci sprejeli nov prapor, so obljubili, da ga bodo čuvali in ponosno nosili. Nato se je prapor vključil med praporje gasilskih društev, ki so prisostvovala slavnosti. Med temi društvi je bilo tudi GD Renkovič iz občine Murska Sobota. Kulturni program so pripravili pionirski iz vasi Kokoriči.